

8554 AA
60090201
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P. 132
66001 KOPER

št. 179 (14.575) leto XLIX.
PRIMORSKI DNEVNİK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNİK pa 26. novembra 1943 v vasi Zaklat nad Cerinim, razmnožen na ciklostili. Od 6. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goucu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNİK v zaslužjeni Evropi.
TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600
GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190
1300 LIR
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/70
SREDA, 7. JULIJA 1993

POLETJE '93
Srečanje gledališča z našimi ljudmi
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Kultura, naše bogastvo.

SREČANJE NA VRHU / PRED SVOJIM PRIHODNJIM PREDSEDNIKOVANJEM

Italija je v Tokio prišla s sporazumom o ceni dela in z nižjo obrestno mero

Predsednik italijanske vlade Ciampi se zavzema za korenito reformo »varčnejšega G 7«

TOKIO - »Sedem palckov« je ironični naziv, s katerim novinarji v Tokiu opozarjajo, da sedemeri primanjkuje sredstev za ponovno gospodarsko rast. Le redki verjamejo, da bi lahko po koncu tokiskega vrha ponovno postali »veliki«, saj bi morali v takem primeru uresničiti pravo kvadrato kroga, tako da bi si »izmislili«, kako bi svet popeljali iz najhujše gospodarke recesije po koncu druge svetovne vojne. Stevilke te krize so strahotne, saj je samo v razvitem svetu 34 milijonov brezposelnih, do konca leta se jim bosta pridružila vsaj še 2 milijona. Če bi propadla še pogajanja o trgovinski izmenjavi GATT, bi to sprožilo pravi vrtnec protekcionističnih pobud z nepredvidljivimi posledicami za vso svetovno trgovino.

Predsednik italijanske vlade Carlo Azeglio Ciampi ob včerajšnjem prihodu na tokijsko letališče (Telefoto AP)

Kljub tezavam, ki pestijo industrijsko najrazvitejšo državo sveta, po vsemu sodeč pa upanje še ni umrlo. Navsezadnje bodo že poskrbeli za kako skrpucalo, ki ga bodo predstavili kot »pomemben uspeh in dosežek«. Predsednik italijanske vlade Carlo Azeglio Ciampi pa se s takim »uspehom za vsako ceno« ne strinja. Nedvomno je se glasnejši od drugih v zahtevah, da je treba sedmerico korenito reformirati, saj bo po Japonski predsedujoča Italija, ki bi morala pripraviti 20. vrh. »G 7 mora zaceti shujševalno kuro« je včeraj dejal Ciampi japonskemu premjeru Kiiciju Mijazavi. Predsednik italijanske vlade

se zavzema za »varčnejša« srečanja na vrhu, ki bi bila »bolj zaupna«, »bolj odprta« in »bolj uspešna«. Po Ciampijevem mnenju bi moralo biti vsakoletno srečanje na vrhu le preverjanje že doseženih rezultatov permanentnega dela. V takem primeru ne bi potrebovali »zmagoslavnega sklepnega dokumenta«, po katerem se sodi »uspešnost nekega vrha«.

Japonci so Tokio že spremenili v pravo trdnjavo

TOKIO - Tako na srečanjih kot v vojni Japonci ne poznajo srednje poti. Za sedanjí tokijski vrh sedmerice so dobesedno »zasegli« prestolnico, ki jo nadzoruje več kot 36 tisoč policistov. Na mestnih križiščih so spanski jezdeci, na ulicah več kot 5 tisoč cestnih zapor, tako da so v bistvu onemogočili promet proti mestnemu središču. To pa se ni vse: potapljači so skrbno pregledali vsak meter jarkov ob cesarski palači in hotelu New Otani, kjer stanuje in dela 1.600 tujih in 10 tisoč japonskih novinarjev in tehnikov. Skrbno so pregledali celo dno tolmunov ob palači Akasaka, sedežu vrha sedmerice. Drugih 1.200 pripadnikov posebnih protigverilskih policijskih enot budno pazi na levičarske in desničarske skrajneže, ki so se navadili metati rakete kot bombe. Nejevarnejši skupini sta Cukakuha (centristična frakcija) in Kakurokio (Revolucionarna stranka delavcev), ki sta v prejšnjih dneh brez večjega uspeha sprožili pol ducata rakot proti nekemu ameriskemu oporišču in drugim ciljem. Po policijskih izračunih je teh »raketnih idealistov« od 2.500 do 3.000. Širijo se tudi govorice, da so posodobili svoje znanje v balistiki, tako da imajo njihove rakete tudi do 3 kilometre dometa. Na tokiskem vrhu leta 1986 je Cukakuhi uspelo s padalom spustiti pred palačo Akasaka obrtniško narejeno raketo, ki pa ni povzročila večje škode. Kakih 12 tisoč »zaposlenih v sredstvih javnega obveščanja« je včerajšnji dan prebilo ob hladni vodi, ker o kruhu in obloženih kruhkih ni bilo ne duha ne sluha. Za hrano bodo poskrbeli sele danes, petičnejši pa so lahko sli v restavraciji, kjer stane kosilo 200 tisoč lir, v fiksni ceni je vključena tudi napitnina. Za gospe na tem vrhu niso pripravili modnih defilejev in prizorov gledališča kabuki, čaka jih ogled muzeja, nova tokijska občinska palača, park cesarske palače, predvsem pa novi upepeljevalnik, ki pozira smeti in jih predela v ploščice. Kabuki zamenjati s smetmi je bilo za marsikatero prehuda zadeva. Hillary Clinton se je vdala v usodo, ker si bo s tem pridobila simpatije »zelenih«, Francija Pia Ciampi in Danielle Mitterrand pa sta sklenili, da ne bosta spremenili svojih prvotnih »nacrtov in obveznosti«, tako da lahko smeti počakajo.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Turello pisal predsedniku vlade Ciampiju

Predsednik deželne vlade Turello je včeraj naslovil na Ciampija pismo, v katerem ga opozarja na gospodarsko krizo in brezposelnost v FJK in kot enega glavnih razlogov navaja razliko v ceni delovne sile na obeh straneh italijansko-slovenske meje. Turello zato vabi rimsko vlado, naj deželnemu gospodarstvu začasno pomaga z davčnimi olajšavami, dolgoročno pa naj bi problem rešili v okviru postopka za pridružitve Slovenije k EGS.

..... stran 2

Spadaro: manjšina ne sme v izolacijo

Novi tržaški tajnik DSL Stelio Spadaro je mnenja, da so med Slovenci v Italiji prisilne težnje po narodnostni izolaciji. To bi predstavljalo po njegovem hudo politično napako.

..... stran 3

Paolo Maurenig se predstavlja

Zaslovel je čez noč: njegov prvenec, roman »La variante di Lüneburg« mu je prinesel ne pričakovano slavo, zato je Paolo Maurenig postal trenutni fenomen italijanske literarne ustvarjalnosti. Poletje je tudi čas najrazličnejših prireditvev, tokrat predstavljamo letošnjo videmsko ponudbo. Jeseni pa bodo v Pordenonu priredili že 12. Dneve nemega filma. In še kako in zakaj je Angelo Baiguera posnel svojo zadnjo ploščo v Ljubljani.

..... stran 10

Tour: v 3. etapi Abdužaparov

Dzamilidin Abdužaparov iz Uzbekistana je dobil tretjo etapo kolesarske dirke Tour de France, Belgijec Nellissen pa je ohranil rumeno majico. Abdužaparov je bil najmočnejši v zaključnem sprintu 189,5 km dolge etape od Vannesa do Dinarda, na drugo in tretje mesto pa sta se uvrstila Nellissen in Italijan Mario Cipollini. Isti trije kolesarji, vendar v drugačnem vrstnem redu, so bili na zmagovalnem odru tudi po koncu druge etape, Cipollini (zmagovalac prve etape) in Nellissen (zmagovalac druge) pa sta bila na stopničkih v vseh treh dosedanjih etapah.

..... stran 11

NESREČA / VČERAJ POPOLDNE NA JUŽNEM TIROLSKEM

Avtobus v potok: 15 mrtvih

Težko vozilo trčilo v avto in zgrmelo s ceste v prepad - Potniki iz Umbrije so odhajali na počitnice

Najhujše prometne nesreče v Italiji

BOCEN - Včerajšnja strahovita prometna nesreča na južnem Tirolskem je priklicala v spomin zelo podobno najhujšo prometno nesrečo na Trzaskem. Pred 17 leti je na Obalni cesti linijski avtobus - prav tako kot včeraj - po trčenju z avtomobilom zavozil s ceste, prebil obcestno ograjo in zgrmel v kakih 50 metrov globok prepad. Takrat je umrlo 16 ljudi. V zadnjih desetih letih so zabeležili v Italiji sledeče hude prometne nesreče. Najhujša se je pripetila 18. decembra 1983, ko je avtobus s 35 mornarji zgrmel z viadukta na avtocesti Genova - Sestri Levante in tresčil po 70 metrih na tla. Vsi potniki in sofer so bili pri prici mrtvi. 26. april 1983: Na avtocesti pri Firencah je avtobus tresčil v tovornjak: umrlo je 11 dijakov sole Nicolardi iz Neaplja. 5. avgusta 1985: pri Cuneu je avtobus zgrmel v skarpo: 9 mrtvih. 4. novembra 1985: na avtocesti Palermo - Catania je avtobus na viaduktu tresčil v ograjo, jo prebil in zgrmel v globino: 15 mrtvih. 20. avgusta 1990 je na avtocesti Neapelj - Bari avtobus tresčil v tovornjak: 8 mrtvih, 47 ranjenih. 3. oktobra 1990: pri Alessandrii zavozil avtobus s ceste v prepad: 19 mrtvih in 30 ranjenih. 9. februarja 1993: v veriznem trčenju zaradi megle na avtocesti Turin-Milan je udeleženi več kot 200 vozil: 7 mrtvih in nad 100 ranjenih.

BOCEN - Odhod na brezskrbne počitnice na južnem Tirolskem se je za skupino priletnih izletnikov iz Umbrije spremenil v strahovito tragedijo. Avtobus, v katerem so se peljali, je na gorski cesti trčil v nasproti vozeči avtomobil, zavozil na desno, prebil železno obcestno ograjo in zgrmel v skarpo. Po kakih 30 metrih se je ustavil v strugi potoka. 15 potnikov je v nesreči umrlo, 21 jih je ranjenih, dva pa se pogrešajo. Prizorišče doslej najhujše prometne nesreče na južnem Tirolskem je bila državna cesta 244, ki vodi v Dolino Badia. Sem je bila - kot se je to dogajalo že vrsto let - namenjena skupina priletnih izletnikov-orvietov iz skofije Orvietov v Umbriji. Potniki, skupno se ji je zbralo za kar štiri avtobuse, so odšli na pot v jutranjih urah. Njihov »cilj« je bil Hotel Greif v Corvari: tu bi morali prebiti dva tedna

prijetnih, svežega zraka polnih počitnic. Njihovo pot je prekinila tragedija nekaj kilometrov od kraja Longega pri Brunecku. Cesta, po kateri se je peljala kolona starih avtobusov, je vijugasta, polna ovinkov; domačini vedo povedati, da se nanjo pogostoma usujejo plazovi, in to prav na odseku, kjer je prišlo do trčenja. V preteklih letih (prvič že leta 1972) so večkrat zahtevali, naj cestno podjetje ANAS cesto primerno uredi, da bi bila bolj varna; takrat je bil celo govor o gradnji predora, s katerim naj bi se izognili temu tako nevarnemu odseku. Vse te zahteve, ki so postale včeraj zvečer spet kričece aktualne, niso zalegle... Pot izletnikov iz Umbrije na počitnice se je ustavila ob 14.20. Avtobus fiat 370, ki ga je upravljal Guido Castellini (po nepotrjenih vesteh naj bi bil tudi last-

nik težkega vozila), je vozil navkreber, ko je iz nasprotne smeri privozil črni BMW, za volanom katerega se je peljal 29-letni Albert Rovara, smučarski učitelj in trgovski potnik iz kraja Marebbe. Karabinjerji do včerajšnjih poznih večerov niso sporočili, kaj je botrovalo nesreči. Po sledih, ki sta jih vozili pustili na asfaltu, kaže, da je bila temu kriva hitrost: previsoka za tako nevarno vijugasto odsek. Avtobus in avtomobil sta trčila sredi ceste. Medtem, ko je BMW »vrglo« v zid, je avtobus zanesel v desno. Vozniku ni uspelo ustaviti njegove vožnje. Težko vozilo je tresčilo v kovinsko obcestno ograjo, jo prebil in zgrmel v skarpo. Na strmem skalnatem pobočju se je avtobus nekajkrat prevrnil ter se po kakih 30 metrih kotalenja ustavil na kolekih v strugi potoka Gadera.

Resevalcem se je ob prihodu na kraj nesreče nudi hrhljiv prizor. Iz avtobusa so strleli prazni stoli, saj je med kotanjem odtrgalo težkemu vozilu streho. Nekateri ranjenci so stokali za ranami na pobočju: med prevračanjem jih je vrglo iz vozila, kar jim je najbrž tudi rešilo življenje. Manj sreče so imeli tisti, ki so ostali pod avtobusom: zanje ni bilo več pomoči. Do 21. ure so reševalci nasteli 15 žrtev, dva pa pogrešajo. Po vsej verjetnosti ju je odnesla deroca voda potoka Gadera. Na kraju so posegli tudi potapljači gasilcev, ki so začeli z iskanjem v potoku, a doslej brezuspešno. Ranjence so potegnili na cesto s pomočjo gasilskih žerjavov in treh helikopterjev ter jih nato prepeljali v bolnišnici v Bruneck in Brixen. Med njimi naj bi bil tudi voznik avtobusa smrti Guido Castellini.

AVSTRIJA / SREČANJE KLESTIL - KUČAN

V ospredju pozornosti poglobitev odnosov

Državnik sta govorila tudi o evropski integraciji in vojni v BiH

OSOJE - Državna predsednika Avstrije in Slovenije Thomas Klestil in Milan Kučan sta na svojem prvem uradnem srečanju v Osojah na avstrijskem Koroskem ugotovila »visoko stopnjo identičnih gledanj v pomembnih dvostranskih kot tudi mednarodnih vprašanjih«. Glavne teme srečanja so bile manjšina na Koroskem in v Sloveniji, nuklearna Krsko ter vojna v Bosni in Hercegovini. Pri tem sta tako Kučan kot tudi Klestil soglasala v oceni, da konca vojne ni mogoče pričakovati v bližnji prihodnosti, razdelitev BiH med Srbe in Hrvate pa sta odločno zavrnili. Prav tako sta predsednika soglasala, da priznanje Slovenije s strani Avstrije ni bilo prenegljeno.

skem in v Sloveniji, nuklearna Krsko ter vojna v Bosni in Hercegovini. Pri tem sta tako Kučan kot tudi Klestil soglasala v oceni, da konca vojne ni mogoče pričakovati v bližnji prihodnosti, razdelitev BiH med Srbe in Hrvate pa sta odločno zavrnili. Prav tako sta predsednika soglasala, da priznanje Slovenije s strani Avstrije ni bilo prenegljeno.

no, Kučan pa je k temu dodal, da Slovenija ni niti moralno niti politično odgovorna za nadaljnji razplet jugoslovanske krize in sedanjo vojno v Bosni in Hercegovini. Kučan je v navzočnosti svojega gostitelja tudi poudaril, da Slovenija pri vključevanju v evropske integracije računa na aktivno podporo Avstrije. Ivan Lukan

Pogovori so minili v prijateljskem ozračju (Foto: Tomi Lombar/TRIO)

ITALIJA-SLOVENIJA / TURELLOVO PISMO CIAMPIJU

Različna cena dela v škodo FJK

Dežela zahteva pomoč rimske vlade

TRST - Tezaven položaj, v katerem se nahaja gospodarski oziroma proizvodni sistem Furlanije-Juljske krajine in se zlasti podjetja v pasu ob meji z republiko Slovenijo in ostalimi državami evropskega vzhoda, je predmet sporočila, ki ga je predsednik deželne vlade FJK Vinicio Turello včeraj naslovil na predsednika italijanskega ministrskega sveta Carla Azeglia Ciampija. Po opisu težkega trenutka, ki ga preživlja deželno gospodarstvo, je Turello v pismu povabil rimsko vlado, naj se nemudoma loti nastetih problemov, ki bi brez ustreznih odgovorov utegnili težko kompromitirati vse gospodarstvo Furlanije-Juljske krajine.

Odkar se je sosednja država (Slovenija, op. ur.) usmerila k tržni ekonomiji in postopno odprla svoje meje - piše Turello - so se manufakturna podjetja v Furlaniji-Juljski krajini znašla pod udarom vse ostrejših konkurence, ki jo povzroča občutna razlika v ceni delovne sile na obeh straneh meje in torej dejstvo, da so slovenski izdelki cenejši od domačih. Predsednik deželne vlade povezuje to s proble-

mom brezposelnosti in opozarja, da k temu pojavu veliko prispeva tudi dejstvo, da se podjetja s sektorjev, ki zahtevajo veliko delovne sile selijo čez mejo.

Pozitivna pa je Turellova ocena nedavno zaključenega sporazuma med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Slovenijo o ekonomski in trgovinski kooperaciji, pri čemer predsednik deželne vlade opozarja na nekatere pobude, ki jih je njegova uprava sprejela za postopno integracijo zahodnih in vzhodnoevropskih trgov. Pri tem navaja v prvi vrsti predlog za priznanje in realizacijo območja svobodne menjave vzdolž vse italijansko-slovenske mejne crte, do katerega naj bi prišli v okviru obnove mednarodnih pogodb med Italijo in Slovenijo.

V pričakovanju poglobitve in oblikovanja čimbolj ustreznih dvostranskih sporazumov - ugotavlja Turello - pa je vse bolj jasno, da bi bilo najprimerneje, če bi v zadevo posegla rimska vlada in tako vsaj začasno popravila skodo zaradi neravnovesja, v katerem se je znašlo gospodarstvo Furlanije-Juljske krajine. To neravnovesje, ki ga kot

Vinicio Turello

rečeno povzroča predvsem razlika v ceni delovne sile na obeh straneh meje, potiska namreč krajevna podjetja v vse večje težave, zato je deželna uprava pred kratkim izdelala seznam ukrepov - predvsem davčne narave - s katerimi bi jim pomagala do večje konkurenčnosti. Predsednik deželne vlade FJK zaključuje svoje sporočilo Ciampiju z ugotovitvijo, da je treba ta problem uokviriti in reševati v širši perspektivi pridružitve Slovenije k EGS in torej uveljaviti zahtevo po sprejemu ustreznih zascitnih ukrepov.

VELIKA PODKUPNINSKA AFERA

Aids in zdravila: nove aretacije

Družina De Lorenzo spet protagonista

RIM - Vihar podkupninske afeze je nekaj tednov pretresa ladjico italijanskega zdravstvenega sistema kot orehovo lupino in v odpiru nove in nove vrzeli v nagitem trupu. Na ukaz milanskih sodnikov, ki vodijo preiskavo o podkupninski aferi in zlasti o podkupninah, ki so bile plačane za propagandno kampanjo proti Aidsu, sta bila včeraj aretirana v Milanu Ugo Castellani, eden od vodij reklamne agencije Young in Rubicam, in Claudio Masi De Vargas Macchiucca, poverjeni upravitelj agencije Fcb Mac/Publicis. Oba sta obtožena, da sta izplačala krepki podkupnini tajniku bivšega ministra za zdravstvo Francesca De Lorenza, Giovanniju Maroneju, ker sta si hotela zagotoviti donosni posel reklamne kampanje.

V kaznilnico San Vittore je bil zaprt tudi Armando Ades, solastnik reklamne agencije Daps, ki je prav tako plačeval podkupnine ministrovega tajniku. V prejšnjih dneh pa je bil aretiran Armando Cicero, član vodilnega kroga agencije Daps, ki skrbi za ekonomsko propagando na vrsti manjših zasebnih televizijskih postaj.

Milanski del preiskave, ki zadeva podkupnine za kampanjo proti

Nektanij minister za zdravstvo De Lorenzo (telefoto AP)

Aidsu, pa je najbrž marginalen v primerjavi s preiskavo, ki so jo začeli neapeljski sodniki in ki zadeva ceno zdravil. V okviru te preiskave so podpisali zaporne naloge za vse člane tistega odseka medministrskega odbora za cene, ki se je ukvarjal z zdravili, poleg tega pa so naslovili sodno obvestilo bivšemu ministru De Lorenzu, za porni nalog pa njegovega brata Renato.

Po pričevanju bivšega ministrovega tajnika Maronija je farmacevtska industrija plačevala velike vsote, da je pospešila vključevanje svojih proizvodov v seznam zdravil, ki jih je delila

državna zdravstvena služba. Se bolj radodarna pa je bila, ko je bilo treba pospešiti birokratski iter za podrazitve zdravil. S temi sredstvi naj bi bivši minister finansiral svojo neapeljsko liberalno stranko in njene dejavnosti, marsikaj pa naj bi ohranil tudi zase.

Ministrov brat Renato, sicer docent upravnega prava na univerzi v Salernu in predsednik največje krajevene zdravstvene enote na Jugu, pa naj bi velika finančna sredstva, ki so jih navrgle podkupnine, pretopil kar v državne obveznice in zadolžnice. (V.T.)

PARLAMENT / SPADOLINI IN NAPOLITANO

Proti zavlačevanju z volilno reformo

Politične sile so se sprijaznile z dejstvom da volitev pred prihodnjo pomladjo ne bo

VOJIMIR TAVCAR

RIM - V ponedeljek sta se glasno izrekla za čimhitrejšo odobritev reforme volilnih pravil, včeraj pa sta sklicala vodstvi ustavnih komisij obeh domov parlamenta, ministra za reforme Leopolda Elio, ministra za odnose s parlamentom Paola Barileja in podtajnika pri predsedstvu vlade Antonia Maccanica, da bi zakolicala parlamentarno pot pravil. Predsednik senata Giovanni Spadolini in predsednik poslanske zbornice Giorgio Napolitano sta hotela tako konkretno preprečiti nevarnost, da bi razprava o novem volilnem zakonu zdrknila čez 6. avgust, ko bi jo spet morala vzeti v pretres dvodomna parlamentarna komisija za ustavne reforme.

Za ta korak sta se predsednika obeh domov italijanskega parlamenta odločila potem, ko so se v prejšnjih dneh začele vse bolj vztrajno širiti govorice o možni odložitvi razprave na september zaradi nepredvidenih težav, ki so jih povzročili poslanci, ko so sprejeli misovski popravek o volilni pravici Italijanov na tujem, in senatorji, ko so omejili na tri mandate izvoljivost v parlament.

Prav ti dve točki, pravi bananini lupini, na katerih bi lahko zdrsnila reforma, sta bili glavni temi včerajšnjega srečanja v Palaci Madama. Po srečanju je Spadolini pojasnil, da sta se vodstvi obeh komisij spet dogovorili za večjo koordinacijo in permanentno posvetovanje, da bi bolje uskladili delo in preprečili morebitne težave. Poleg tega pa je napovedal tudi zelo hiter ritem razprave. Za senat je bilo sklenjeno, da bo ustavna komisija v tem tednu preučila predlog novih volilnih pravil, ki ga je izoblikovala zbornica, že prihodnji teden pa bo besedilo dano v pretres senatorski skupščini na plenarnem zasedanju.

Glede vprašanja omejitve mandatov so se dogovorili, da ga bodo najbrž crtali iz besedila reforme, v zameno pa naj bi parlamentu predlagali v odobritev resolucijo, ki naj bi obravnavala vprašanje izvoljivosti. Bolj zahtevno pa je reševanje vprašanja volilne pravice italijanskih državljanov na tujem. V imenu vlade se je minister za reforme Elia obvezal, da v kratkem oblikuje predlog ustavnega zakona, ki naj bi končno rešil problem, o katerem parlament modruje že vse povojno obdobje, ne da bi ga razrešil.

Tem dvem zaprekam se je v zadnjem času pridružila še tretja. Povzročil jo je referendumski lider Mario Segni, po katerem je treba uvedbo večinskega volilnega principa dopolniti z neposredno izvolitvijo premiera.

Predlog, za katerega se dalj časa ogrevajo tudi republikanci, je izzval precejšnjo polemiko in je razdvojlil stranke, obenem pa prisilil misovce, ki so se med prvimi zavzeli za tako rešitev, da umaknejo svoj nacrt, saj MSI meni, da gre v tem trenutku »le za poskus KD in PSI, da bi odložili volitve«. DSL, v kateri so se nekateri nagibali za tako rešitev, drugi pa ji nasprotovali, je včeraj uradno zavrnila predsedniške skusnjave, obenem pa obnovila predlog takega volilnega sistema, ki bi dal izvršni oblasti večjo stabilnost in s katerimi bi se volilci lahko izrekli tako za parlamentarno večino kot za premiera.

Politične sile so se sprijaznile z dejstvom, da pred prihodnjo pomladjo ne bo političnih volitev. Vprašanje pa je, ali bodo uspeli najti skupen jezik za vse ostale spremene reforme, ki bi jih do tedaj lahko sprejeli, da bi bil prehod iz prve v drugo republiko manj tvegan.

NOVICE

Novinar Mitja Volčič zapuška Moskvo

MOSKVA - Italijanski ambasador v Rusiji, Federico Di Roberto je včeraj priredil sprejem v cast dopisniku RAI Mitji Volčicu, ki po 13 letih dela v Moskvi zapuška to prestolnico in odhaja na novo delovno dolžnost na Dunaj. Di Roberto je v pozdravnem nagovoru poudaril Volčičevo poklicno strast in kulturo, s katero je milijone Italijanov seznanjal z dogajanjem v Sovjetski zvezi in nato v Rusiji, medtem ko je bivši ruski ambasador v Rimu Adamišin izpostavil dejstvo, da je Volčič slabe novice iz Rusije posredoval vedno s kančkom obzaložanja, značilnega za tiste, ki ljubijo nek narod.

V Italiji podkupnin tudi mnogi dobrotniki

RIM - Stanovanja, državne vrednotnice, delnice in obveznice, toda tudi knjige, pohistvo, zgodovinske vrednosti in najrazličnejše zbirke: gre za nesteto načinov, s katerimi Italijani kažejo svojo dobroto in ki jih lahko zasledimo v rubriki o dediscinah in darovih v korist dobrotelčnih ali kulturnih ustanov, ki jo objavlja Uradni list. Tudi prva polovica letosnjega leta dokazuje, da Italijo ne poseljujejo samo podkupovalci in izsiljevalci, ampak tudi tistoli neznanji dobrotnikov, ki na diskreten in nezainteresiran način darujejo svoje dobrine - včasih prihranke celega življenja, včasih v dolgih desetletjih zbrano družinsko imetje - dobrotelnim in raziskovalnim ustanovam, solam, univerzam itd. Vrednost darov je pogosto skromna, velikokrat pa predstavljajo tudi ogromna premoženja, kot v primeru 2, 7 milijarde vrednih delnic, obveznic in likvidnega denarja, ki ga je nasledil mladinski zavod za slepe Don Gnocchi, ali 2, 5 milijarde vrednih florentinskih nepremičnin, ki so bile darovane milanskemu centru za raziskovanje rakastih obolenj. Med večjimi in previdno diversificiranimi zapuscinami je tudi tista, ki je doletela tržaški zavod za slepe Rittmeyer, ko je od nekega dobrotnika prejel 5 tisoč mark, 791 dolarjev, za 35 milijonov lir ostalih tujih valut in za dobrih 8 milijonov lir zlata, skupaj torej okrog 54 milijonov lir.

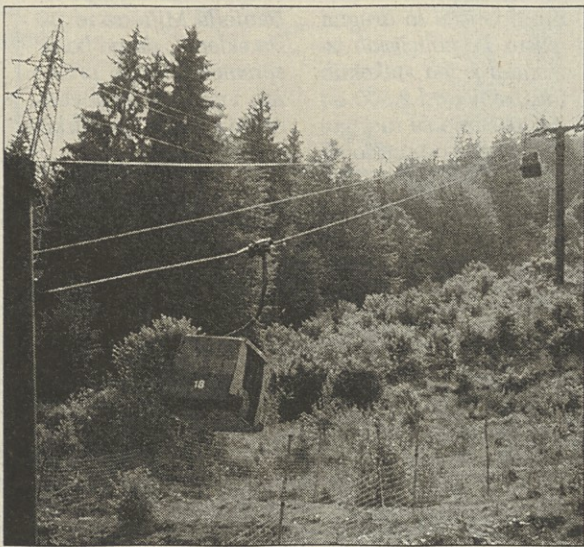
Mafija pripravlja atentat?

RIM - Predsednik parlamentarne protimafijske komisije Luciano Violante vztraja: mafija najbrž pripravlja atentat na enega od strateskih ciljev državne protimafijske strukture. Tako je včeraj ponovil radijskemu dnevniku GR1 in potrdil opozorilo, ki ga ponavlja že nekaj dni: nevarnost novega udara mafijskih kriminalcev. Violante je dejal, da njegova analiza sloni na vrsti dejstev, med katerimi je navedel zaplembo velike količine orožja in streliva, opozorilno bombo pred palersko sodno palaco in druge slične dogodke. »Mislim, da mafija skuša preseci fazo slepega teozizma in meri na enega od strateskih ciljev državne protimafijske strukture.« Dodal je, da ima v Italiji tako stratesko vlogo 10 ali 15 oseb.

SV. VIŠARJE

Žičnica spet v polnem pogonu

Velike zasluge za ugodno rešitev vprašanja ima pater F. Rupnik

UKVE - Sv. Višarje so pomenile od vedno narodnostno stičisce, ki je simbolično povezovalo slovenske, nemške in furlanske svet. Tu gori so se verniki treh dežel tradicionalno srečevali in izpricali prijateljstvo in sodelovanje. Takšnih srečanj pa ni bilo v zadnjem času, ko so zaradi finančnih težav ukinili dejavnost družbe, ki je upravljala žičnico na sv. Višarje.

Po nekaj letih težav in protestov ljudi, ki so na sv. Višarje prihajali le pes, se je zadeva končno obrnila v pravo smer. Konec junija je namreč turistična agencija Promotur prevzela upravljanje žičnice, ki je začela tudi redno obratovati.

Ceravno je od 26. junija minilo le malo časa, lahko rečemo, da je obracun vsekakor pozitiven, saj so nasteli veliko stevali ljudi, ki se poslužujejo žičnice. To se posebej velja ob koncih tedna, ko se na sv. Višarje odpravljajo veliko planincev. Več je tudi vernikov, ki

obiskujejo svetišče, ki ga upravljajo franciskani. In prav pater Filip Rupnik nosi precejšnje zasluge, da je prišlo do pozitivne razrešitve »vprašanja žičnice«. To mu je osebno potrdil sam predsednik italijanske države Oscar Luigi Scalfaro, ki je patra Rupnika telefonsko poklical in se mu zahvalil za prizadevanje, ki ga je pokazal v zvezi s tem vprašanjem.

Žičnica na sv. Višarje obratuje ob delavnikih med 9. in 17. uro, ob nedeljah in praznikih pa med 8. in 18. uro, in sicer do nedelje, 12. septembra. Cena za vožnjo v obe smeri je 18 tisoč lir, 12 tisoč pa v eno samo smer.

Za vse tiste, ki bi radi obiskali sv. Višarje velja povedati, da v poletnih mesecih vozi posebni vlak iz Trsta do Trbiža in nazaj v Nabrezini, Sesljanu, Trzicu, Sredipolju, Zagraju, Gorici, Krminu, Vidmu, Huminu, Karniji, Kluzah, Tablji, Naborjetu in Ukvah. (R.P.)

DEŽELNI SVET / PIETRO FONTANINI GLAVNI KANDIDAT

Liga zahteva predsednika skupščine Nejasen položaj pred petkovo sejo

Precej zaostreni politični odnosi med DSL in pristaši Bossijevega gibanja

VIDEM - Severna Liga je včeraj tudi uradno kandidirala svojega svetovalca Pietra Fontaninija za mesto predsednika deželnega sveta. Na tiskovnih konferencah v Vidmu in Trstu so voditelji Bossijevega gibanja poudarili, da imajo kot stranka relativno večino pravico do predsednika, na osnovi volilnih rezultatov pa naj bi podpredsednika izvolili iz vrst KD in DSL. Fontanini, ki je doma iz Furlanije, naj bi vodil deželni svet do izvolitve novega odbora, katerega kandidat za predsednika je prav on.

Deželni tajnik Lige Roberto Visintin in tržaški tajnik Fabrizio Belloni sta bila zelo kritična do tradicionalnih strank. Nekateri njihovi veljaki sta poudarila - se sploh ne zavedajo, da so 6. junija volilci izbrali nove politične poti in zato vztrajajo na stari in prezireli poti zakulisnih pogajanj, spletak in podobnih preživelih metod. Severna liga predlaga, naj bi vsa pogajanja med svetovalskimi skupinami potekala ob navzočnosti novinarjev.

Politični položaj pred petkovo sejo deželnega sveta ostaja se naprej skrajno nejasen. Za danes popoldne je starejši svetovalec Gianfranco Gambassini, ki bo vodil tudi drugo sejo skupščine, sklical nacelnike skupin, obstaja pa konkretna možnost, da se bo petkovo zasedanje začelo brez kakršnega koli sporazuma med strankami. Fontanini ima dobre možnosti za izvolitev, saj gre za tretje glasovanje, v katerem je za izvolitev predsednika potrebna le navadna večina. Zastopnik Lige lahko v tem trenutku racuna na 17 glasov svojih somišljenikov in najbrž tudi na glasove Zelene liste, republikanca in morda Furlanske avtonomistične lige. Vsega skupaj je 23 glasov.

Deželno vodstvo DSL, ki se je sestalo predsednecem v Trzicu, se ni zaprlo vrat sodelovanju z Ligo, polemika med strankama pa se zaostruje. Deželni tajnik Elvio Ruffino je poudaril, da imata DSL in Severna liga dokaj sorodna stališča, ko gre za bitko proti staremu političnemu sistemu, imata pa zelo različno, če že ne alternativno politično kulturo.

Stranka komunistične preneve pa predlaga, da bi novega predsednika deželnega sveta izvolili iz vrst manjših strank.

Predsednik številčno majhne svetovalske skupine bi namreč po mnenju SKP lahko edini jamčil korektno in demokracije odnose v svetu. Glede oblikovanja deželne vlade je ta stranka, kot znano, že med volilno kampanjo jasno izbrala opozicijsko vlogo.

Dejstev ni samo za tistega ki jih ne želi videti...

TRST - V včerajšnjem sporočilu društvo Edinost pravi, da so se ljudje na proslavi 50-letnice Partizanskega dnevnika podpisovali pod izjavo, čes da na mestu proslave ni plapolala zastava narodnoosvobodilne vojske. Sporočilo je napisano tako, kot da bi prireditelji hoteli prikrivati pomen NOB in med drugim zamolčuje dejstvo, da je za zbiranje podpisov na dveh lističih dal pobudo član Edinosti. Očitno pa te skupnice tudi ne zanima, da je bilo več bojnih zastav in simbolov NOB prisotnih na bogati in

množično obiskani razstavi o partizanskem tisku, ki je bila sestavni del prireditve. Ves prostor z odrom vred je bil tudi ob prisotnosti partizanskih in društvenih praporov oblikovan tako, da je požel splošno odobranje, kaže pa, da Edinosti tudi ne zanima enkratno vzdusje in navdušenje ljudi, ki je prišlo do izraza med govori in kulturnim programom. Dejstev torej ni samo za tistega, ki jih noče videti, zato bi si društvo Edinost lahko svoje šcipanje ob tej priložnosti prihranilo.

PATRONAT INAC SVETUJE

Višji prispevki za pomočnice

Vpr.: »Že več let dela pri meni po dvajset ur tedensko družinska pomočnica. Redno ji plačujem prispevke za INPS vsake tri mesece. Sedaj pa sem slišala, da so povišali prispevke, vendar pa ni gotovo, če bodo odobrili ta zakon. Kako naj se ravnam? Placam po starih tarifah ali se prilagodim novim? In koliko placam po novem in od kdaj?« L.S.

Vaši dvomi so povsem upravičeni in osnovani, saj je vladni minimanever st. 155/93 med velikimi novimi obremenitvami predvidel tudi podvojitev zavarovalnih prispevkov, ki jih morata tako delodajalec kot družinska pomočnica plačati za pokojninski sklad INPS za vsako uro zavarovanja.

Dejstev ni samo za tistega ki jih ne želi videti...

Dejstev ni samo za tistega ki jih ne želi videti...

Dejstev ni samo za tistega ki jih ne želi videti...

Dejstev ni samo za tistega ki jih ne želi videti...

Dejstev ni samo za tistega ki jih ne želi videti...

Dejstev ni samo za tistega ki jih ne želi videti...

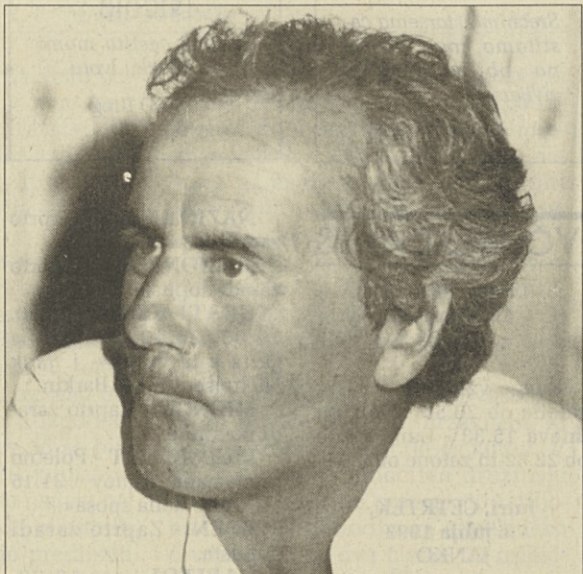

POLITIKA / STELIO SPADARO TAJNIK DSL

»Trst veliko bogastvo ne le obmejno mesto«

Slovinci: izolacija bi bila huda politična napaka

SANDOR TENCE

Novi pokrajinski tajnik DSL Stelio Spadaro

Stelio Spadaro (58 let, profesor zgodovine in filozofije na liceju Galilei) je novi pokrajinski tajnik Demokratične stranke levice. Bil je član KPI ter pokrajinski in občinski svetovalec, javnosti pa je znan tudi kot vsestranski kulturni delavec. Najprej nas je zanimalo zvedeti, kako je pravzaprav dozorela njegova kandidatura za tajniško mesto.

Nič posebnega. Predstavil sem se federalnemu odboru DSL in predložil svoj program. Povedal sem, da bom tudi v primeru izvolitve ohranil službo na soli, ker doživljam politiko kot civilno dolžnost. Izvolili so me in danes dajam na razpolago stranki in širši družbi svoje izkušnje in svojo angažiranost.

Kaksen je bil Vas "volilni" program?

Trsta po mojem ne gre več obravnavati kot zgolj obmejne mesta, temveč kot središče sirsega okolja, ki združuje nase delo, Slovenijo in Hrvasko. Od vedno močno verjamem v povezovalno vlogo tega mesta, ki se zal prevečkrat zapira vase in zamuja velike prilike, ki mu jih ponujajo nove mednarodne razmere.

V kaksnem "zdravstvenem stanju" se nahaja trzaska DSL?

Situacija je se kar dobra. Zadnja volilna kampanja je pokazala, da je stranka živa in da lahko racuna na ljudi, ki imajo voljo do dela in ki se navdušujejo nad politikom. Vecina tovarisic in tovarisev je razumela, da je politika enega odstotka vec ali manj na volitvah dokončno mimo in da je treba konsenz graditi na temeljnih izbirah. V Trstu sta veliki izbiri odprtost in sožitje.

Kaksne odnose boste vzpostavili s poslancem Bordonom in z njegovim Demokratičnim zavezništvom?

Zavezništvo je vazno politično gibanje. Tudi v Trstu. Z njim je DSL ze

sodelovala in bo na tej poti tudi vztrajala. Vsem pa mora biti jasno, da je DSL nekaj povsem razlicnega od tega gibanja in da se zato sploh ne govori o možnosti kake združitve ali podobno.

Kaj pa odnosi s Stranko komunistično preno-

ve? Sodelovanje mora slo- neti na konkretnih političnih in drugih izhodiscih. Jaz sem vsekakor prepričan, da mora levica priti na vlado. In to tudi v nasem mestu.

Morda ze na jesenskih predcasnih občinskih volitvah?

Volilna preizkusnja bo zelo naporna, ker je mesto središče precej de-

sničarsko in nacionalistično usmerjeno. Sardos Albertini je zmagal, ni pa dosegel pričakovanega plebiscita. Niti v mestu ne. Bitka bo torej zelo trda, ne smemo pa se vnaprej sprijazniti s porazom. Italijanski nacionalizem mori Trst in mi moramo zaustaviti ta propad.

Kako ocenjujete trenutni položaj slovenske manjšine?

Slovinci so polnopravna komponenta tega mesta, ceprav se nekateri s tem nočejo na noben način sprijazniti. Povolilna situacija za manjšino ni roznata. Slovinci morajo zato vsestransko okrepiti boj za narodnostne pravice, to pa morajo delati rami z italijanskimi demokrati. Skrbijo me vsekakor nekatere težnje po izolaciji, ki si spet nevarno utirajo pot znotraj manjšine. To bi bilo lepo darilo za trzasko desnico in huda politična napaka, ki bi privedla do zmanjšanja velike vloge in tudi teze, ki jo imajo Slovinci v trzaski stvarnosti.

Kaj pa Slovinci v DSL?

So in ostajajo polnopravna in enakovredna komponenta naše stranke, ki so jo tudi oni ustanovili in oblikovali. Slovenska komponenta je sestavni del Demokratične stranke levice, a je obenem povsem avtonomen politični subjekt.

MATURA / USTNI IZPITI NA ZNANSTVENEM LICEJU PREŠEREN

Kako preseči izpitni stres? S fotoaparatom vendar!

Fotografiranje ladij v Sesljanu bolj zaleže kot uspavalne kapljice

MARJAN KEMPERLE

Ustni izpiti imajo res cudežno moc: kandidata zastrahujejo do trenutka, ko se z njimi spoprime; zatem ga carobno spustijo iz svojega »morečega« objema, da lahko iz njega končno pljuskneta veselje in radost. Na hodniku drugega nadstropja znanstvenega liceja Prešeren so včeraj dopoldne čakali trije dijaki 5. C razreda. Ze po bežnem pogledu nanje si lahko takoj ugotovili, kateri se je pravkar znebil »maturitetne nadloge«.

Igor, sproščeno zlek-njen z nogami čez dva stola, je pravil, kako mu je dala mama preteklo noč nekaj naravnih uspavalnih kapljic, da bi se lahko odpocil, a da kljub temu ni dolgo zaspal. Iz njegovega 32-zobnega nasmeha je bilo jasno kot beli dan, da je ustni izpit dobro opravil. Sosolec ob njem je v cikličnih presledkih potegnil iz solskega nahrbtnika zapiske in pokukal vanje, da bi osvežil znanje. Malo stran se je njun kolega tresel kot siba na vodi, pa ceprav je bil po mnenju obeh med vsemi se najbolje pripravljen.

Kandidatke, ki bi morale stopiti v zbornico pred profesorje, se ni bilo na spregled. Ko je Prosečanka Dunja končno

prispe, je takoj monopolizirala »sceno«. Iz mavrično popisanih in podprtih zapisov bi se dalo sklepati, da gre za umetniško dušo. Morda bo to res drzalo: dekle igra na kitaro, ugaja ji fotografiranje: morje, ladje, gore, portreti... Fotografije sama razvija v temnici, ki jo je »podedovala« po bratu.

Na predvečer ustnih izpitov je odšla v Sesljan in tam fotografirala ladjo z ljudmi, ki je odplula; maturitetni stres je sprostila v naravi. Pred vstopom v zbornico jo je skrbel le talisman, ki ga je pozabila doma: vrecko, v kateri je hranila nekaj semen, soli in kruha.

Dijaska druscina se je kmalu pomnožila s prihodom Alberta, postav-nega fanta, pravega body builderja, o katerem smo se na nasem dnevniku ze razpisali, ko smo poročali o Gajnem teniskem turnirju. Prihajal je iz zbornice, kjer je - vsaj tako je zagotovil - dobro serviral svoje znanje profesorjem.

Ko je prišla Prosečanka Dunja na vrsto, je začela pri Igu Grudnu, o katerem je napisala referat s priloženo fotografijo pesnikov razpadajoče rojstne hiše v Nabrezini, ki jo je, seveda, sama posnela. Besed ji ni zmanjkalo niti

Daniele, Igor in Dunja (z leve): zanje je bilo včeraj mature konec (f. Krizmančič)

pri Zupancicu in Miroslavu Kosuti. Slovenska književnost ji je očitno vsec, saj je tudi - iz ljubezni do gora - prebrala Jančarjev Klementov padec. Manj tekoč je bil pogovor o nemski literaturi v nemščini. Kdo pa bi se lotil primerjave človeka pri Hofmannstahlu in Kafki? Dijakinji vsekakor bolj leži slovenscina, kar je potrdila tudi slovenska naloga. Skratka, dobro se je odrezala, tudi brez talismana.

P.S.: pred pisanjem naloge iz matematike je kandidatka prizgala dve sveci na svetilcu na Vejni, eno pa tudi med solskim izletom v Pragi...

Tennisč Alberto je serviral znanje kar križem rok (f. KROMA)

ZALOŽNIŠTVO / KRIZA V SEKTORJU TELEVIZIJSKE INFORMACIJE

Teleantenna pred skorajšnjim zaprtjem

Zaprli naj bi jo konec tega meseca

Zasebno televizijsko postajo Teleantenna nameravajo lastniki zapreti konec tega meseca. Založnik postaje Donatello Cividin je sicer sindikalnemu odboru sporočil, da postaje ne namerava zapreti, namerava pa jo prodati; zainteresirani naj bi bili stitje kupci-založniki, do včerajšnjega dne pa ni prislo do nobenega konkretnega koraka ali sporazuma.

O problemih televizijske postaje so včeraj na tiskovni konferenci spregovorili njeni sindikalni predstavniki, prisoten pa je bil tudi deželni predsednik sindikata novinarjev Fulvio Gon. Problematiko televizijske postaje v kriznem stanju je uokviril v širši kontekst in ugotavljal, da se v Trstu na področju informiranja dogajajo čudne stvari. Pri tem se je dotaknil stanja dnevnika TriesteOggi, ki se nahaja v hudi krizi, zaradi cesar se sindikat nahaja pred novimi in zelo zahtevnimi nalogami. Poročal je tudi o dveh srečanjih z direktorjem televizijske postaje, ki je sindikalnim predstavnikom sporočil, da zaradi finančnih težav ni v stanju, da bi lahko zagotovil nadaljevanje oddaj. V teku so sicer pogajanja, v kolikor pa bi se ne zaključila pozitivno do konca meseca, bo morala televizijska postaja odpuštili 11 uslužbencev, med katerimi so trije novinarji. Sindikalni predstavniki televizijske postaje ob vsem tem poudarjajo, da je v Trstu prostor za dve zasebni postaji, zaradi cesar je treba napeti vse napore, da se ju ohrani.

Sindikalni predstavniki na tiskovni konferenci (f. Ferrari)

VREME / PO NEZNOSNI VROČINI MALO OSVEŽITVE

Val slabega vremena zajel včeraj tudi Trst

Padavin ni bilo veliko, pihal pa je precej močen veter - Posebnih zapletov v mestu in okolici ni bilo

In prislo je dezevje: včeraj popoldne je tudi nad Trst prišel napovedani in pričakovani val slabega vremena, ki je v hipu osvežil mesto in okolico. Pravzaprav padavin kot takih ni bilo veliko, ceprav je mesto-ma kar zlivalo, vendar se presušena zemlja z včerajšnjim dežjem ni pretirano namočila. Vsekakor pa so ze obcuten padec temperature in nekaj padavin blagodejni tako za zemljo kot za ljudi. Do včerajšnjih popoldanskih padavin je bilo namreč na Trzaskem, se posebej seveda v mestu, tako so-

parno in dušeče, da je bila spememba v vremenu zelo dobrodošla. Z dežjem (v mestu pa se pred njim) je zapihal silovit veter, ki je nekoliko odgnal črne oblake, pri tem pa močno prepihal lahko oblečene ljudi, ki so bili na cesti.

Hušjih nevsečnosti pa včerajšnje slabo vreme Trstu in Tržačanom ni povzročilo: popoldne je bilo nekaj manjših nesrec - pri treh so morali poklicati na pomoč resilec Rdečega križa, vendar gre za manjše poskodbne - nekaj več dela pa so seveda imeli gasilci. Ven-

dar se tudi njim ni bilo treba spememba z zahtevnejšimi posegi: od 16. do 18.30 so prejeli približno 20 pozivov, ki so terjali njihov poseg. V glavnem so morali odstranjevati razmajana polkna, nevarno načete okenske okvire, razne razbitine in stekla. Večje škode burja ni povzročila, pac pa je polomila cvetje na vrto-vih in tudi kmetje je niso bili prevec veseli.

Slabo vreme pa je tudi slikovito: kolesarja sta se ustavila na razgledni točki pri Obelisku in se zazrla proti mestu (foto Ferrari).

DROGA / ARETACIJA

Mladoletnim dijakom razpečeval mamila

Uspeh 3-mesečne preiskave karabinjerjev

Karabinjerji iz kasarne v Ul. Hermet so stopili na prste razpečevalcu mamil, ki je »oskrboval« z drogo mladoletnike. 19-letnega Paola Palmo, tako mu je ime, so ga aretirali v ponedeljek zjutraj na domu v Ul. S. Marco 25. Njegova aretacija sodi v sklop preiskave proti mladim razpečevalcem mamil, ki so jo karabinjerji iz Ul. Hermet začeli pred tremi meseci in ki je ze pred dobrima dvema mesecema obrodila prve sado-ve. Takrat so moške postavili aretirali 21-letnega Alessandra Spagliardija iz Ul. Petronio 34 in prav toliko let starega Paola Ruffonija iz Ul. Buonarroti 54. Prvi je razpečeval hasis, marihuano in tabletko exta-

sy pred vrsto italijanskih visjih srednjih sol, drugi pa - poleg ze omenjenih vrst drog - tudi kokain v javnih lokalih in disko klubih.

Karabinjerji so prisli na sled Palmi predvsem s prestrežanjem telefonskih pogovorov in zasledovanji, zasili pa z vrsto fotografiji. Na njegovem domu niso našli mamil; razpečevalci se namreč zadnje case ne poslužujejo več domaćih stanovanj za skrivanje

droge, in je tudi ne nosijo s seboj. Skrijejo jo v dokaj banalnih skrivališcih, kot je lahko na primer grm na gredici. Zato je tudi naloga preiskovalcev zahtevnejša. Kljub temu so prav karabinjerji iz Ul. Hermet v zadnjih mesecih zabeležili vrsto zmag v boju proti mladim razpečevalcem. Glede na dejstvo, da je bila droga namenjena mladoletnim, so ti uspehi se toliko bolj pomembni.

Obvestilo SSS upokojemcem

Sindikat slovenske sole sporoča upokojenim članom, da je na sedezu SSS na razpolago obrazec prošnje za vključitev draginskih doklade v upokojitveno odpravnino. Sindikat svetuje članom, ki so letos peto leto v pokoji, da vložijo tudi priziv na deželno upravno sodišče. Informacije dobite na SSS, Ul. Carducci 8 II. nadstropje ob torkih in četrkih od 9.30 do 11.30.

MATURA / IZIDI ZRELOSTNIH IZPITOV

Na klasičnem liceju kar 30% odličnjakov

Tri »šestdesetice« od skupnih 10 kandidatov

Kar 30% odličnjakov. Ta zavirljiv »rekord« so postavili na letošnjih zrelostnih izpitih dijaki 3. razreda klasičnega liceja Prešeren. Deset se jih je ob izteku petketnega studija predstavilo na maturo, kar trije od njih pa so posegli po najvišji oceni - šestdesetici. Ce k temu uspehu dodamo se podatek, da je bila naj-nizja ocena, ki jo je do-delila ocenjevalna komisija, povsem solidni »42«, je slika o kakovosti letošnjih maturantov na klasičnem liceju polna.

Ko so včeraj popoldne na liceju razobesili uradno polo z izidi, se je pred vrati solskega poslopja zbrala kar lepa skupina dijakov, ki je bila seveda zadovoljna z doseženim (na sliki Davorina Krizmančica).

Solanje na klasičnem liceju so takole zaključili: Evgen Ban (43/60), Natascia Cibi (42), Mateja Grgič (60), Vesna Kranjec (42), Anna Magaina (58), Marija Ma-

molo (60), Nikla Panizon (50), Veronika Paulina (42), Matej Rolich (60), Matjaz Rustia (46). Včeraj so izvedeli za maturitetne ocene tudi

na poklicnem zavodu za industrijo in obrt Jozef Stefan. Izide zrelostnih izpitov na tej soli bomo objavili jutri.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PR.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600 - fax 040-773715
Fotostavek: ZTT, Trst
Tisk: VITA, Videm
Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506
Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publistel, tel. 040-7796611, fax 040-768697
Italija: podružnice SPI
Slovenija: Studio Vista - Ljubljana, tel. 061-153244 int. 38, fax 061-224943
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT, finančni in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%
Cena: 1.300 LIT - 45 SIT
Naročnina za Italijo: letna 315.000 LIT
za Slovenijo: mesečna 1.300 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ZADRUŽNA MLEKARNA / POGOVOR Z DARIOM ZIDARIČEM

Perspektive so kar ugodne

Mlekarna se je izklopala iz težav

ALEKSANDER ŠIRK

Po dolgoletnih težavah, ki so v veliki meri pogojevale njeno delovanje, je Kraska zadruga mlekarna na Colu ponovno zaživela. Njen gospodarski položaj se je v veliki meri izboljšal: gre pač za strukturo, kateri se odpirajo vse večje možnosti razvoja. Kot marsikateri proizvodni obrat ima sicer se nekatere težave, ki izhajajo predvsem iz preteklosti, perspektive pa so kar spodbudne.

Njen predsednik je sedaj Dario Zidaric, ki si s sodelavci prizadeva, da bi mlekarna lahko izpolnjevala naloge, zaradi katerih je bila že pred leti in po dolgoletnih prizadevanjih krajevnih živinorejcev ustanovljena. Spoprijema pa se se s

starimi napakami in tudi dolgotrajni, za povprečno kakovost, kateri se plačuje zelo visoke obresti.

Kljub temu pa ima obrat zelo dobre perspektive razvoja. Mlekarna prideluje vrsto sira, ki je po oceni strokovnjakov med najbolj kakovostnimi na tukajšnjem tržišču. Povpraševanje po njem je vse večje, ob vsem tem pa mora misliti tudi na prihodnost. Sir "Tabor" pridelujejo samo iz kraskega mleka, ob vsem tem pa se postavlja novo vprašanje: živinorejski sektor v tržaški pokrajini je v vse večji krizi; stvelo krav mlekarij stalno upada, tako da jih sedaj lahko najdemo le okrog 60.

Pozitivno pa je dejstvo, kot poudarja Dario

Zidaric, da se je odnos s pristojnimi oblastmi, predvsem s pokrajinskimi kmetijskim nadzorništvom, zelo izboljšal, če le pomislimo na case, ko je bilo kmetijstvo, predvsem slovensko, prava pastorka v očeh raznih krajevnih in državnih upraviteljev. Veča se tudi zanimanje mladih za delo v tem proizvodnem sektorju, kar bo prav gotovo pozitivno vplivalo tudi na nadaljnje delovanje same mlekarnice.

Mlekarna ima trenutno okrog 120 članov, ki skupno in deželnih upraviteljev. Veča se tudi zanimanje mladih za delo v tem proizvodnem sektorju, kar bo prav gotovo pozitivno vplivalo tudi na nadaljnje delovanje same mlekarnice.

GOZDOVI / Z ZAKONOM RS O VARSTVU GOZDNEGA BOGASTVA

Novi predpisi tudi za dvolastnike in gobarje

ODO KALAN

Bo novi zakon prispeval k izboljšanju odnosov do gozdnega bogastva? (f. KROMA)

Pred kratkim je bil v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen zakon o gozdovih. Menimo, da so dolocila zakona zanimiva za številne prebivalce naše dežele, saj je meja razdelila posestva in tudi gozdne površine. Poleg tega so mnogi dedici oseb, ki so se preselile iz predvojnih predelov Italije tja do postojnskega in ilirskobistriškega območja, da ne omenjamo Tolminske in Vipavske.

Poleg tega je znano, da sodi del gozdov, ki ležijo v Sloveniji tudi med »jursarska« zemljišča, ki so predmet obravnave in razprav na pristojnih ministrstvih, saj bivši upravitelji zahtevajo, da se jim ponovno priznajo v stoletjih pridobljene pravice.

Zakon ureja varstvo, gojenje, izkoriščanje in rabo gozdov ter razpolaganje z gozdovi kot naravnim bogastvom s ciljem, da se zagotovijo sonaravno in vecnamensko gospodarjenje v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot, trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij. Zakon določa tudi pogoje gospodarjenja z gozdnim prostorom in s posameznimi drevesi ali skupino dreves. Poleg tega zakon omenja tudi kako in kje morajo biti speljane gozdne poti, ki omogočajo smotrno izkoriščanje gozdnega bogastva.

Z zakonom, ki je začel veljati, je bil ustanovljen

poseben Zavod za gozdove Slovenije, katere naloga je, da skrbi za razvoj vseh gozdnih površin, da določa kriterije za sečnje, za krčenje ali sirjenje gozdnih površin. Zavod bo v najkrajšem času uredil območne enote, ki bodo predlagale območne nacrtje izkoriščanja gozdov, skupni nacrt pa bo moral potrditi Zavod. Ustanovljena je tudi Javna gozdarska služba, ki bo morala na terenu slediti izvajanju sklepov republiškega zavoda. Kot rečeno smejo tuji postati lastniki gozdov samo z dedovanjem, upoštevati pa bodo morali vse obstoječe zakone in bodo uživali iste pravice in imeli iste obveznosti kot državljani Slovenije.

Zakon namreč določa, da se izvaja lastniška pravica do gozdov tako,

da je zagotovljena njihova ekološka, socialna in proizvodna funkcija. Lastnik gozda mora torej: gospodariti z gozdovi v skladu s predpisi, nacrti in upravnimi akti, ki bodo izdani v skladu z zakonom; dovoliti v svojem gozdu drugimi osebam; dovoliti v svojem gozdu čebelarjenje, lov in rekreativno nabiranje plodov, rastlin, gob in prosto živečih živali v skladu s predpisi.

Mislimo, da bo prav točka o prostemu nabiranju gob - tudi če samo »rekreativno« - povzročila mnogo hude krvi, saj bo težko določiti meje med »rekreativnim« in »poklicnim ali trgovskim« nabiranjem.

Zakon določa tudi posebne varnostne predpise za Kras, ki je smatran za posebno ogroženo ob-

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV

V gosteh pisatelj Zorko Simčič

Vrnitev v domovino po petdesetletni odsotnosti

HELENA JOVANOVIČ

Zorko Simčič (f. KROMA)

Ceprav se je sezona rednih ponedeljkovih srečanj v Društvu slovenskih izobražencev formalno že zaključila, organizatorji niso mogli prezreti dejstva, da se je prav pred kratkim, po skoraj petdesetletni odsotnosti, vrnil v domovino eden najvidnejših predstavnikov slovenske emigracije v Argentini, posatelj Zorko Simčič, dobitnik letošnje nagrade iz Prešernovega sklada. V Peterlinovi dvorani v Ulici Donizetti so tako priredili prijetno srečanje s tem vsestransko zanimivim avtorjem, ki je v Argentini napisal več knjig. Njegovo »Clovek na obeh straneh stene« so ponatisnili tudi v Ljubljani. V kratkem pa bo v slovenski prestolnici izšla še ena njegova knjiga. Naslov trenutno se ni znan, v njej pa bodo zbrana nakatera v knjižni obliki še neobjavljena dela - krajsa proza, zapiski in drama - ki so izhajala v reviji Meddobje v Buenos Airesu.

Pisatelj Zorko Simčič je občinstvu v Društvu slovenskih izobražencev povedal marsikaj zanimivega o življenju naših rojakov v izseljenstvu ter o njihovem kulturnem delovanju. Zelo dejavna je Slovenska kulturna akcija iz Buenos Airesa, ki

ima bistveno vlogo pri ohranjanju slovenstva, vendar pa je tudi v Argentini prisotna nevarnost asimilacije. Treba bi bilo torej okrepiti stike z matico in omogočiti čimveč pripadnikom mlajše generacije, da večkrat obiščejo Slovenijo ali da tam tudi studirajo. V emigraciji je tudi nekaj novih literarnih talentov in njim bi bilo treba posvetiti še posebno pozornost.

Srečanje v DSI je potekalo v obliki sproščene pogovora med gostom in občinstvom, tako da je bil večer vseskozi pester, zanimiv in raznolik. Nekdo iz publike ga je vprašal, kakšni so njegovi vtisi ob povratku v Slovenijo in kaj meni o Trstu, saj se drugace rane ne bodo nikoli zacelile.

Na izrecno vprašanje je Zorko Simčič povedal nekaj zanimivih misli tudi o narodni spravi, o kateri je bilo v zadnjih letih v Sloveniji veliko govora. Sprave ne bo, je menil gost DSI, dokler ne bo resnice, zato je treba najprej natančno razčistiti ozadje in dogodke iz časov med drugo vojno in po njej, saj se drugace rane ne bodo nikoli zacelile.

GLASBENE PRIREDITVE

Štartali so Piranski glasbeni večeri

V petek, 2. julija so se z nastopom Ljubljanskih madrigalistov v piranskem Kriznem hodniku začeli letošnji Piranski glasbeni večeri, ki bodo zapolnili s kakovostno glasbo vse petkove večere do konca avgusta. Preostali spored Piranskih glasbenih večerov je naslednji:

Petek, 9. julij, ob 21. uri, Krizni hodnik Piran - OBALNI KOMORNI ORKESTER

dirigent: Borut Logar
solisti: Peter Filipčić (Trst) - violončelo, Tanja Petrež - oboa, Sidorija Lebar - violina.

Komorni orkester sedanjih in bivših učenec ter učitelj glasbenih sol pod umetniškim vodstvom Boruta Logarja, ki praznuje desetletnico uspešnega delovanja.

Program: Sorkocevic, Vivaldi, Marcello, Bach, Tartini.

Petek, 16. julij, ob 21. uri, Krizni hodnik Piran - IRENA GRAFENAUER - flavta, ELIOT FISK - kitara

Program: Haendel, Scarlatti, Bach, Haydn, Giuliani, Rodrigo, Piazzola

Petek, 23. julij, ob 21. uri, Krizni hodnik Piran - SALZBURSKI KOMORNI SOLISTI

Vokalno-instrumentalna skupina v zgodovinskih kostumih s programom Mozartovih lahkih humorističnih Divertmentov, Notturmov in Canzonet ter skladb baročnih av-

torjev - Tartinija, Telemanna, Vecchija

Petek, 30. julij, ob 21. uri, Krizni hodnik Piran - TATJANA LIPOVSEK - violina, NATASA LIPOVSEK - klavir.

Mladi slovenski umetnici, ki uspešno gradita svojo glasbeno pot predvsem v tujini. Program: Tartini, Mozart, Janacek, Chopin, Ravel

Petek, 6. avgust, ob 21. uri, Krizni hodnik Piran - CAPELLA ISTROPOLITANA.

Dirigent: Harald Nerat.

Izvrsten stira najst-clanski komorni orkester iz Bratislave, eden najboljših tovrstnih ansamblov v Evropi.

Program: Sammartini, Tartini, Respighi, Cajkovski

Petek, 13. avgust, ob 21. uri, Portorosa cerkev - ORGELSKI KONCERT - OLIVER EISENMANN (Svica).

Svetovno znani svicarski organist, ki se rad vrača v Slovenijo.

Program: Kuchar, Mendelssohn, Rheinberger, Bossi, Eisenmann, Vremsek, Rehm, Reger.

Petek, 20. avgust, ob 21. uri, Krizni hodnik Piran - SALZBURGER RESIDENZ - SOLISTEN.

Bernhard Krabatsch - flavta, Franz Scherzer - oboa, Roland Baldini - violina, Harald Nerat - viola, Cornelius Hermann - violončelo.

Samo s pravočasnim naročilom si boste zagotovili učbenike za prihodnje šolsko leto.

Seznami so na razpolago v

TRŽAŠKI KNJIGARNI

Ul. sv. Frančiška 20

Vesni in Ivotu se je pridružila

Nicole

Srečnima staršema čestitamo, mali Nicole pa obilo sreče v življenju

kolegi Grnade

Ob rojstvu prvorojenke

Nicole

iskreno čestita mami Vesni in očku Ivotu

SD Breg

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA, 7. julija 1993 IZAJJA

Sonce vzide ob 5.23 in zatone ob 20.56 - Dolžina dneva 15.33 - Luna vzide ob 22.32 in zatone ob 9.04.

Jutri, CETRTEK, 8. julija 1993 JANKO

TEMPERATURA VČERAJ: temperatura zraka 31 stopinj, zračni tlak 1007,1 mb pada, veter 6 km na uro jugo-vzhodnik, vlaga 40-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24,9 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Jessica Perentin, Davide Pannone, Stefano Tigelli, Davide Murano, Federica Distaso, Giacomo Sincovich, Angela Macor, Federico Galata.

UMRLI SO: 73-letni Giuseppe Buri, 80-letna Stefania Cherbavaz, 80-letna Anna Apollonio, 68-letni Arduino Maizeni, 81-letna Argia Solazzi, 81-letna Margherita De Vescovi, 91-letna Francesca Bizjak, 82-letna Amelia Rigo, 86-letna Caterina Klavara, 70-letna Rosalia Bruno in 91-letna Libera Cresciach.

LEKARNE

Od ponedeljka, 5., do nedelje, 11. julija 1993 Normalen urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 1 (tel. 635368), Ul. Zorutti 19 (tel. 766643), Zavljje (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 1, Ul. Zorutti 19, Korzo Italia 14, Zavljje. ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Korzo Italia 14 (tel. 631661).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - Poletno predvajanje filmov - 21.30 »Verso Sud«.

EXCELSIOR - 18.00, 20.00, 22.15 »Lezioni di piano«, r. Jane Campion, i. Holly Hunter, Harvey Keitel.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.20, 20.10, 22.00 »Un cuore in inverno«, r. Claude Sautet.

NAZIONALE 1 - Zaprt zaradi dopusta.

NAZIONALE 2 - Zaprt zaradi dopusta.

Ul. S. Zenone 6
Tel. 763429

NAZIONALE 3 - Zaprt zaradi dopusta.

NAZIONALE 4 - Zaprt zaradi dopusta.

GRATTACIELO - 17.30, 19.05, 20.40, 22.15 »La gatta e la volpe«, i. Jack Nicholson, Ellen Barkin.

MIGNON - Zaprt zaradi dopusta.

LJUDSKI VRT - Poletno predvajanje filmov - 21.15 »Il padre della sposa«.

EDEN - Zaprt zaradi dopusta.

CAPITOL - 18.00, 20.00, 22.00 »Proposta indecente«, i. Robert Redford, Demi Moore, prepovedan mladini pod 14. letom.

ALCIONE - 20.00, 22.00 »In mezzo scorre il fiume«, r. Robert Redford.

LUMIERE - 20.10, 22.15 »La bionda«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

GRAD SV. JUSTA - Poletno predvajanje filmov: 21.15 »La moglie del soldato«.

RADIO - 15.30, 21.30 »Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

»Gocce«, r. S. Rubini, i. N. Kinski.

znanstveni in pedagoški ličej. Informacije dobite vsak dan od 13. do 15. ure od 12. do 23. julija (razen sobote in nedelje) v uradih Sklada - Narodna ul. 126 - Općine (tel. 212289).

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV je začela nabiralno akcijo za postavitev nagrobnega spomenika skladatelju U. Vrabcu. Prosimo, da morebitne zadevne prispevke nakazete na t.r. št. 01/7401/22 pri TKB in na t.r. št. 11385 pri HPO.

IZLET

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV obvešča, da je se nekaj mest za izlet na Švitske. Vpisovanje je možno v dopolndanskih urah v ul. Cicero-ne 8, tel. št. 360324.

ŠOLSKE VESTI

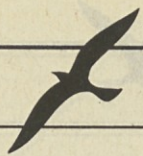
GLASBENA MATICA TRST - sola M. Kogoj sprejema potrditve vpisov svojih gojencev za šolsko leto 1993/94 do 30. t.m. vsak dan razen sobote od 9. do 11. ure na sedežu ul. R. Manna 29.

DTTZ Ziga Zois obvešča, da so na razpolago diplome od šolskega leta 1973/74 do šolskega leta 1988/89 za knjigovodnje in od šolskega leta 1984/85 do šolskega leta 1989/90 za geometre.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništvo Trst sporoča, da je v teku vpisovanje na tečaj »150 ur« za delavce in odrasle za dosego diplome srednje sole.

Tecajev se lahko udeležijo osebe, ki so dopolnile le ali do 31. decembra 1993 dopolnijo 16 let starosti (za tiste, ki niso se dopolnili 23 let je obvezna diploma osnovne sole); tecaji so brezplačni, trajajo eno šolsko leto, od oktobra 1993 do maja 1994 za skupno več kot 350 ucnih ur; tecaji z italijanskim oz. slovenskim ucnim jezikom bodo potekali na italijanskih oz. slovenskih srednjih solah; tecaji lahko obiskujejo tuji državljani iz držav, ki niso članice EGS, ki imajo dovoljenje za bivanje.

Rok za vpis zapade 15. julija oz. konec septembra. Prosne sprejema srednja sola I. Cankar - Ul. Frausin 12, tel. 774046.

ZDRAVSTVO / KAJ DOLOČAJO NOVI PREDPISI

Pojasnilo KZE glede ticketov

Potrdila, samoprijave, plačila

MARKO MARINC

Goriška KZE opozarja na vrsto obveznosti, ki jih morajo v tem času opraviti vsi koristniki zdravstvenih storitev, predvsem pa kdor želi koristiti popolno ali delno oprostitev plačila ticketov na zdravila in druge zdravstvene storitve.

Posebej opozarjajo na novosti, ki so stopile v veljavo letos. Prva zadevo popolno oprostitev plačevanja ticketov zaradi nizkega dohodka. Predvidena je izključno za upokojujence nad 55. letom starosti, ce gre za ženske, oz. nad 60. letom za moške. Potrdila o izpolnjevanju predvidenih pogojev, ki so bila izdana lani, so veljala do 30. junija, zato jih je treba obnoviti. V ta namen naj se upravičenci obrnejo do matičnih uradov občin, kjer morajo predložiti dokumentacijo o dohodku v letu 1992.

Upokojujenci, ki so oproščeni plačevanja ticketov, imajo za leto 1993 pravico dobiti 16 kuponov (to so t.i. "bolilini"), ki jih dobijo na sedežu Zdravstvenih okrajev v okviru KZE. Tam morajo predložiti potrdilo o pravici do oprostitve, ki jim ga izročijo na občini. Zdravstveni okraji imajo sedeže v Gorici v Ul. V. Veneto 24 ter v drugih večjih centrih v pokrajini (Krmín, Gradisce, Ronke, Trzic, Gradez).

Poleg prvih 16 kuponov lahko upokojujenci, ki potrebujejo večjo količino zdravil, dobijo še dodatnih 8 kuponov za oprostitev plačila ticketov. V ta namen morajo poleg že omenjenih dokumentov predložiti tudi potrdilo družinskega zdravnika, na katerem naj bo navedena potreba po kontinuiranem zdravljenju zaradi dolocene trajne bolezni.

Kuponi so veljavni do konca leta 1993. Zaradi tega so tudi v drugem semestrescu še vedno uporabni kuponi, ki so jih delili v prvem šestmesečju.

To seveda ne velja za upokojujence, ki so zaradi lanskega dohodka izgubili pravico do oprostitve. Zanje je oprostitev veljala le do 1. julija, po tem datumu pa ne morejo več koristiti niti morebitnih neizkoriščenih kuponov, ki so jih prevzeli v prvem polletju.

Po drugi strani imajo upokojujenci, ki lani niso imeli pravice do oprostitve, so jo pa pridobili letos, pravico do vseh šestnajstih kuponov za leto 1993.

KZE nadalje pojasnjuje obveznosti, ki jih morajo izpolniti državljani, ki miso oproščeni plačila ticketov. V tem primeru je odločilen družinski dohodek. Kdor ne presega 30 milijonov letnega dohodka za enoclanško družino, 42 za dva člana, 50 milijonov za tri in po 5 milijonov lir več za vsakega dodatnega družinskega člana, je na osnovi samoprijave delno oproščen plačila na zdravila, specialistične preglede, analize in plačila 85 tisoč lir za koriščenje družinskega zdravnika. Interesenti morajo samoprijavo z navedbo, da v letu 1992 niso presegli predvidenega dohodka, predložiti na sedežu zdravstvenega okraja, kjer imajo bivališce. Dobili bodo potrdilo, ki ga bodo morali pokazati v lekarni oz. zdravniškemu osebju ob potrebi. Rokov za vlaganje samoprijav ni, pač pa bo moral, kdor je še ni vložil, v celoti plačati tickete oz. pristojbine.

Končno se obveznost za vse, ki presegajo zgoraj navedene družinske dohodka in morajo plačati 85 tisoč lir (za vsakega družinskega člana) za koriščenje storitev družinskega zdravnika. Cas za plačilo je do 31. avgusta. Plačilo je treba opraviti s pošto poloznico, ki bo na voljo na vseh postnih uradih.

JAVNI PREVOZI / PREDSTAVILI NOVA VOZILA

Avtobusno podjetje APT v konkurenci za turiste

S štirimi novimi vozili boljša ponudba za rentabilne izletniške prevoze, kjer pa je konkurenca privatnikov včasih nelojalna

MARKO MARINC

Pokrajinsko avtobusno podjetje APT je včeraj v Gradiscu uradno predstavilo javnosti štiri nove luksuzne avtobuse, ki zagotovo predstavljajo cvet v gumbnici med vozili, s katerimi razpolaga podjetje. Predstavitev novih avtobusov, ki so namenjeni izključno takoimenovanim izvenlinijskim storitvam podjetja, smo izkoristili za pogovor z direktorjem APT inž. Pierluigijem Peressinijem. Pogovor se je seveda začel pri novih vozilih, zajel pa je tudi druge aspekte in težave delovanja na področju javnih prevozov.

Štiri novi avtobusi so med najboljšimi, kar jih lahko zasledimo na deželni tržnici, nam je povedal sogovornik. Gre za dva avtobusa tipa Palladio, ki ju je izdelalo podjetje Dalla Via, in dva tipa Poker, proizvoda specializiranega podjetja Orlandi. Mehanika je pri vseh starih avtobusih delo fiatove znamke Iveco. Značilnosti vseh starih vozil so luksuzne: opremljeni so z najudobnejšimi sedeli, televizijo in videorekorderjem, klimatsko napravo, celo telefonom in vsem, kar je potrebno za udobna večdnevna potovanja.

Nakup starih vozil, od katerih sta oba Pokerja povsem nova, medtem ko sta avtobusa Palladio ze nekaj časa s precejšnjim uspehom na voljo uporabnikom, je za APT pomenil velik finančni napor: skupno so štiri vozila stala več kot poldrugo milijardo lir (približno 900 milijonov dva Palladio in 700 dva Poker), ki so jih morali crpati iz lastnih proračunskih sredstev.

Štiri nove avtobuse bodo namenili izključno najemanju v turistične namene. Med možnimi uporabniki so predvsem sole, turistične agencije in druge organizirane skupine, ki lahko s temi avtobusi uresničijo res udobno večdnevno, tedensko ali se daljše potovanje.

Pokrajinsko podjetje APT, ki vzdržuje javne avtobusne proge na Goriškem, skusa v zadnjem času povečati svojo prisotnost tudi na rentabilnejšem tržnici najemanja vozil v turistične namene. Pred leti so to dejavnost opustili in povratek na tržnico pred dvema letoma ni bil lahek, bil pa je spodbuden. Lani je vsa izvelinjska dejavnost prišla na jezik in navajala pravočasno "dzunglo" na tem tržnici, kjer nekateri zasebniki ne stedijsko z nizkimi udarci in makroskopskimi primeri nelojalne konkurence.

»Nikogar nismo javno obtoževali, res pa je, da nudi javno podjetje izletnikom zagotovo zanesljivejšo vožnjo in boljša jamstva o spoštovanju vseh varnostnih predpisov. Mi striktno spoštujemo na primer norme o maksimalnem številu ur - devet v dveh presledkih po štiri ure in pol -, ki jih lahko dnevno prevozi vsak sofer. Če na primer posljemo v Spanijo dva avtobusa, uporabimo štiri soferje in ne treh, pri čemer tretji seveda nadomešča zdaj enega zdaj drugega od ostalih, kot se včasih dogaja pri kakem podjetju, ki lahko na ta račun nudi znatno nižje cene...«.

Konkurenca pa gre še dlje. Zgodilo se je na primer tudi to, nam je povedal direktor APT, da je sofer javnega podjetja, ki je bil uradno "bolan" ali na dopustu, vozil izletnike z avtobusom katerega majhnega zasebnega podjetja, ki si je tako za smešno majhno ceno zagotovilo soferja, ki ze itak prejema redno plačo. To je seveda prepovedano po zakonu, ki določa, da lahko avtobus vozi lastnik podjetja ali njegov uslužbenec v rednem delovnem razmerju. Novi prometni zakonik je zaostрил sankcije, saj je za take primere predvidel celo zaplenbo vozila, toda problem je premajhno nadzorstvo na cestah, ki se vedno dopušta zlorabe.

»Nikogar nismo javno obtoževali, res pa je, da nudi javno podjetje izletnikom zagotovo zanesljivejšo vožnjo in boljša jamstva o spoštovanju vseh varnostnih predpisov. Mi striktno spoštujemo na primer norme o maksimalnem številu ur - devet v dveh presledkih po štiri ure in pol -, ki jih lahko dnevno prevozi vsak sofer. Če na primer posljemo v Spanijo dva avtobusa, uporabimo štiri soferje in ne treh, pri čemer tretji seveda nadomešča zdaj enega zdaj drugega od ostalih, kot se včasih dogaja pri kakem podjetju, ki lahko na ta račun nudi znatno nižje cene...«.

Konkurenca pa gre še dlje. Zgodilo se je na primer tudi to, nam je povedal direktor APT, da je sofer javnega podjetja, ki je bil uradno "bolan" ali na dopustu, vozil izletnike z avtobusom katerega majhnega zasebnega podjetja, ki si je tako za smešno majhno ceno zagotovilo soferja, ki ze itak prejema redno plačo. To je seveda prepovedano po zakonu, ki določa, da lahko avtobus vozi lastnik podjetja ali njegov uslužbenec v rednem delovnem razmerju. Novi prometni zakonik je zaostрил sankcije, saj je za take primere predvidel celo zaplenbo vozila, toda problem je premajhno nadzorstvo na cestah, ki se vedno dopušta zlorabe.

PRETURA / SLOVENŠČINA KAR NA DVEH PROCESIH

Povsem oproščeni udeleženci protesta na mejnem prehodu

Sovodenjski župan Primožič obsojen na denarno kazen

Na goriški preturi je bilo včeraj slovensko dopoldne. Na vrsti sta bili kar dve obravnavi, na katerih sta obtoženca zahtevala rabo slovensčine z navzočnostjo prevajalca in zapisnikarja. Slovenscina se torej vse bolj uveljavlja v goriških sodnih dvoranah, zato bi bilo dobro, ko bi se goriško sodišče opremilo s primerno usposobljenim osebjem: včeraj je namreč morala prisistojati na pomoč zapisnikarica iz Trsta. En proces je bil proti skupini zelenih, ki so pred skoraj tremi leti demonstrirali na meji, drugi pa proti sovodenjskemu županu zaradi upravnega prekrška.

Proces proti zelenim aktivistom se je zaključil

s popolno oprostitvijo in s pripombami branilcev na račun policije, ki po sodiščih preganja ljudi, četudi niso zagrešili nobenega prekrška. Med obravnavo se je namreč izkazalo, da so obtoženci Renato Fiorelli, Marko Marinc (ki je zahteval rabo slovensčine), Ugo Raza, Mauro Radigna, Wilma Tommasini in Guido Trani 25. novembra 1990 povsem mirno in brez incidentov demonstrirali onkraj meje tik ob prehodu za pešce med Skabrijelovo in Erjavcevo ulico. Posegla je slovenska (takrat jugoslovanska) policija, ki pa ni ugotovila prekrškov. Se naknadno je goriška kvestura prijavila sesterico, čes da so priredili

manifestacijo brez predhodne napovedi. Iz zaslijevanja prič in izjav obtožencev je jasno prišlo do izraza, da se manifestacija ni odvijala v Italiji in da zato ni bila potrebna nikakršna napoved italijanski policiji. To bi bila morala tukajšnja policija preveriti in sploh ne bi smela vložiti prijave, zaradi katere se je vsa zadeva tri leta vlekla po sodnih dvoranah, sta ugotovila odvetnika Tarla in Berdon, ko sta zahtevala popolno oprostitev obtožencev. Za popolno oprostitev se je zavzela tudi javna tožilka dr. Beltrame in povsem v sozvočju s temi zahtevami je bila tudi rabsodba pretorja dr. Milocca.

V drugi obravnavi je pretor obsodil na 5 milijonov lir globe sovodenjskega župana Vida Primožica, ki naj bi leta 1988 dovolil delovanje na novo zgrajenih preciscnevalnih naprav pred kolavdacijo, za katero je pristojna KZE. Nič ni pomagalo, da je župan redno zahteval pregled tehnikov KZE in da je ta ustanova bila kriva za zamudo. Župan je vsekakor moral odgovarjati za spuščanje odplak (preciscenih) iz novih naprav v Vipavo. Zanimivo je, da je to bil že drugi proces zaradi iste zadeve: prvič je bil Primožič oproščen, proces pa je prizivno sodišče nato razveljavilo, ker prvič ni bila priznana raba slovensčine.

NESREČA / TRČENJE PRI DOBRAVLJAH

Smrt dr. Tristana Pausija močno odjeknila v Gorici

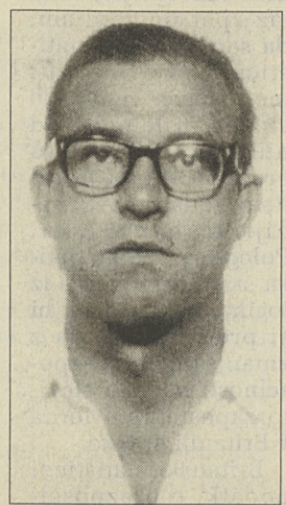
Sinova Rodney in Alessandro se še vedno zdravita v oddelku za oživljanje - V neseči umrl tudi drugi voznik

Razbitine kombija v katerem so se peljali dr. Pausi in sinova (foto Studio Reportage)

V oddelku za oživljanje v Gorici sta se vedno na zdravljenju 19-letni Rodney Pausi in njegov 16-letni brat Alessandro, ki sta se težko posko dovala prevčerašnjim v prometni nesreči, v kateri sta umrla njun 65-letni oče Tristano, znan zdravnik v Gorici, in 20-letni Tomaž Kodre iz Nove Gorice. Zdravstveno stanje obeh ranjencev se je nekoliko izboljšalo, prognoza pa je še vedno pridržana za Alessandra, ki je dobil poškodbe v glavi.

Od novogoriške prometne policije smo dobili točne podatke o nesreči. Dr. Pausi se je v ponedeljek ob 13.45 s sinovoma vračal s teniskega turnirja v Ajdovscini. Peljali so se v kombiju. Tik pred Dobravljami je iz nasprotni smeri peljal drug kombi, ki ga

je upravljal Kodre in ki je iz se neznanih vzrokov zavozil na levo. Pausi se je skusal umakniti v desno (na pločniku so opazni znaki zaviranja) a ni mogel preprečiti silovitega čelnega trčenja s tako tragicnimi posledicami.

dr. Tristano Pausi (foto SR)

NOVICE

Mature: tudi na liceju dve šestdesetici

Na goriškem klasičnem liceju Primož Trubar so včeraj popoldne objavili izide letosnjih zrelostnih izpitov. Skupinsko so se slovenski "klasiki" zelo dobro odrezali, saj so vsi uspešno prestali preizkušnjo in to z zelo dobrimi ocenami, ki za večino na 50 šestdesetink. Dva sta si zaluzila lovoriko odličnjakov s šestdesetico. Izdelali so: Jan Bednarik 60/60, Mara Cernic 50/60, Vesna Cescutti 58/60, Erika Cernic 60/60, Milos Cotar 51/60, Alex Domenis 45/60, Boris Lutman 48/60 in Darija Pavio 54/60.

Gledališče na gradu

Nocojob 21. uri bo na goriškem gradu gledališka predstava Enkrat v življenju, ki spada v okvir 3. festivala amaterskih gledališč. Enkrat v življenju (Once in a lifetime) je znana glasbena komedija (musical) ameriških avtorjev Georgeja Kaufmana in Mossa Harta, ki je pozela po vsem svetu veliko pohval in pa predvsem hvaležnega odmeva pri gledalcih. Drevi bodo s to komedijo na goriškem gradu nastopili gledališni skupine Estravagario teatro iz Verone.

Scarano obsojen zaradi upepeljevalnika

Pretor dr. Milocco je sinoči obsodila bivsega goriškega župana dr. Antonia Scarana zaradi onesnaževanja, ki ga je povzročal upepeljevalnik pri Sovodnjah. Obsodba je malo več kot simbolna - 15 dni aresta, ki so jih pretvorili v globo v znesku milijon 125 tisoč lir, je pa vsekakor pomembna, ker je prvič uradno, po sodni poti priznано, da upepeljevalnik onesnažuje in da so k temu krivi tudi upravitelji. Na enako kazen kot Scarano je bil obsojen tudi direktor družbe Saspi Montano, na 600 tisoč lir globe pa direktor upepeljevalnika Gianfranco Sforzina. Pretor je tudi priznal civilni stranki - domaćinom iz Sovodnj - pravico do odškodnine, ki jo bodo doleteli s civilnim postopkom. Odredil je tudi predajo sodnih aktov državnemu pravdnistvu, ki naj z dodatno preveri, ali so bili zagrešeni še drugi prekrški zlasti pri merjenju onesnaževanja.

Štirje ranjeni v nesrečah

Včeraj ponoči se je pripetila lažja prometna nesreča v Podgori v ulici 4. novembra. Avto alfa 90, ki ga je upravljal 28-letni Massimiliano Speranza iz Gorice se je zaletel v obcestni drog. Voznik in sopotnik, Riccardo Giorgini iz Podgora bosta okrevalev nekaj dneh.

Včeraj popoldne sta se v prometni nesreči v Ul. Garzarolli v Gorici ranili 23-letna Antonella Stecchina iz Rupe in njena mama, 44-letna Janka Koncut. Zdravili se bosta 10 dni.

KINO

GORICA
VITTORIA 20.00-22.00
»Lezioni di piano«. Rez. J. Campion. Zlata palma na festivalu Cannes 93.
CORSO 18.00-20.00-22.00 »Dracula«.
GRADEZ
CRISTALLO 20.30-22.30 »L'ultimo dei Mohicani«.

OBVESTILA

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO priredi v nedeljo, 11. julija, izlet v Val Cimoliana na območje naravnega parka Prealpi Carniche. Vodi Zorko Cotar. Skupne hoje bo od 5 do 6 ure. Prevoz s lastnimi sredstvi. Informacije po tel. 30995.

ZSKD - Gorica sporoča, da uradi zveze v polnem obdobju poslujejo od 8. do 14. ure.

ZSSDI Gorica sporoča, da je vstopil v veljavo polletni urnik. Urad bo čez poletje odprt vsak dan od 8. do 14. ure, razen ob sobotah, ko bo urad zaprt.

GLASBENA MATICA obvešča, da sprejema potrditve vpisov svojih gojencev in vpisuje nove gojence za solsko leto 1993/94 do 30. julija, vsak dan razen sobote od 10. do 12. ure na sedežu v ulici della Croce 3.

SINDIKAT INCA-CGIL obvešča, da je njihov uslužbenec se v četrtek, 8. t.m., od 15.45 do 18. ure prisoten na zupanstvu v Sovodnjah za informacije, izpolnjevanje raznih obrazcev glede ticketa, pokojnin itd.

VČERAJ-DANES

Iz matičnega urada goriške občine od 27. junija do 3. julija.

OKLIČ: delavec Maurizio Kustrin in natakarka Graziella Padoan, brezposelni Stefano Paussig in prodajalka Loredana De Fraia, urar Mauro Miculin in Marina Bertossi, uradnik Fabio De Santis in učiteljica Lucia Vinzi, delavec Graziano Mores in prodajalka Cristina Cernic, učitelj Fabio Gonnelli in Mariaelisabetta Bassi, delavec Roberto Dosso in učiteljica Rosemary Katherine Pavan ter prodajalec Guglielmo Marega in delavka Cristina Beltrame.

POROCILI SO SE: uradnik Stefano Piani in uradnica Maria Grazia Pellizzari, uradnik Dario Zuppi in izvedenka za diete Paola Fabbro, delavec Fabio Zorzenon in prodajalka Laura Candosin, Alessandro Ciani in Marzia De Cet ter inženir Fabio Mazzolini in zobozdravnica Maria Gabriella Grusovin.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL MORO, Carduccijska ul. tel. 530268
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315

POGREBI

Danes ob 11. uri Luigi Terpin iz bolnišnice sv. Justa na pokopališče v Podgori.

GLASBA / ZBOROVSKI NATEČAJ SEGHIZZI

Nocoj prvi nastopi v polifoniji

Do petka razne polifonske kategorije, v soboto foklorno petje

Nocoj ob 20. uri se bo v dvorani UGG začel 32. natečaj v zborovskem petju Seghizzi. Nastopi v posameznih kategorijah polifonije bodo še jutri in v petek (ob 15. in 20. uri, koncert zmagovalcev v petek ob 21.), v soboto pa bo na vrsti foklorno petje (ob 9. in 15. uri, nagajevanje ob 21.).

Na tekmovanju sodeluje letos 17 zborov iz desetih držav. V raznih kategorijah bodo nastopili: Jugendchor iz Reina v Avstriji, Amicitia Foerster iz Brna na Slovaškem, Clara Wieck Gymnaziums iz

Zwieckaua iz Nemčije, Madrigalisti iz Osla na Norveškem, Norges Ungdomskor prav tako iz Osla, Camerata Silesia iz poljskega mesta Katowice, Honey consort iz Varsave na Poljskem, zbor Credo iz Dubne v Rusiji, Ljubljanski madrigalisti iz Ljubljane bodo zastopali slovenske barve, iz Stockholma na Svedskem prihajajo pevci zbora Mats Nilsson vocal ensemble, iz madžarskega mesteca Cegled prihaja gimnazijski zbor Kossuth Lajos, prav tako iz madžarskega mesta Pecs prihajajo pevke žen-

skega zbora Janus Pannonijs, iz Italije prihajajo iz mesta Este Tavolata polifonica Estense, iz Legnana prihaja zbor Jubilate, iz Parme zbor Città di Parma, iz kraja Piano D'Arta je zbor Giuseppe Peresson in na tekmovanju bo sodeloval tudi tržaški pevski zbor S. Pio X.

Vstopnica za koncertne večere v dvorani UGG velja 12 tisoč lir, lahko pa kupite tudi vstopnico za dva večera, ki stane 20 tisoč lir. Nagajevanje zborov bo v petek in soboto, ko se bo tekmovanje Seghizzi tudi končalo.

TATVINE / ZA 100 MIL. PLENA

Kradel je čuvaj

Nasli tudi zbirko medalj Pokrajine

Policija je te dni odkrila storilca številnih tatvin v Gorici in drugih krajih. To je 40-letni nočni čuvaj, zaposlen pri podjetju ACR (Associazione Combattenti e Reduci) - Telesorveglianza. Imena niso javili, pač pa so moža že odslovili iz službe. Na njegovem domu v Trzicu je policija našla plen iz več desetih tatvin v trgovinah, podjetjih in uradih, ki bi jih moral varovati. Vrednost plena presega sto milijonov lir. Policija je storilca izsledila po daljši preiskavi: številne tatvine so se namreč zdele čudne, saj je blago izginjalo iz zavarovanih objektov in brez vidnih znakov vloma. Izkazalo se je, da je pac bil na delu tat, ki je razpolagal s ključem in prostim dostopom do dragocenosti.

Posebno pozornost zasluži najdba zbirke 60 starih medalj in kovancev iz pokrajinskih muzejev v palaci Attens, ki združuje precejšnjo gnotno vrednost s kulturno in zgodovinsko. Usluženka je ze 20. septembra lani odkrila, da zbirke ni, kjer bi morala biti, kraj pa so odgovorni prijavili sele 2. julija letos. Takoj zatem jo je policija našla.

NOVICE

Pokol na vzhodu Turčije

ANKARA - Kurdski uporniki so v noci s pone-deljka na torek napadli vas Basbaglar v pokra-jini Erzincan na vzhodu Turčije. 27 mož so zbrali v mošeji in jih postrelili, pet žensk pa so zazgali kar v njihovih domovih. Guverner Erzincana je povedal, da so uporniki v svojem krvavem pohodu na vas pozgali 50 od 57 hiš. Varnostne sile so s helikopterji v uničeno na-selje prišli šele nekaj ur po napadu. (Reuter)

Kdo je ustrelil Gramsa?

BONN, BERLIN - Nemška policija je sporoči-la, da je bil v akciji, ki jo je elitna protiterori-stična skupina GSG-9 izvedla 27. junija v Bad Kleinen, pripadnik Frakcije rdečih brigad (RAF) Wolfgang Grams večkrat ustreljen iz neposredne blizine. Vendar pa nabo, s ka-terim je bil ustreljen v glavo, ni bil izstreljen iz pistole katerega od specialcev. V pose-bnem poročilu, ki ga je objavil Zvezni krimi-nalistični urad v Wiesbadnu, pa niso zapisa-li, ali je bil smrtonosni naboj izstreljen iz Gramsove pistole. Tako se vedno ostaja odpr-to, ali je bil terorist Grams ustreljen s svojim orožjem ali pa ga je ubil nekdo z orožjem, ki ne pripada policistom elitne skupine. Ker po več kot tednu dni tega orožja se vedno niso nasli, poznavalci razmer napovedujejo, da bo to še okrepilo pritisk nemške javnosti in me-dijev, da se okoliščine čimprej pojasnijo. V noci s ponedeljka na torek je skupina petih neznancev napadla dve policijski postaji v Berlinu. Nihče ni bil ranjen. Policijski viri menijo, da bi bil napad lahko povezan z akci-jjo proti teroristom RAF. (Reuter)

Siloviti napadi na Agdam

BAKU - Armenska vojska se naprej napada mesto Agdam v Gorskem Karabahu, ki ga nad-zorujejo azerbajdžanske sile. Večina prebiva-lcev je mesto zaradi silovitih napadov že zapu-stila, demoralizirani azerbajdžanski vojski pa so iz Bakuja že poslali okrepitev. Poročil o zr-tvah zadnjih spopadov, ki na območju Gorske-ga Karabaha potekajo že od leta 1988, ni. (Reu-ter)

Izrael poziva Palestinece

ALEKSANDRIJA - Izraelski zunanji minister Simon Peres, ki je na obisku v Egiptu, in egi-ptovski predsednik Hosni Mubarak sta po po-govorih o bližnjevzhodnih pogajanjih, ki so zasla v slepo ulico, pozvala Palestinece, naj sprejmejo ameriški predlog za ureditve razmer na Bliznem vzhodu. Peres je dejal, da so izra-elska stališča glede Jeruzalema povsem jasna in da bo to mesto še naprej ostalo glavno me-sto Izraela. (Reuter)

VRHUNSKO SREČANJE NAJBOGATEJŠE SEDMERICE SVETA

Vélikim ni mar za stotine milijard dolarjev

Samo urugvajski krog Gatta bi vsem prinesel novo bogastvo

BARBARA KRAMZAR

Se preden se je začelo vrhunsko zasedanje najboga-tejših držav sveta v Tokiu, so se politiki že izkazali z vrsto izjav, ki jih lahko se najlepše opisemo kot diplo-matske - kar pomeni, da so lahko tudi malce sprte z re-sničnostjo. Tako je ameriški predsednik Clinton po sre-canju z japonskim premie-rom Miyazawom v skladu s svojo diplomatsko dolžno-stjo izjavil: »Zelo dobro sre-čanje, dober začetek poga-janj.« Opazovalci dvomijo v njegove besede.

Japonski premier, ki je po junjski nezaupnici v parlamentu pravzaprav sa-mo »vrsilec dolžnosti«, ni clovek, ki bi lahko podpisal tako globoke spremembe v najbolj temeljnem ustroju svoje države, kakršne od njega z natančno določe-nim odpiranjem posame-znih japonskih trgov in s predpisanim zmanjšanjem presežka v meddržavnem trgovanju zahtevajo Ameri-cani. Da bi se izognili mas-čevanju, s katerim ob japo-nski trmoglavosti grozi Washington, so v Tokiu predlagali, da bi lahko Američani v prihodnosti merili odpiranje japonskega trga. To pa je za zdaj tudi vse, v čemer so pripravljeni popustiti pred hudimi obto-ževanji, da s svojimi tri do štiri odstotki bruto narod-nega dohodka visokim pre-sežkom preprečujejo dva milijona delovnih mest po vsem svetu. Se posebej pa v ZDA in Evropi, kjer bo vla-

de v prihodnosti spodnasa-la prav milijonska nezapo-slenost. In ce bo Amerika morda se dobila kaksen po-slovni dogovor z Japonci, bodo praznih rok zanesljivo ostali Evropejci. Tudi pred-stavniki držav in ustanov Evropske skupnosti so se v tork z srečali z japonskim premierom, toda zaradi po-litičnih razlogov in večje ameriške moči bodo sli vsi posli, ce se bodo sploh lah-ko dogovorili o njih, v Združene države Amerike - tako kot do zdaj, ko so Ja-ponci v ZDA naročili štiri-krat več izdelkov kot v Evropi.

Predvsem pa tokijski vrh ne bo »nova vizija o sodelo-vanju med državami sveta, ki nas bo vodila skozi novo obdobje«, kot je pred začet-kom zasedanja najbogatej-se sedmerice se bolj diplo-matsko izjavil ameriški predsednik.

Za tiste, ki z duso in telesom zagovarjajo svobodno trgovino, bi bil celo morebiti dogovor o odpiranju japo-nskikh trgov samo drobni-ca. Zanje je vse, kar ni podpis urugvajskega kroga pogajanj o liberalizaciji sve-tovne trgovine in carin - kar poznamo z dolgočasno kra-tico Gatt -, samo vse obso-dbe vredna »usmerjena tr-govina«. Ameriška strategi-ja v Tokiu je za prepričane dedice Smithove teorije ze po definiciji obsojena na

neuspeh. Samo podpis pod urugvajskim krogom bi pri-nesel resnično odpiranje tr-gov v najboljši tradiciji po-vojnega svobodnega sveta - in planetu Zemlja najmanj dvesto milijard dolarjev no-vega bogastva na leto. Se vec, Američani bi lahko po taksem otipljivem uspehu spodbudili naslednji krog pogajanj, tokrat o kmetij-stvu, uslugah in intelektual-nih dobrinah, kar bo v pri-hodnosti prineslo največ dohodka - in kjer so prav Ja-ponci najbolj zaprti vase. Kam pripelje »nadzorovana trgovina«, pa je po njihove-m mnenju najbolje doka-zala razpadla Sovjetska zve-za.

Tezava je v tem, da na vsem svetu ni nikogar več, ki ne bi racunal, da bo več pridobil z omejevanjem in izsiljevanjem kot pa z odpi-ranjem trgov. Predstavniki Evropske komisije, ki bi kr-avavo potrebovali gospodars-ko rast, da se jim ne bo v kriznih casih sesulo vseevropsko združevanje, so si-cer pripravili nacrt v treh točkah za rešitev pogajanj o liberalizaciji svetovne trgo-vine in carin. V njem zahte-vajo odpravo ali zmanjšanje carin na 15 odstotkov vre-dnosti za farmacevtske pro-izvode, medicinski in kon-strukcijsko opremo in jeklo - ter predlagajo veliko izjem, da bi zadovoljili dr-zave, ki raje ščitijo svoje go-

spodarske vrtičke. Toda tu-di nekatere evropske dr-zave, med njimi najbolj gla-sno Francija, nasprotujejo podpisu urugvajskega kro-ga. Najhuje pa je, da Gattu potece rok sredi decembra, ko ameriški kongres svojemu predsedniku najverje-tneje ne bo več dovoljeval pogajanj brez odobritve.

Kot se za takšna srečanja, kakršno je tokijsko, tudi spodob, so že orisali končno resolucijo. V njej bodo obsodili velikanse pri-manjkljave v blaginjah vseh razvitih držav, ki jih pov-zročajo preveliki stroški za socialno blaginjo državlja-nov in ogromna nadomesti-la za kmete in druge zasci-tene proizvajalce, v zameno pa so razviti dobili težave zasebnega kapitala, zmanj-sanje naložb in zaposlovan-ja. Ter napovedujočo se nevarnost inflacije, ki jo bo-do lahko zatrli samo na ra-čun delavskega razreda - in z zapiranjem svojih vrat pred tretjim svetom. Ta bo v vsakem primeru največji poraženec nesposobnosti velikih, da se dogovorijo o pravih svobodnih trgovinah.

Toda po najnovejšem poročilu, ki so ga v tork objavili Združeni narodi, bodo nerazviti udarili na-zaj. Posledice - lakota, rev-sčina, nezaposlenost in po-litične krize - so v zadnjih petih letih podvojile število beguncev, ki trkajo na vrata razvitih. Sto milijonov ljudi pa ne bo mogoce ustaviti s vso policijo tega sveta.

Ameriški predsednik Bill Clinton prihaja v Tokio (Telefoto: AP)

Kaj pa preživetje vsega človeštva?

TOKIO - Vrh najbogatejših držav sveta je zanesljiva priložnost za naj-različnejše skupine, ki bi rade svoje poglede predstavile vsemu svetu.

Tako so se v ponedeljek v Tokiu zbrali predstavniki kmetijskih sindi-katov, ki odločno nasprotujejo zmanjšanju vladnih nadomestil za kmetijske izdelke, pa čeprav bi ta-kšen ukrep močno olajšal prenapr-ihnjene proračune v večini razvitih držav. V tork pa so nastopili zago-vorniki zdravega človekovega oko-lja, ki bi radi voditelje najmočnejših držav sveta opozorili na negotovo prihodnost človestva, ce bo nadalje-valo s sedanjim onesnaževanjem vse-ga okrog sebe.

Ker bodo voditelji sedmerice raz-pravljali tudi o Mednarodnem de-

narnem skladu, ekologi se posebej glasno obsojajo prav to organizacijo in Svetovno banko. Dvomljivo gospo-darsko uspešnost priporočil Sklada manj razvitim državam so pustili pri miru, zato pa bojovníki za čistejše okolje brez milosti opozarjajo na ka-tastrofalne ekološke posledice njego-vih akcij. Japonsko so pozvali, naj ne nakazuje več sredstev v blagajne Mednarodnega denarnega sklada, ampak osnuje ekološko banko, ki bo dobro premislila tudi o posledicah gospodarskih projektov na okolje. Voditelji najbogatejših držav sveta so ob tokijskem srečanju prejeli tudi pi-sma več sto nevladnih ekoloških or-ganizacij, naj vendarle kaj storijo za preživetje planeta in njegovih prebi-valcev. (agencije)

PISMO IZ LONDONA

Zgodba o statistiki ali potrpljenje je božja mast

ALJA KOSAR

LONDON - Vcasih, ko prebiram uradne statistike, se mi zdi, da živim v nekem drugem svetu zunaj statističnih vzorcev, kar me seveda opomi-nja, da moram se tri-krat bolj preverjati vse, kar zapisem.

Tako me zdaj stati-stika tudi prepričuje, da je po številu za-konskih razvez Brita-nija na prvem mestu v Evropski skupnosti, kajti med leti 1990 in 1992 je bila na vsake 2, 3 poroke ena razve-za. Ne glede na to, da me begajo tri desetini-ke v tem podatku, pa poleg tega se ugotavljam, da moji številni britanski ozi znanzi vztrajajo v zakonskem jarmu in stitje mlajši pari, na katerih poro-kah sem v letih med 1990 in 1992 bila, se kar zadovoljni ukva-rjajo z družinskimi na-črtovanjem.

Tako po poklicni dolžnosti se največ vem o zakonskih teza-vah in razvezah v kra-ljevski družini in za-enkrat se mi zato se ni treba spopadati z mo-derno etiketo zakon-ske razveze, medtem ko me tudi nezmotlji-vo tržno gospodarstvo opominja, naj se ven-darle zavem, da nic ne vem.

Trg naj bi namrec potrjeval uradno stati-stiko, kajti ta teden so v Londonu začeli pro-dajati »voscilnice« ob zakonski razvezi, to je pisane kartice s tiska-

nim sporočilom - s ce-stitko ali sozajem ali pa nekaj stavki, ki prejemnika ali preje-mnico lahko razbesni-jo.

Na eni od teh zani-mivih kartic je na pri-mer besedilo: Čeprav hodiva vsak po svoji poti, to se ne pomeni, da se te ne spomi-njam. Ob tem mi je znanika, ko sva pregle-dovali to, v ZDA kopi-rano najnovejšo zbir-ko komercializma, re-kla: »Ali ne bi bila ve-sela takšnega pozdra-va od moza, ki bi ti popihal z deset let mlajšo blondinko?«

O mozevih podvi-gih raje ne razmi-sljaj, pričakujem pa, da bodo podjetni tr-govci začeli ob naku-pu vsake cestitke za poroko ponujati se vo-scilnico za razvezo.

Vsak mesec na no-vo pa me razburja tu-di gospodinjska stati-stika, ki jo ekonomisti napovedujejo kot in-flacijo. Po zadnjih po-datkih za mesec maj je britanska letna (!) inflacija triodstotna, kar tudi pomeni, da je najnižja v Evropski skupnosti, toda moja gospodinjska kosarica dokazuje, da se gi-bljem zunaj statisti-čnega vzorca, čeprav mi je v rahlo tolazbo

uradni podatek, da so se britanski življenjski stroški v zadnjih petih letih povečali za 33 odstotkov.

Britanski ekonomis-ti so namrec na po-dlagi preteklih izku-senj napovedovali, da bo v Britaniji brezpo-selnost naraščala tudi se potem, ko se bodo že kazala prva zname-nja gospodarske obno-ve. Toda po uradnih podatkih v Britaniji brezposelnost ze štiri mesece zapored pada in po zadnjih po-datkih je maja znasla 10, 4 odstotka, kar je manj kot v Italiji (10, 6 odstotka), Franciji (10, 9 odstotka) in Spaniji (16, 4 odstot-ka).

Podatek je seveda zelo razveseljiv, toda jaz spet ugotavljam, da sem »zunaj« stati-stičnih vzorcev kajti moji znanzi izgubljajo službe in le eden od njih je po enem letu brezposelnosti dobil delo, toda ne v Brita-niji, ampak v ZDA. Poleg tega pa statisti-ka sama brije norce iz logike, kajti clovek bi si predstavljal, da z zmanjšanjem brezpo-selnosti narašča števi-lo zaposlenih. Morda v Britaniji ni tako.

Britanski statistični podatki o brezposel-

nosti upostevajo le ti-ste, ki prejemajo do-datek za brezposel-nost. Vlada pa je v te-ku let na različne na-čine omejevala pravi-ce do tega dodatka in zato opozicija seveda obtozuje, da je skr-ivnost zmanjševanja brezposelnosti v »pri-lagajanju« vzorcev.

Ugledna gospodar-ska revija The Econo-mist sicer opozarja tu-di, da je na trgu delo-vene sile manj delav-cov, kajti več mladine po »mali maturi« na-daljuje solanje. Stati-stika pravi, da se bo letos v Angliji 77 od-stotkov mladih, ki so v tem solskem letu končali obvezno pada-nje, solalo naprej, kar je za tri odstotke več kot pred letom dni. Toda tudi The Econo-mist priznava, da to se ne pojasnjuje leto-snjega zmanjševanja brezposelnosti. Ven-dar pa The Economist uradnih statističnih podatkov o brezposel-nosti ne zavrača in na tem temelju zaključuje: »Videti je, da se brezposelnost, ki je kot pokazatelj zaosta-ja za ekonomsko aktivnostjo, zdaj giblje v skladu z njo. To pa brezposelnim, ki jim je recesija vzela po-gum, lahko približa dan odresitve.« Kar bi po mojih izkusnjah lahko samo občasno kos razmeram, vendar pa morata politična nesoglasja rešiti Mandela in Buthelezi sama. Predstavniki ANC Mamoe-pa je dejal, da Inkatha namerno preprečuje JAR na poti v demokracijo. (Z. P. in agencije)

Krvavo klanje v JAR

JOHANNESBURG - Medrnski spopadi, ki so se razvneli prejšnji petek, ko je 19 od 26 južnoafriških strank skleni-lo, da bodo 27. aprila prihodnje leto izvedli prve nerazsistčne volitve, so doslej terjali več kot 120 življenj. Najhujsi spopadi potekajo v me-stih Katlehog in Tokoza, kjer je bilo surovo ubitih 68 ljudi. Najmanj 47 oseb pa je bilo ubitih na območju Natala, kjer spopadi med Inkatho in ANC potekajo že osem let. Voditelja obeh orga-nizacij, Buthelezi in Mandela, sta sicer pred mesecem dni sklenila sporazum, po katerem si bosta oba prizadevala za zaustavitev klanja, ven-dar pa se oboroženi spo-padi še stopnjujejo. Kot so povedali opazovalci posebne mirovne skupi-ne, je večina policajev v strahu za lastna življenja mesto Katlehog zapusti-la. »Zjutraj smo v mestu, ki je sorazmerno mirno, vendar pa je cutiti nape-tost, nasli dvajset trupel.« so povedali. Vodja Inkathe Buthelezi zahte-va, da postane Južna Afrika federativna dr-zava, v kateri bi imele po-samezne pokrajine veli-ko pooblastil, medtem ko Mandela zagovarja enotnost države. Buthelezi je ze zagrozil z dr-zavljsko vojno, ce zahte-ve njegove organizacije ne bodo upostevali. Za-konodajni minister Kriel je dejal, da je policija lahko samo občasno kos razmeram, vendar pa morata politična nesoglasja rešiti Mandela in Buthelezi sama. Predstavniki ANC Mamoe-pa je dejal, da Inkatha namerno preprečuje JAR na poti v demokracijo. (Z. P. in agencije)

BALKAN

Milošević ni hotel uslišati niti gospe Mitterand

Konec vojne v BiH je odvisen od Muslimanov, trdi lord Owen

BEOGRAD, DUBLIN - Srbski opozicijski voditelj Vuk Drasković in njegova žena Danica bosta ostala v zaporu, čeprav je zanju prišla prositi soproga fran-coskega predsednika Mit-teranda, ki ju je hotela od-peljati na zdravljenje v Pariz. Slobodan Milošević je Danielle Mitterand od-slovil, rekoč, da ji ne mo-re pomagati, ker je »v Sr-biji politična oblast loce-na od sodne«, vrhovno sodisce pa je v tork dopoldne ze zavrnilo pro-snjo Draskovičev, da bi se branila na svobodi. Vuk Drasković se vedno glado-veno stavka (zdaj menda odklanja tudi vodo), o njegovi ženi pa je gospa Mitterand povedala novi-narjem, da je depresivna in da ima hude bolečine.

Zaplet Drasković je

pred mednarodno javno-stjo za nekaj dni zameglil dogajanje v Bosni in Her-cegovini, kjer se nadalju-jejo boji med Hrvati in Muslimani in srbski na-padi na Sarajevo in Gora-zde in kjer je v tork pro-

padel poskus pogajanj med poveljniki vseh treh vojsk - bojkotirali so jih Srbi in Hrvati.

Mednarodni pogajalec lord Owen je v Dublinu na Irskem izjavil, da je ko-nec vojne v BiH ta trenu-

tek odvisen predvsem od Muslimanov. Pozval jih je, naj se pridružijo poga-janjem brez posrednikov in omenil, da jim razmere na fronti česa drugega tu-di ne dovoljujejo.

(V. K., R. S.)

Ciril in Metod

LJUBLJANA - »Sarajevo, Mostar, Beograd - ali bo zavladala ljubezen ali pa nas ne bo,« je oznanil bohinjski zupnik pater Pavel Ursic, ki je sklenil celodnevno molitev ob prazniku zavetnikov Slovanov in Evrope svetih Cirila in Metoda v farni cerkvi za Bezigradom. Cerkvni zbor pa je zapel: »Ciril, Metod, varujta slovanski rod, v ljubezni sveti združena, Slovanov varuha...«

Pater Ursic je spregovoril o delovanju Karitasa (beseda pomeni »ljubezen do bližnjega«) v bližini fronte, kjer so ljudje zaslepljeni od sovratva, Karitas pa med njimi uživa velik ugled, saj deli pomoč vsem, ne glede na vero ali nevero.

Molitveno srečanje, ki ga je papež Janez Pavel II. sklical januarja letos v As-sisiju in ga imenoval »čas pokore«, je obrodilo sadove, saj besed, ki bi prese-gale nacionalne razmejitve, niti v cerkvi ni bilo več slišati. (N. M. P.)

NEMIRNA NEKDANJA SOVJETSKA ZVEZA

Izredno stanje v Abhaziji

ALEKSANDER MAKSIMENKO

vse svoje diplomatsko orožje za spopad z Estoni-ci na zasedanju Evropske konference o varnosti in sodelovanju, v isti sapi pa se brani obtožb iz Tbi-lisija, da uporniskim Ab-hazijcem ob Crnem mo-rju pomagajo ruski vojaki.

V Moskvi imajo sicer veliko in prevec doma-čih težav (danes se bo na-da-ljevalo tudi sojenje vodi-teljem neuspelega udara pred dvema letoma, ki pa se sprevraca v farso), ven-dar jih je ze zacelo resno skrbeti, kaj se utegne zgo-

dit v Zakavkazju, kjer ru-skim trditvam o nevpote-losti v Abhaziji cisto nic ne verjamejo.

Gruzijci predsednik Sevardnadze (politik, ki je zacel perestrojko, pre-den so si zanj izmislili ime, napovedal padec Gorbacova in opozoril na popoln razpad nekdanje-ga imperija in tudi njego-vih delov) je v tork raz-glasil izredno stanje v vsej Abhaziji. Boji ob Cr-nem morju zahtevajo na stotine zrtev, Gruzinci pa ob abhazijski prestolnici

Suhumiju nadzorujejo sa-mo se obalno mestece Ocamciria. Vse druge dele Abhazije so ze zavzeli uporniki, ki jim poleg do-mnevnih ruskih cet po-magajo se muslimanski prostovoljci oziroma pla-čanci iz vseh kavkaskih pokrajin.

Opazovalci v Moskvi pričakujejo, da bo Sevardnadzejeva razglasitev izrednega stanja razjezila rusko vlado, ki je ta teden že opozorila Gruzijo, da se mora z Abhazijci pogoditi o njihovi avtonomiji, sicer lahko pričakuje vsaj go-spodarske pritiske iz nek-danje skupne prestolnice.

KAKO GLEDAJO NA TOKIJSKI VRH POSAMEZNI UDELEŽENCI

Predlogi in problemi

Clinton v nezavidljivi vlogi režiserja »novega svetovnega nereda«

NEW YORK - V Tokiu bodo predsedniki vlad in držav ameriškega predsednika Billa Clintona vprašali za nacrte, ki jih ima ameriška vojska za premostitev sedanjega »svetovnega nereda«. A kaj, ko se ZDA sprenevedajo in izmikujejo, ker se spopadajo s svojimi gospodarskimi težavami, še vedno hočejo biti prve v svetu, a od zaveznikov zahtevajo večjo vlogo.

Po trditvah washingtonskih funkcionarjev naj bi Clinton v Tokiu pojasnil, da mu ne ugaja vloga »Rambaa«, ki je bila tako pri srcu njegovim republikanskim predhodnikom. Vojske sile ZDA bodo se vedno pripravljene za posege na kriznih območjih, po možnosti hitrih, spektakularnih in cenenih, a nočejo več sodelovati same, temveč v okviru mednarodnih organizacij. Temu novemu pristopu je veleposlanica v OZN Madeleine Albright dobila visokodonecni naziv »pozitivni multilateralizem«, ki naj bi pomenil, da se ZDA odpovedujejo vojaškim akcijam

grenadskega in panamskega kova in ponujajo svoje vojske OZN za mednarodne policijske akcije. V Tokiu bo Clinton poudaril, da lahko ZDA pokazujejo svojo težo na mirovnih pogajanjih (Bliznji vzhod), a v vojnih spopadih kot sta bosanski in somalski nočejo biti same.

Ta nov pristop k zunanji politiki predpostavlja konec komunizma in stabilnost Jelcinove Rusije. Prav zato bo Clinton vztrajal, da je treba pomagati Moskvi. Kratkoročno predlaga ustanovitev privatizacijskega sklada v visini ene milijarde dolarjev, ki bi ga ustanovile ZDA in Japonska, eno milijardo dolarjev bi prispevali ostali, dve milijardi pa mednarodne institucije.

Poglavje zase so pogajanja GATT o svobodni trgovini. ZDA vztrajajo, da Evropska skupnost prisili Francijo, da ratificira sporazum, s katerim se je Evropa obvezala, da bo omejila podporo svojim kmetom. Trgovinska vojna bi bila porazna za vse: gospo-

Bill Clinton

darstva so sibka in postavljajo plotov svobodni trgovini bi pomenilo odvzeti kisik bolniku. Če je Nemčija nekoliko omilila ceno denarja, pa zadržanje Japonske spravlja Clintona v pravi bes. Aprila je znanal ameriški trgovinski primanjkljaj z Japonsko kar 5,5 milijarde dolarjev. Do sedaj so se Američani omejili na razvrednotenje dolarja napram jenu, ce pa jih Tokio ne bo poslušal, bodo primorani sprejeti protiukrepe.

Evropa poskuša gasiti plamene trgovinske vojne

BRUSELJ - Pozivitev pogajanj o reformi GATT, ki urejuje mednarodno trgovino, in vloga Evropske skupnosti pri nujenju pomoči srednji in vzhodni Evropi, bosta glavna argumenta, ki jih bo evropska Komisija pod vodstvom Jacquesa Delorsa iznesla na tokijskem vrhu.

Evropa pa se zaveda, da ni razlogov za optimizem po sklepih kopenhavnskega vrha in dosedanjih odnosih z ZDA in Japonsko, ker v Tokiu teh težav skoraj gotovo ne bodo premostili. Uskladiti je treba tri različne gospodarske koncepte, ameriškega, japonskega in evropskega, kar pa ne bo lahko, ker je treba voditi račune s tečajnimi razlikami in trgovinskimi ovirami. Prav zato je za Evropsko skupnost glavni cilj hitri in sprejemljivi konec pogajanj Uruguay Round o svobodni trgovini. Ta pogajanja pa so že povzročila razhajanja v dvanajsterici zaradi za-

Jacques Delors

vratilnega stališča Francije, ki ne sprejema sklepa o omejitvi podpor kmetijstvu. K temu je treba se dodati spor med ZDA in drugimi 19 državami, med katerimi so nekatere iz Evrope, o carinah na uvoz jekla. Nic cudnega torej, da nekateri zahtevajo, da se v Tokiu spregovori tudi o jeklu. V takem položaju poskusa Evropska skupnost odigrati vlogo gasilca, tako da bi preprečila izbruh trgovinske vojne.

Nemški recept: večja klestenja in novi davki

BONN - Svetovna gospodarska kriza in pomoč srednji in vzhodni Evropi bosta skoraj gotovo glavni temi, ki jih bo kancler Kohl sprožil v Tokiu. V Bonnu se jasno zavedajo, da ima vsaka država svoj recept za izhod iz krize. Nemčija se bo seveda predstavila s konkretnimi ukrepi klestenja svojih javnih izdatkov, da bi zmanjšali državni primanjkljaj. Leta 1994 naj bi tako prihranili od 20 do 27 milijard mark, v Bonnu pa že razmišljajo o novih ukrepih, ki bi Nemčijo popeljali iz sedanjih težav celo s »solidarnostnim davkom«, ki bi ga plačal srednji sloj. To je navsezadnje cena, ki jo mora Nemčija plačati zaradi svoje združitve. Prav tako bo morala ponovno utrditi marko.

Glede pomoči nekdanjim komunističnim državam je stališče Nemčije zelo jasno. Pripravljena je nuditi tehnično pomoč, a ne pristaja na

Helmut Kohl

dodatno finančno pomoč, ker je s svojimi 70-80 milijardami mark tista zahodna država, ki je do sedaj najbolj pomagala pri obnovi gospodarstva nekdanjih komunističnih držav. Sedaj morajo drugi seči v malho in pomagati, Nemčija je storila že svoje. Glede pogajanj GATT bo Nemčija vztrajala pri svojih težavah pri svojih znanih stališčih, da je treba cimprej doseči sporazum in to se pred koncem leta.

Japonska bo za alibi izrabila politično krizo

TOKIO - Na predvečer vrha, ki ga je docakala z vladno krizo, se Japonska počuti kot »oblegana trdnjava«. Na udaru ni samo njen trgovinski presežek temveč sam »japonski sitem«, ta drugačen način življenja in proizvajanja, ki po vsemu sodeč lažje kljubuje svetovni recesiji. Položaj je se poslabšala politična kriza z razpustom parlamenta in julijskimi predčasnimi volitvami, premier Kiichi Miyazawa je ob svoj ugle, tako da bo njegovo predsedničevanje vrhu precej sivo, partnerji pa od njega ne morejo zahtevati prehudih obvez. Nedvomno to lahko celo koristi Japonski, saj bi lahko te politične težave izkoristila za cenen alibi, tako da ne bo odprla svojega trga in pristala na večje izdatke. Tokrat pa Tokio ne napadajo samo ostali »veliki« temveč tudi bivše komunistične države in tretji svet, ki zahtevajo, da Japon-

Kiichi Miyazawa

ska da svoj doprinos. Navsezadnje je to edina država s presežkom, ki je že premostila recesijo in bi torej morala pomagati ostalim. Tokio pa na to ne pristaja. Kot gostiteljica bo Japonska poskušala posredovati, a se nahaja na pravem minskem polju zaradi odnosov z ZDA in Rusijo. Prav zato bodo Japonci poskušali osredotociti pozornost na druga vprašanja, kjer niso prvi na zatozni klopi.

Ciampi jeva popotnica: nižja obrestna mera in sporazum o ceni dela

RIM - Na novo določiti vlogo sedmih industrijsko najrazvitejših držav v novem politično-gospodarskem ravnotežju in obnoviti za sedemico tisto intervencijsko sposobnost, ki jo je z leti postopoma izgubila. Italija ne bo edina, ki bo šla v to smer, a nedvomno bo njen pripevek pomemben, saj bo po Tokiu prav Rim prevzel vlogo predsedujočega v prihodnjih 12 mesecih. Predsednik vlade Ciampi pa ne gre v Tokio praznih rok, saj so v Italiji dosegli sporazum o ceni dela in znižali uradno obrestno mero. Partnerji naj torej obnovijo zaupanje Italiji in njenim naporom za sanacijo državnega primanjkljaja.

Ob gospodarskih pa bo italijanska delegacija precej naporov posvetila mednarodnim

vprašanjem, vlogi sedmerice in OZN. Svetovna organizacija potrebuje temeljito reformo v luci novih kriznih zarišč. V Rimu ne skrivajo, da je treba na novo določiti vlogo mirovnih sil, ki ne smejo v nobenem primeru postati okupacijske. Somalska izkušnja skrbi Rim, ker obstaja resna nevarnost, da bi se podobne napake ponovile tudi drugje. Italija obenem gleda z zanimanjem na lanski predlog generalnega sekretarja Butrosa Galiya o ustanovitvi stalnih enot OZN za hitre posege, ki ne bi bile odvisne od privoljenja posameznih držav.

Glede vloge sedmerice pa se bo Italija zavzela za konkretno pomoč Jelcinovi Rusiji, a se jasno zaveda, da je treba po padcu bipolarizma in blokvske konfronta-

Carlo Azeglio Ciampi

cije cimprej ustanoviti »svetovno vlado«. Če sedmerica ne bo obnovila svoje vloge in teze, bo se najbolj prizadeta prav Italija, ker bi vse sklepe sprejeli drugje (Varnostni svet OZN, Svetovni denarni sklad...), kjer ima Italija le obrobno vlogo.

GATT je glavna in edina skrb francoske ekipe

PARIZ - GATT in samo GATT. Francoska skrb je samo ena, prepričati mora svojo osamelost na Uruguay Roundu za obnovo sporazuma GATT, ki ureja svetovne trgovinske odnose. Zilavo se upira sporazumu iz Blair House, na katerem je Evropa pristala, da omeji svoje subvencije kmetom. Pariz je torej ostal sam in sedaj vztraja na »globalnosti« sporazuma GATT, ki naj bi ob kmetijskih pridelitih upošteval tudi industrijske subvencije. Se več, Francija celo dvomi v zakonitost sporazuma GATT in predlaga ustanovitev Svetovne trgovinske organizacije, ki pa ji odločno nasprotuje ameriški kongres. Ta organizacija bi med drugim lahko sprožila

Francois Mitterrand

prave sodne postopke proti tistim državam in ustanovam, ki bi kršile pravila svobodne trgovine. Temu seveda ZDA nasprotujejo, ker bi bile prikrajšane, saj so se do sedaj svobodno posluževale trgovinskih protiukrepe.

Monetarizem ostaja glavni britanski recept

LONDON - Britanska vlada gre v Tokio s težkim bremenom dosedaj najhujše gospodarske krize in v strahu, da bi gospodarski položaj v Evropski skupnosti lahko iznicil prva sramežljiva znamenja ponovnega gospodarskega vzpona. Prav zato daje prednost urejanju svetovne gospodarske problematike, ker se zaveda svoje tesne odvisnosti. Iskanje rešitve pa ni lahko, saj se vse tri vodilne gospodarske velesile, ZDA, Nemčija in Japonska nahajajo v težavah. John Major se ni razkril svojih kart, a po vsemu sodeč bo ponovno partnerjem predlagal klasično britansko monetaristično zdravilo, o kateri so mnenja med sedmimi precej deljena.

John Major

Nemčija na kaj takega ne more pristati, ker bi to povečalo inflacijo. Major bo seveda skušal kaj iztržiti, prav tako se bo zavzel za še večjo liberalizacijo trgovine, a kot kaže bo pri Japoncih naletel na gluha ušesa.

Kanada že gleda na novembrske politične volitve

OTTAWA - Napori za pozitivno gospodarsko rasti, jasnost pri iskanju rešitve za Bosno, kjer sodeluje v mirovnih silah več kot 2 tisoč kanadskih vojakov, nov zagon pogajanjem GATT in več vneve pri zasciti okolja.

To so po trditvah funkcionarjev zunanjege ministristva v Ottawi cilji, ki jih hoče Kanada doseči v Tokiu. Ta vrh bo za predsednico vlade Kim Campbell nadvse pomemben, saj bi prva znamenja ponovne gospodarske rasti pomenile skoraj gotovo zmago konservativcev na novembrskih volitvah. Gospa Campbell je obljubila, da bo znižala eskomptno mero, tako da bi s tem dala novega zгона gospodarstvu in povečala zaposlenost. Kanada pa mora voditi račune o visokem jav-

nem dolgu, tako da mora uskladiti svojo strategijo z ostalimi velikimi. »Novi svetovni nered« in cena za ohranitev miru sta v Kanadi zelo zgociti temi, ker ima svoje sile v Bosni, v Somali in na Cipru. Glede pogajanj GATT se v glavnem strinja z ZDA, prav tako glede Rusije.

FELJTON

Nove države - stare pregrade (4)

Piše:
Jure
Senegačnik

Ce se je Litva na lanskoletnih volitvah za zunanje opazovalce usmerila premočno v levo, pa se je zato Estonija preusmerila premočno v desno. Na volitvah so namreč zmagale sile, ki se spogledujejo z nacionalizmom in nasprotja med avtohtonim prebivalstvom in doseljenimi Rusi samo se podzigojo. Latvija je svoje druge demokratične volitve doživela najkasneje - sele junija 1993. Glede odnosa do slovanskih doseljencev stopa po estonski poti ali pa v tej smeri se bolj pretirava. Standard prebivalstva pa se v Latviji in Estoniji ob bežnem ogledu ne zdi tako ogrožen kot v Litvi. Ze lani je Estonija delovala dalec najbolj razvito, letos pa so se te razlike le se povečale in ta država je se bolj izrazito

stopila na prvo mesto.

Estonija je že del severne Evrope

Estonija je tako po fiziognomiji pokrajine, kulturi in razvitosti nedvomno že sestavni del geografske Severne Evrope, kar pa za Latvijo in Litvo ne moremo ravno trditi v vseh pogledih. To nam povedo tudi primerjave med povprečnimi placami preračunanimi v marke, saj naj bi bila estonska placa ze skoraj trikrat visja od litovske. Seveda pa so ti podatki lahko tudi precej vprasljivi, saj se statistični podatki v različnih virih med seboj precej razlikujejo.

Ce so se lani vse tri države predstavljale

pravo nakupovalno Meko za nasega kupca, pa so se v triletnem letu razmere radikalno spremenile. Resnično poceni je za nas ostala le se inflacijska Litva, pa se to le za domače industrijske izdelke. V litovski prestolnici jih je se mogoče množično kupovati, v latvijskem in zlasti estonskem glavnem mestu pa je na policah bolj ali manj le se zahodno blago in to seveda po zahodnih cenah. Nikakor mi ni jasno, kako si lahko ljudje z nekaj deset markami place kupujejo te stvari.

Vsi naključni sogovorniki v Rigi in Tallinnu so trdili, da je to skoraj nemogoče, nihce pa mi ni znal pojasniti, zakaj potem na policah osrednjih državnih trgovin ni več

njihovih domačih izdelkov.

Noben domač izdelek ni več dober

Takšno stanje v največjih državnih veleblagovnicah lahko pomeni le smrtno obsodbo domače industrije, ki je bila konec koncev nekoč le ponos sovjetske industrije. Pribaltske države so namreč na celotnem sovjetskem tržišču slovele po vrsti podobnih izdelkov kot Slovenija v okviru Jugoslavije.

To so bili različni proizvodi elektrotehnične industrije in podobno. Sedaj pa se zdi, da domačini s tako nekritičnim omalovaževanjem gledajo

na vse domače in se skoraj idiotsko klanjajo vsemu zahodnemu. Gotovo je vzrok temu tudi dolgoletna zaprtost. Vse te dolgo nedostopne "sladkosti" skušajo zdaj zagrabiti z obema rokama, a jih velika večina lahko v izlozbah le nemo obcuduje.

Vesel sem, da v Sloveniji tudi približno ni tega nesmiselnega malikovanja vsega zahodnega v taki meri, kar bi našo industrijo naravnost katapultiralo v katastrofo. Ob tem se cloveku zazdi, da na pogorišču vzhodnoevropskega komunizma raste neka odvratna inacina kapitalizma, pri kateri so od kapitalizma najprej pobrali vse njegove najslabše elemente. (Nadaljevanje v petek)

Pribaltska mladina v mestih se trudi biti bolj zahodnjaska kot zahodnoevropska (Foto: Jure Senegačnik)

GLASBA / 34. LJUBLJANSKI JAZZ FESTIVAL

Neodgovorno igračkanje s prireditvijo

Klavrna podoba letošnjega, ljubljanskega jazz festivala, 34. po vrsti, je zgolj nadaljevanje počasnega, a zanesljivega hiranja prireditve, ki se rada pohvali, da je najstarejša v Evropi. V starih dneh zgolj stiri koncerti, menjava prizorišča (le prvi koncert je bil v Krizankah), povprečna godba, soliden obisk, to je pravzaprav vse, kar se je dogajalo od prejšnje srede do sobote. Če za organizacijo festivala ne stoji institucija, ki ga ima v zakupu od osemdesetih let naprej in ji je festival zgolj nekakšna mucna zaveza, potem se dogaja to, čemur smo priča - na vseh ravneh, programski, organizacijski in vsebinski, popolnoma inertni prireditvi z zastarelim "konceptom" (?), ki na oder povabi tistega, ki se pac lahko ponudi. Če pa za nameček pred uvodnim nastopom festivala predstavnika organizatorja, torej Cankarjevega doma, pred publiko jadikujeta, da smo priča čudežu, ker se je festival začel delati tri tedne pred napovedanim datumom, potem je jasno, da gre za popolnoma neodgovorno igračkanje s prireditvijo, ki bi lahko v temu prostoru dejansko nekaj pomenila. Trije tedni za organiziranje festivala seveda ne puscajo možnosti nikakršne izbire, kaj sele pretehtane programsko-vsebinske odločitve o podobi festivala, kar je pogoj za njegovo uspešno izvedbo. Vsi vidni svetovni jazz festivali tekmujejo za termine skupin že v zgodnji jeseni, če jih hočejo dobiti naslednje poletje na svoj oder. Te prakse, sploh pa želje, da bi na festivalu publiko prikazali kaj pestrega, novega in atraktivnega (eksluzivnost je sele na koncu tega "priročnika") na ljubljanskem festivalu že nekaj let ni. Od tod tudi prireditve, ki je komaj omembe vredna med vsemi ostalimi sorodnicami ne daleč čez meje te države.

Brazilska skupina Ara Ketu je na četrtkovnem koncertu v prijetno polnih Krizankah sicer poskrbela za vso koncert za obmorske terase, primerno zagled mladec brez solskih skrbi, a to je na žalost tudi vse, kar se je zgodilo. "Afriški element", razgibana ritmika, ki je svoje dni očitno prevladovala v zvoku skupine, je bil ob povprečni in povsem konvencionalni uporabi pop instrumentov

povsem potisnjen v ozadje. Prevladovala so sladke in poceni melodije, sila povprečen pevec, ki mu kljub vsemu trudu ni uspelo prepričati poslušalcev k vesplosnemu rajanju.

Nic bolje se ni godilo slovit skupini Oregon dan kasneje v Cankarjevem domu. Četverica Towner, Moore, McCandless, Gurtu je sicer odigrala njihovi trenutni kapaciteti primerno korekten koncert, ki pa pusa vtis, da so najboljši časi skupine minili. Iz letargije razvlečenih skladb jih je še najbolj vlekel tolkalet Trilok Gurtu, ki je iz arzenala tolkal uspel izvabiti kakšen ze slisani trik, a nic vec, da bi razgibal zaspanost na odru.

Petkov Slovenski jazz večer je bil polomija posebne vrste. V klubu CD naj bi funkcijo spremljevalne skupine na jam sessionu, kamor so bili povabljeni, po zagotovilih organizatorja, vsi, ki, kaj pomenijo v slovenskem jazzu, odigrali trio Ratka Divjaka. Pred malostevilnim občinstvom je moral trio takorekoc odigrati koncert, ker do sessiona ni prišlo. Edino pravo priloznost za "jam" so izkoristili najstniki iz Ljubljane, ki se sele spoznavajo s skrivnostni jazz glasbe. S kitaristom Grasicem so odigrali tri skladbe in si pridobili simpatije prisotnih. Mladi ljubljanski jazzarji so takorekoc "nastopili na mednarodnem jazz festivalu", najstarejšem v Evropi.

Koliko lahko velika dvorana CD odvzame koncertu, smo se spet lahko prepričali v soboto, ko so se z blues tradicijo pokazali legendarni Art Ensemble of Chicago. Projekt je očitno maslo trobentaca Lesterja Bowtieja, ki ga je ljubljanski jazz festival

ICO VIDMAR

videl pred desetimi leti v Krizankah na famoznem "roots" koncertu, ko ga publika ni hotela pustiti z odra. Vse je bilo pripravljeno za deja vu, le prostor ni

bil isti. Art Ensemble of Chicago so sicer odigrali presenetljivo svež koncert, pokazali so nekaj svojih znanih kvalit, predvsem pa so se odlično znasli kot spremljevalna skupina gostom iz blues projekta, med katerimi je prednjaci mladi

tenorski saksofonist James Carter z izvrstnim tonom, energičnim igranjem, ki povciva na tradiciji rhythm and blues saksofonistov. Pojavo orglicarja in pevca Chicago Beauja, ki je spakedral znane bluese Muddya Watersa, so podpirali preprosti, a

učinkoviti aranžmaji pihal. Malo je manjkalo, pa bi se zgodil dober zur. A kaj, ko "Mojo doesn't work on you", kot je ugotovil Beaux, ko je poskušal na noge dvigniti publiko. V Krizankah bi bilo drugace.

Festivala se carati ne da.

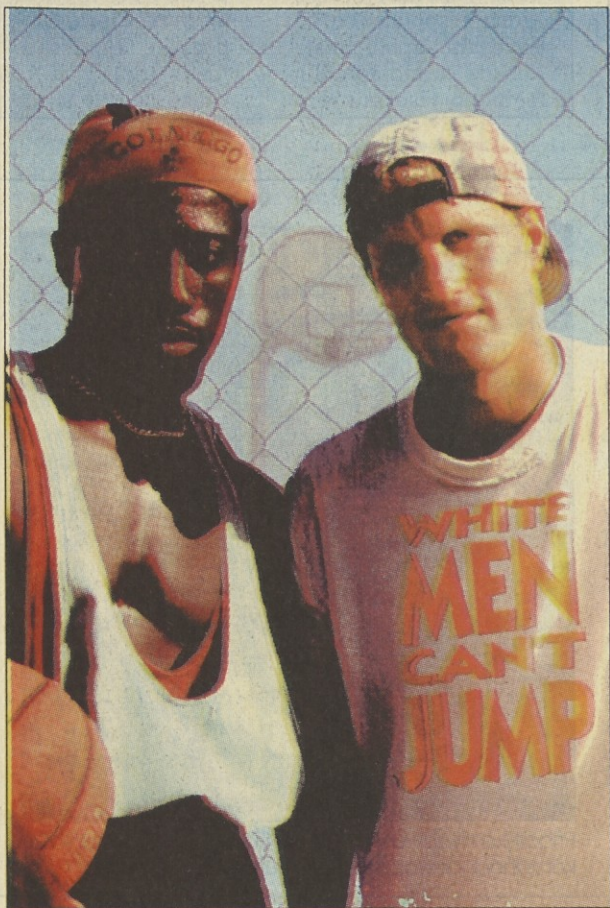

Art Ensemble of Chicago z glasbo niso uspeli premagati (pre)velike dvorane (Foto: Tomi Lombar/TRIO)

Slovenski sramežljivi jam session (Foto: Tomi Lombar/TRIO)

NOVO V KINU

Driblerja pod kosom (White Men Can't Jump), scenarij in režija Ron Shelton, produkcija 20th Century Fox ZDA, igrajo: Wesley Snipes, Woody Harrelson, Rosie Perez, Tyra Ferrell, Marques Johnson, distribucija Mladina film

Ron Shelton se je po uspešnem baseballskem prvencu Bull Duhrru, kjer je veliko sportno zvezdo z obilico travm in težav odigral Kevin Costner, prestopil h kosarki in na platno pripeljal tudi resnične zvezde lige NBA. Zgodba se odvija sredi asfaltnih površin med raztrganimi zidnatimi ograjami in propadajočimi hišami, kjer se igra kosarka, ki je neke med pouličnim teatom in spopadom. Temnopolti Sidney Deane (Wesley Snipes) spo-

zna belca Billyja Hoylea in najprej je prepričan, da bo novinec v večno nagubanih nogavicah in vrečastih hlačah lahek plen Hitro pa spozna, da temu ni tako in mu zato ponudi partnerstvo. Skupaj se odpravita na pohod proti vsem kosarkasem v mestu, družno pa se lotvata tudi tekme z nasprotnim spolom, kjer sta precej manj uspešna. Režiser Shelton, bivši kosarkarski profesionalc, ki se danes igra v ligi hollywoodskega YMCA, pravi: "Ta igra je precej groba, vendar polna poleta, postavljašva in čudovitega gibanja. Na vsaki dve minuti igre se igralci pet minut pričkajo. Lahko si najboljše kosarkas na svetu, a ko prides na novo igrišče, se moras znova dokazati." (V. S.)

Najuspešnejši filmi v prvem polletju '93

Izteklo se je prvih šest mesecev letosnjega leta, zato je prav, da naredimo povzetek in si ogledamo, kateri filmi so najbolj privlačili gledalce v kinodvorane pri nas in v svetu. Poleg rezultatov iz Ljubljane smo vključili se Zagreb ter ZDA/Kanado (ki imata skupno kinematografsko tržišče).

Prvih dvajset v Ljubljani od 1. 1. do 30. 6. 1993

Navajamo bruto izkupicek (v SIT) in število gledalcev. Filme Prvinski nagon, Sam doma, Lepotica in zver in Babica gre na jug so začeli predvajati že pred novim letom, zato je njihovo skupno število gledalcev v resnici večje (Lepotica in zver je npr. do 25. aprila zbrala 33.743 gledalcev), v naslovestnico pa so vključeni le letosnji rezultati.

1. Prvinski nagon (Mladina film)	20.177.800	51.558	
2. Telesni stražar (Lj. kinem.)	12.736.050	32.495	
3. Napihnjenci (Mladina film)	9.003.600	30.946	
4. Sam doma (Mladina film)	7.223.500	29.974	
5. Vonj po ženski (Carnium)	8.894.850	26.150	
6. Beethoven (Carnium)	7.030.500	20.559	
7. Lepotica in zver (Lj. kinem.)	4.538.500	19.730	
8. Igra solz (Mladina film)	7.401.750	18.832	
9. Smrt ji lepo pristoji (Carnium)	5.282.200	18.295	
10. Drakula (Mladina film)	7.041.550	17.963	
11. Poslednji Mohikanec (Lj. kinem.)	4.711.600	16.244	
12. Neoproščeno (Lj. kinem.)	5.011.650	15.653	
13. Osmi potnik 3 (Mladina film)	4.320.150	14.828	
14. Spomini nevidnega človeka (Lj. kinem.)	3.204.750	13.309	
15. Večno mlad (Lj. kinem.)	4.889.000	12.594	
16. Bele pescine (Lj. kinem.)	2.829.250	11.766	
17. V postelji s sovražnikom (Mladina film)	3.169.050	10.993	
18. Priveži me! (Mladina film)	4.016.500	10.318	
19. Babica gre na jug (Mladina film)	2.713.650	9.351	
20. Patriotske igre (Carnium)	2.675.800	9.34	
Skupaj:	126.871.700	390.903	

Delez distributerjev (v izkupicku): 1. Mladina film 65.067.550 (51, 29 odstotkov), 2. Ljubljanski kinematografi 37.920.800 (29, 89 odstotkov), 3. Carnium Trade 23.883.350 (18, 82 odstotkov).

Delez distributerjev pri st. gledalcev: 1. Mladina film 194.763 (49, 82 odstotkov), 2. Ljubljanski kinematografi 121.791 (31, 16 odstotkov), 3. Carnium Trade 74.349 (19, 02 odstotkov).

Prvih petnajst v Zagrebu od 1. 1. do 30. 6. 1993

Pri filmu Lepotica in zver so vključeni tudi gledalci pred novim letom (premiera je bila 23. 12. 1992)

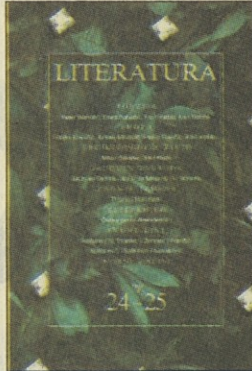
1. Prvinski nagon	69.722
2. Telesni stražar	64.963
3. Lepotica in zver	61.549
4. Vonj po ženski	47.703
5. Sam doma	39.636
6. Neoproščeno	36.208
7. Poslednji Mohikanec	36.181
8. Večno mlad	32.675
9. Beethoven	29.236
10. Drakula	29.044
11. Patriotske igre	26.165
12. Oblegani	24.387
13. Igra solz	23.238
14. Osmi potnik 3	18.645
15. Napihnjenci	18.195

Prvih deset v ZDA/Kanadi, od 1. 1. do 30. 6. 1993

Stevilke pomenijo bruto izkupicek v USD, v oklepaju je naveden skupni izkupicek, če gre za filme, ki so imeli premiero v letu 1992. Film Jurassic park je fenomenalnih 143.407.945 USD zbral po dveh (!) tednih predvajanja, potem ko je samo med otvoritvenim koncem tedna iztržil 50.159.460 USD, kar je najboljši rezultat vseh casov. Premiera Jurassic parka bo v Ljubljani predvidoma septembra.

1. Jurassic park / Universal	143.407.945
2. Aladdin / Buena Vista	107.315.500 (206.460.300)
3. Indecent proposal / Paramount	100.639.055
4. A few good men / Columbia	77.718.700 (140.847.500)
5. Groundhog day / Columbia	70.186.000
6. Scent of a woman / Universal	61.727.099 (62.569.939)
7. Cliffhanger / TriStar	61.410.714
8. The Crying game / Miramax	59.087.555 (62.288.497)
9. Dave / Warner Bros.	56.865.327
10. Sommersby / Warner Bros.	48.817.865

IZŠLO JE... / REVIJE

Literatura 24-25, (vol. 6, 1993, V. letnik), izdaja Literarno umetniško društvo Literatura, 160 strani, cena 490 tolarjev.

V novi številki se s poezijo predstavljajo Peter Semolič, Esad Babacić, Ivo Frbežar in Ivan Dobnik, s proznimi besedili pa Lojze Kovacic z odlomkom iz romana Vzemljohod, Andrej Morovic z novelo Odrobek, Franjo Francic s Placilom za naše stoletje in Andrej Kordis z novelo Pes. Stvar se nadaljuje z dvema esejema v Enciklopediji živih: Nacrt za prazno pesem avtorja Milana Dekleve in Estetika umora avtorja Joela Blacka (prevod Bostjan Lelcer). Osrednji del revije je posvečen Derridaju in Dekonstruktiji. Zacenja se z besedilom avtorja Derridaja, nadaljuje z dvema intervjujema in koncuje s prispevkoma Javja Hillisa Millerja in M. H. Abramsa. Zadnja izmena nam predstavlja Zgodbe Thomasa Hürimanna v izboru in prevodu Slava Serca, v Blietkriegu pa se avtorica Alenka Jensterle Dolezal ukvarja s Cesko prozo devetdesetih. V okviru recenzij pa so tokrat predstavljeni Marjan Rozanc (Zelena jama), Nedeljka Pirjevec (Zaznamovana), Ivo Zorman (Kajnov rod), Franjo Francic (Istra, geamea), Svetlana Makarovic (Tisti cas), Tomaz Salamun (Glagoli sonca) in Novica Novakovic (Fatamorgana ali Kankan nekega klovnja). (A.C.)

Prvih deset filmov v preteklem tednu (od 28. 6. do 4. 7. 93)

Drakula je s prvega mesta zdrsnil na sesto, premierni Sramota in Ne meč'te se stran (ki sta imela zadnji svoj predpremiere) pa sta zasedla vrh naše lestvice. V poletnem kinu Rio je bil prejšnji teden predpremiere prikazan Ne pozabi...! (Shattered) Wolfganga Petersena, ki je zasedel 10. mesto, Dekletu v zraku (La fille dans l'air) pa se s 97 gledalci in 32.600.000 SIT tudi drugi teden predvajanja ni uspelo uvrstiti na lestvico.

Legenda: Prva številka pomeni st. predstav, druga st. gledalcev in tretja bruto izkupicek v preteklem tednu. Stevilke v oklepajih predstavljajo dosedanja skupni sestevek predstav, gledalcev in izkupicka.

1. Sramota / Mladina film	17 (19)	2.474 (2.722)	985.250 (1.084.450)
2. Ne meč'te se stran / Lj. kinem.	15 (18)	1.823 (2.327)	633.700 (810.100)
3. Ninja zelve III. / Mladina film	25 (47)	1.767 (3.029)	592.700 (1.034.400)
4. Univerzalni vojak / Mladina film	21 (54)	1.364 (5.980)	456.900 (2.063.650)
5. 57. potnik / Lj. kinem.	13 (59)	1.294 (6.080)	427.100 (2.064.350)
6. Drakula / Mladina film	12 (99)	1.069 (18.232)	412.100 (7.146.350)
7. Prsut, prsut / Mladina film	25 (87)	1.019 (5.963)	349.550 (2.536.500)
8. Večno mlad / Lj. kinem.	18 (119)	511 (12.966)	200.850 (5.018.400)
9. Reka poje mi / Mladina film	9 (91)	433 (5.393)	164.600 (2.183.150)
10. Ne pozabi...! / Mladina film	3 (3)	222 (222)	88.800 (88.800)

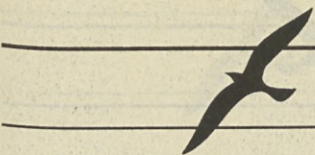
V Zagrebu je bila premiera filma Wayne's World, ki pa mu se zdalec ni uspelo ogroziti vodstva Scorsesejevega Cape Fear, ki tako že drugi teden zaseda prvo mesto na lestvici. Navajamo st. gledalcev v preteklem tednu in (v oklepaju) skupno st. gledalcev.

1. Cape Fear	5.272 (11.307)
2. Wayne's World	2.826 (2.826)
3. Drakula	2.145 (30.203)
4. 57. potnik	1.910 (11.650)
5. Večno mlad	1.370 (33.411)
6. Ne meč'te se stran	1.020 (17.809)
7. Storyville	799 (6.011)
8. Delikatessen	460 (460)

Na mednarodnem trziscu pa so bili v tednu med 16. in 22. junijem najuspešnejši naslednji filmi (izkupicek v milijonih USD):

1. Indecent Proposal	5, 6 (50)
2. Falling Down	4, 5 (19)
3. Aladdin	1, 52 (3, 6)
4. Alive	1, 27 (13)
5. The Piano	1, 24 (9, 5) l

Igor Kernel (obe lestvici)

GLEDALIŠČA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE, Vilharjeva 11
(061/310-610)

TOMAZ PENGOV - glasbeni recital. Ob tej priložnosti bomo slišali skladbe iz njegovega novega CD Rimska cesta in vsem dobro znane skladbe z legendarne plošče Odpotovanja (četrtak, 8. 7. ob 20.30).

KRIZANKE

Andrej Anabaptist Rozman: TARTIF, režija Vito Taufer.
Igrajo: Milos Battelino, Ivan Godnic, Zeljko Hrs, Dario Varga, Jozef Roposa, Uros Macek, Robert Prebil, Andrej Rozman, Janez Skof, Niko Gorsic, Ivan Sikora, Stefan Marcec, Sandi Mikluz, Franci Plestenjak, Daniela Petrassanta (torek, 24. 8. ob 20.30, 900 SIT).

KUD FRANCE PRESEREN - GLEDALIŠČE ANE MONRO

Danes, 7. 7. bodo tuje gledališke skupine - POT V DELFE - zavile proti ljubljanskim preganskim centrom. HUSA NA PROVA-ZKU (Česka) ob 9. uri v PG Vic, E.A.S.T. (Škotska) ob 11. uri v PC na Roski in LES EPIS NOIRS (Svica) ob 11. uri na Smartinski.

LAŠKO

GRAJSKE POLETNE PRIREDITVE:

Bernard Slade: OB LETU OSOREJ, Polona Vetrli (Doris) in Ivo Ban (George), režiser: Boris Kobal. Doris in George sta ljubimca, ki se srečata enkrat na leto za en vikend. Tako se srečujeta že dvajset let. V vseh teh letih se zgodi veliko stvari - veselih in žalostnih. (petek, 9. 7.).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
DVORANA TRIPCOVICH
Festival Operete

V soboto, 10. julija, ob 21. uri koncert »Illusions«
pevke UTE LEMPER.
Pri blagajni dvorane Tripovich je v teku predprodaja vstopnic. Urnik: 9-12, 16-19 (zaprto ob ponedeljkih), ob predstavah: 9-12, 18-21.

GLEDALIŠČE CRISTALLO

LA CONTRADA

Jutri, 8. t.m., ob 20.30 in 9. t.m. ob 17.00, bo v okviru Festivala operete, v sodelovanju z občinskim gledališčem G. Verdi na sporedu predstava »L'amore è un treno«
z Danielo Mazzucato in Max Renee. Cosottijem. Režija Francesco Macedonio.

Predprodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripovich in gledališča Cristallo.

GRAD SV. JUSTA

Straordinario Estivo

Jutri, 8. julija, ob 21. uri bo nastopila francoska skupina FFF (Federation Francaise du Funk).

V sredo, 14. in četrtek, 15. t.m., ob 21.30 na sporedu Varietà s Podreccovimi lutkami. Predprodaja vstopnic pri osrednji blgajani (tel. 578855).

V soboto, 17. in 21. julija bosta na sporedu

ZA NAJMLAJŠE

SLOVENIJA

MARIBOR

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR, Rotovski trg 1

Lutkovna skupina FRU FRU iz Ljubljane: DVA POTEPUHA (petek, 9. 7. ob 15. uri pred Kreditno banko v Tyrsevi ulici).

Lutkovna skupina FRU FRU iz Ljubljane: TOBIJA (petek, 9. 7. ob 19. uri v atriju gradu).

Lutkovna skupina FRU FRU iz Ljubljane: KAM PA KAM, RDECA KAPICA (sobota, 10. 7. ob 15. uri pred PRO Banko v Gosposki ulici).

Lutkovna skupina FRU FRU iz Ljubljane: RDECA KAPICA (sobota, 10. 7. ob 19. uri v atriju gradu).

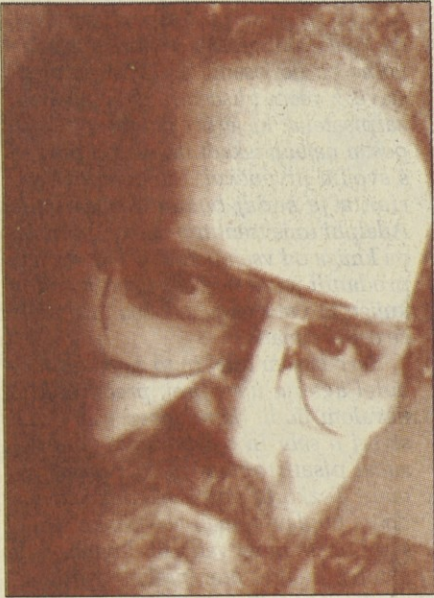
Lutkovna skupina US iz Ljubljane: CRVIVA ZGODBA (nedelja, 11. 7. ob 19. uri v atriju gradu).

Lutkovno gledališče BAVASTEL iz Avstrije: KASPERL IN CAROVNIK (ponedeljek, 12. 7. ob 19. uri v atriju gradu).

LIKOVNO-LUTKOVNE DELAVNICE:

Lutkovna delavnica s skupino FRU FRU: SANJSKO GLEDALIŠČE (sobota, 10. 7. ob 11. uri v atriju gradu).

Ivo Ban je diplomiral na oddelku za dramsko igro na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Od leta 1976 je član Drame SNG v Ljubljani, kjer je postal eden od nosilcev repertoarja. Igralsko govorico Iva Bana odlikujejo izrazito moderna sredstva, temeljca na minimalnih zunanjih učinkih, zato pa tem bolj bogata v notranjem naponu in osebnosti, prisotni na odru. Poleg številnih likov iz slovenske dramatike (avtorjev, kot so Cankar, Jancar, Zajc, Grum, Strniša, Smole) je izoblikoval tudi vrsto znamenitih vlog iz svetovne dramatike; bil je Robespierre v Dantonovem primeru, Kaliban v Viharju, Lopahin v Češnjevem vrtu, Puntila v Gospodu Puntilu in njegovem hlapcu Mattiju, Schlomo Herzl v Mein Kampf, Porfirijev Petrovič v Zločinu in kazni... Ima obseden opus televizijskih in filmskih vlog. Zanje in za delo v gledališču je prejel številne nagrade. Tako je odigral sedemdeset vlog v gledališču, deset v TV nadaljevankah in petnajst na filmu.

MARIBOR

DRAMA

M. Vezovisek: JERMANOVO SEME, Rock'n-roll drama, režija: Marko Vezovisek, scenografija: Mirjana Kosen, nastopajo: Davor Herga, Jure Ivanušic, Vlado Kreslin, Alenka Tetikovic, Marko Vezovisek. (Premiera in repriza v četrtek, 8. 7., in petek, 9. 7. ob 21. uri v Minoritski cerkvi na Lentu).

MLADINSKI KULTURNI CENTER, Oroznova 2

Predstavitve gledališkega projekta iz izvedbi kulturnega društva DPZ Franc Jamnik iz Ljubljane. Promocija pesniške zbirke z naslovom KRI, MALODUŠJE, LJUBEZEN, ZIVLJENJE, v kateri so pesmi dijakov Francija Vodopivca, Gorana Zavrznika in Martina Zupancica (nedelja, 18. 7. ob 21. uri v Klubu MKC).

koncerta jazz glasbe . Nastopili bosta angleski skupini Izit in Incognito

.V četrtek, 22. julija, bo nastopil Paolo Rossi.

MIRAMARSKI GRAD

V juliju so spet priče večerne predstave LUCI IN ZVOKOV, ki jih organizira Turistična ustanova v Trstu. Urnik predstav v juliju: ob 21.30 in 22.45 - terek - v anglescini in v italijanscini; četrtek - v nemščini in italijanscini; sobota - obe predstavi v italijanscini.

VIDEM

PARK MORPURGO

Jutri, 8. t.m., ob 21. uri bo Umetnostna akademija Nico Pepe iz Vidma predstavila odlomek iz F. Kafkovega dela Una scimmia all'accademia».Igra Roberto Herlitzka, režija Jean Paul Denizoz.

LIGNANO

ARENA ALPE ADRIA

Danes, 7. t.m., ob 21. predvajanje risaneega filma za otroke »Pantera rosa».

Jutri, 8. t.m., ob 21. uri bo na sporedu klavirski recital Roberta Radassaa. Na sporedu Bach, Beethoven, Scarlatti, Chopin . Vstop prost.

V soboto, 10. t.m., ob 21. uri koncert skupine Witz Orkestra.

Lutkovna delavnica s Slavkom Rakusem: USTVARJAMO Z LESOM (sreda, 25. 8. ob 11. uri v atriju gradu)
Lutkovna delavnica z Bredo Vari: PLOSKA LUTKA (četrtek, 26. 8. ob 11. uri v atriju gradu).
Lutkovna delavnica s Slavkom Rakusem: USTVARJAMO Z LESOM (petek, 27. 8. ob 11. uri v atriju gradu).
Lutkovna delavnica s kamniskimi lutkami (sobota, 28. 8. ob 11. uri v atriju gradu).
Lutkovna delavnica z Braneltom in Majo Solce: LUTKE IZ PAPIRJA (nedelja, 29. 8. ob 11. uri v atriju gradu).

Vse predstave, ki bodo v atriju mariborskega gradu, Grajska ulica 2, se v primeru deža izvajajo v dvorani Lutkovnega gledališča Maribor, Rotovski trg 2, in v Minoritski cerkvi na Vojašniškem trgu.

ŠKOFJA LOKA

Ljubljansko lutkovno gledališče KINETIKON, ki deluje pod vodstvom Ege Vokeljnik, bo za odrasle in otroke uprizorilo pravljico Hansa C. Andersena: MALA MORSKA DEKLICA. Pravljico boste doživeli kot marionetno lutkovno predstavo z maskami in živo glasbo (danes, 7. 7. ob 21. uri na dvorišču Pustalskega gradu).

Francesco De Gregori bo v nedeljo ponovno koncertiral v naši bližini. V okviru nekaj popevkarskih večerov, kot jih je sam imenoval, ki ga bodo do prvih dni avgusta popeljali v manj obiskane kraje, se bo pojavil tudi v Areni Alpe Adria v Lignanu. Rimski kantavtor bo predstavil program, ki je zelo podoben tistemu, ki smo ga videli januarja letos v Trstu. Sloni torej predvsem na zadnjem albumu Canzoni d'amore, prav gotovo pa bo zaigral tudi nekaj zanimivih hitov svoje dolgoletne kariere.

Pred De Gregorijem bo ob 21. uri stopila na oder zanimiva mlada rockerka Angela Baraldi, ki bo predstavila svoj album "Mi vuol bene o no?"

Aleš Waltritsch

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

KRIZANKE

Bojan Adamic: SNEGULJICA, musical, ORKESTER SLOVENSKE POLICIJE (ponedeljek, 19. 7., torek, 20. 7., sobota, 24. 7., in nedelja 25. 7. ob 21. uri, premiera: 1800, 1200 SIT, ponovitve 1500, 1000 SIT).
NEW SWING QUARTET in ALENKA GODEC (sreda, 21. 7. ob 21. uri, 1000 SIT).
BILL YOUNG & DANCERS, sodobni ples (četrtek, 29. 7. ob 21. uri, 600 SIT).
Georg Friderich Händel: MESIJA, oratorij.
LITVANSKI KOMORNI ORKESTER IN DRŽAVNI ZBOR IZ KAUNASA, dirigent: sir Jehudi Menuhin (ponedeljek, 26. 7. ob 21. uri, 2000, 1500 SIT).

GORNJI GRAD

Letos bo že 24. Gornjegrajski praznik, ki bo trajal dober teden dni in sicer od 10. do 18. 7. V teh dneh se bodo izvrstile številne kulturne, športne in zabavne prireditve.

KAMNIK

Slovesnost ob stoletnici prvega zasebnega muzeja v Sloveniji, zbirke JOSIPA NIKOLAJA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

Danes ob 18. uri bo v dvorani Muzeja Revoltella predvajanje filma »Lo zingaro barone«
s J. Tomasom, Elen Shade in Martho Mödl. Jutri ob 18. uri bo na sporedu film »La prin-

SADNIKARJA. Program: odprtje razstave slik NIKICE SADNIKAR-PLETERSKI, razstavo bo odprl Aleksander Bassin, slavnostni govor: akademik dr. EMILJAN CEVC, glasbeni program: DUO TUMMERS, STEFANIE KELLERMANN - oboa, JAN TUMMERS - klavir, skupni ogled zbirke (petek, 9. 7. ob 20. uri Sadnikarjevi hiši, Kidriceva 33).

KOPER

16. FESTIVAL MELODIJE MORJA IN SONGA '93. Prizorišče letošnjega festivala, ki bo potekal v dveh večerih, bo osrednji trg pred Loggio. Tekmovalni večer slovenskih popevk bo v soboto, 10. 7., v petek, 16. 7. sledi Mladi MMS, nova pridobitev festivala, v obliki večera namenjenega izvajalcem, mlajšim od 19 let, in v soboto, 17. 7. pa bo že uveljavljeni mednarodni del festivala.

ROVTE

V Domu Krajanov v Rovtah bo v soboto, 10. 7. ob 21. uri gostovala skupina RAST iz Argentine. Predstavili se bodo s pesmijo, plesom in recitali.

cipessa della czardas» z Anno Moffo in René Kollo.

Do 31. decembra so na voljo vsako soboto ob 10.30 brezplačni vodeni obiski v Muzej Revoltella.

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Društvo za ozivljanje kulturne podobe starega mestnega jedra iz Ljubljane bo uradno svojo letošnjo sezono odprlo to soboto na Pogacarjevem trgu s koncertom orkestra Slovenske filharmonije, neuradno pa jo pričnija v dvorani Slovenske filharmonije s koncertom TIRANSKEGA MLADINSKEGA ORKESTRA pod dirigentskim vodstvom Zhanija Cike in s solistom pianistom Gjergijem (danes, 7. 7. ob 21. uri).

KRIZANKE

OTVORITEV 41. MEDNARODNEGA POLETNEGA FESTIVALA: SIMFONICNI ORKESTER RTL LUKSEMBURG, dirigent: Leopold Hager (sobota, 17. 7. ob 21. uri, 1800 SIT).

BLED

Promenadni koncert v Zdraviliškem parku v izvedbi Pihalnega orkestra JESENISKIH ZELENJARJEV (nedelja, 11. 7. ob 17.30).

Večer komorne glasbe v gradu GRIMSCE. Duet DUMA - kitara in vokal (ponedeljek, 12. 7. ob 20. uri, vstopnine ni).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

GLEDALIŠČE ROSSETTI

V petek, 9. t. m., ob 20.30 bo v okviru Poletnih koncertov, ki ga organizira Gledališče Verdi v sodelovanju z »Assicurazioni Generali«, na sporedu drugi koncert orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Lü Jia.Nastopili bodo: sopranistki Gemma Bertagnolli in Milena Rudiferia ter tenor Wonjun Lee.Koncert

Vstopnice v blagajni dvorane Tripovich, v gledališču Rossetti eno uro pred pričetkom programa.

S.VITO AL TAGLIAMENTO

Nocoj ob 21. uri bo, v okviru 15. Folke-

sta'93 , ki bo trajal do 25. julija, nastopila skupina Agrigantus iz Sicilije.

Jutri, 8. in 9. t.m., ob 21. bo nastopila skupina Ditherum iz Irse in sicer v S. Giovanni al Natison in v S. Danieleju.

POSTOJNA

IMMENSUM AD ANTRUM ADITUS
CIKLUS KLAVIRSKIH RECITALOV SLOVENSKEGA PIANISTA: Koncert ACIJA BERTONCICJA, program: Beethoven, Chopin, Srebotnjak, Debussy. (četrtek, 8. 7. ob 20.30).

PORTOROŽ - AVDITORIJ

PIRANSKI GLASBENI VEČERI 1993: OBALNI KOMORNI ORKESTER, dirigent: Borut Logar, solisti: Peter Filipčić - violončelo, Tanja Petrej - oboa, Sidonija Lebar - violina, program: Sorkočević, Vivaldi, Marcello, Bach, Tartini (petek, 9. 7. ob 21. uri, Krizni hodnik Piran).

TRŽIČ

STEFAN KORDES, Nemcija, program: F. M. Bartholdy, O. Lindberg, J. Brahms, (sobota, 10. 7. ob 18.30 v farni cerkvi v Trziču).
MATJAZ MEGLIC, program: J. S. Bach, J. Pachelbel (sobota, 17. 7. ob 18.30 v farni cerkvi v Trziču).

LIGNANO

V nedeljo, 11. julija, ob 21.30 (Arena spetpaccoli) koncert Francesca De Gregorija.

VIDEM

Trg 1. Maggio

Danes, 7. t.m., ob 21. uri bo na sporedu brailjska glasba s skupino Ara Ketu.

RAZSTAVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

Razstava SLOVENSKI MITI IN LEGENDE je ciklus skulptur in risb, ki jih je STOJAN BATIĆ ustvaril v preteklem letu. Zamisli za trindvajset predstavljenih junakov je črpal iz zakladnice slovenskih mitov in legend. Razstava bo na ogled do 18. julija.
Dokumentarna razstava 40 LET GRAFIČNEGA BIENALA LJUBLJANA (Mala galerija, do 18. julija).

KRIZANKE

Razstava MALE PLASTIKE BOSTJANA PUTRIHA od 12. do 25. julija.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE - CEKINOV GRAD, Celovska 23

Ponovno odprtje razstave slik JANINA KLEMENCICA: POPOTNA FOTOGRAFIJA (do konca avgusta).

MESTNA GALERIJA

Do 11. 7. je na ogled mednarodna grafična razstava Konstruktivistične in kinetične tendence v grafiki. Z mapami in grafičnimi listi se predstavljajo znani evropski umetniki: ALBERS, ARP, BILL, HERBIN, KELLER, LE PARC, LOHSE, MUNARI, PICELJ, PIENE, SEUPHOR, MONDRIAN, SOTO, VASARELY in drugi.

GALERIJA ZDLSU, Komenskega 8

Razstava grafik BOGE DIMOVSKI. Ciklus iz obdobja 1991-92 v tehnikah globokega tiska - jedkanica, akvainta, suha igra (do 14. julija).

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI, Zaloska 61

Razstava kiparja IVA GOISNIKERJA - OBLIKOVANJE SOLNICE. Avtor se predstavlja s 50 posodicami za sol iz lipovega lesa.

Razstava 1. EXTEMPORE - ZAJCJA DOBRAVA v jelovskovem likovnem salonu. Razstavljali bodo: Irena Spedl, Dare Birs, Lucijan Bratus, Crtomir Frelih, Gustav Gnamus, Marjan Gumilar, Ignanc Kofol in Tadej Pogacar.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava slik, unikatnega stekla in nakita UMETNIKOVI IZ UKRAJINE bo na ogled do 3. septembra.

GALERIJA KOMPAS

Do septembra prodajna razstava slik TRI PO DOBE SLOVENSKE DEZELE, slikarjev Zvesta Apollonija, Crta Freliha in Jozeta Marince.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava slik FRANCETA GRUDNA.

GALERIJA LALA, Zidovska 5

Razstava slik trzaskoga slikarja in grafika ALDA FAMAJA

GALERIJA LEK

Do 18. julija je na ogled razstava POLDRAGI KAMNI DUSKE in Andreja HOVNIKA.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Razstava bosanske akademske slikarke JASMINKE KODZAGA.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

V galeriji si lahko ogledate skupinsko razstavo de-figure. Na njej bodo zbrana dela desetih avtorjev različnih generacij, ki jim je skupno razmišljanje o prisotnosti/odsotnosti figure v polju umetniškega diskurza.

GALERIJA TIVOLI

Razstava nagajencev 19. mednarodnega grafi-

čnega bienala (DAVID SALLE, JANEZ BERNIK, A.R. PENOK, DIMCE NIKOLOV).

GALERIJA POLJE, Studenec 48

Razstava ASEMBLAZI FANTASTICNIH ZIVALI ANE SFILIGOJ.

KUD FRANCE PRESEREN

Razstava kseroksnega kopiranja fotoelektrografije 1979-1993, ki pregledno prikazuje ukvarjanje različnih umetnikov s fotokopirnim tiskanjem

SLOVENSKI GLEDALIŠKI IN FILMSKI MUZEJ, Mestni trg 17

Razstava slik igralko METE VRANIC.

CELJE

LIKOVNI SALON CELJE

Razstava kiparskih del DRAGICE CADEZ (do 25. julija).

KOSTANJEVICA NA KRKI

GALERIJA BOŽIDAR JAKAC

Razstava TONETA LAPAJNETA v Kostanjevici na Krki, ZEMLJA NA JUTI 1991-1993.

LAMUTOV LIKOVNI SALON

Razstava izbranih slik ob 35-letnici Lamutovega likovnega salona: IVANA KOBILCA, in FERDO VESEL (do 31. 8.). Izbor je pripravil kustos Narodne galerije Ljubljana dr. Ferdinand Serbelj.

KRANJ

GALERIJA V PRESERNOVI HISI

V petek, 9. 7. bo ob 19. uri v Galeriji v Presernovi hiši otvoritev razstave slik in objektov slikarja KARLA KUHAJA.

GALERIJA MESTNE HISE

Otvoritev III. MEDREGIONALNE LIKOVNE RAZSTAVE (petek, 9. 7. ob 19. 30).

MARIBOR

NOVINARSKI KLUB

Na ogled je razstava risb TAMARE SEVC-NIKAR.

MURSKA SOBOTA

POKRAJINSKI MUZEJ

V galeriji Pokrajinskega muzeja je na ogled pregledna razstava del akademskega slikarja FERENCA KIRALYA.

PIRAN

V Tartinjevi hiši razstavlja svoja dela mlada slikarka SANDRA KUMP. Razstava ima naslov SRECANJE DVEH SVETOV.

POSTOJNA

GALERIJA MODRIJANOV MLIN

Razstava del akademskega slikarja iz Avstrije HUGA WULZA je na ogled do 13. julija.

ŠKOFJA LOKA

GALERIJA LOSKEGA MUZEJA

Razstava slik SANDRE PECENKO.

GALERIJA FARA

Razstava slik in risb MILOJKE BOZOVICAR.

VELENJE

GALERIJA VELENJE

Razstava fotografij LOJZETA OJSTERSKA.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK GALERIJA

Na ogled je razstava lesorezov umetnikov, ki so bila realizirana na Mednarodni soli za grafiko v Benetkah v letu 1992-93 in na seminarjih, ki jih je vodil Franco Vecchiet.

TKB - AGENCIJA MITNICA

POLETNE PRIREDITVE / JULIJA IN AVGUSTA

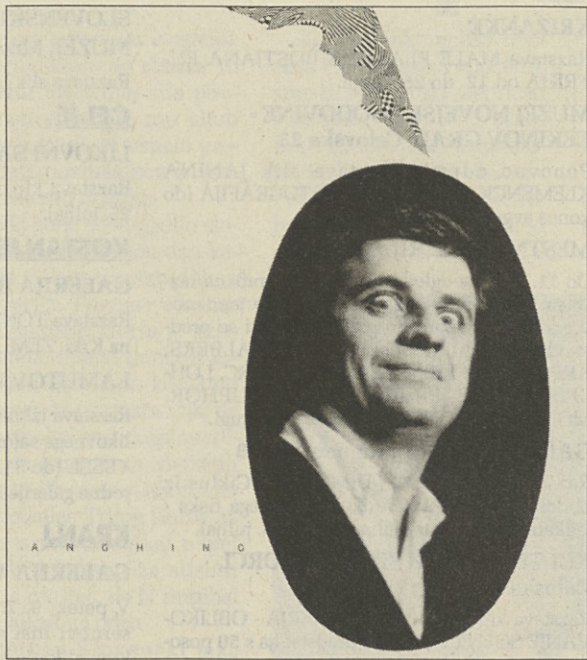
Proti večeru Videm vabi

ALES WALTRITSCH

V skoraj vseh mestih se poleti vrstijo številne prireditve, ki jih odborštva za kulturo in zasebni prireditelji pripravijo predvsem za vse tiste, ki poleti ostanejo doma in zvečer iščejo nekaj novega, nekaj razposajenega.

Tako tudi v Vidmu, kjer bo letos poleg niza koncertov arabske glasbe T'Arab, o katerem bomo pisali v prihodnjih dneh, na sporedu nekaj zanimivih glasbenih in gledaliških večerov. Vse prireditve bodo odvijale na Trgu Prvega maja za gradom in nakupovalnem centru pri videmskem sejmišču Città Fiera.

Ze danes zvečer bomo lahko na Trgu Prvega maja prisotvovali nastopu brazilskih skupine Ara Ketu. Brazilski glasbeniki prihajajo iz Bahie, glasbeno najbolj zivega mesta južnoameriške države, izvajali bodo privlačne brazilске ritme. Jutri bo v Città Fiera nastopil komik-kantavtor David Riondino s predstavo Paesaggi dopo la battaglia, 14. julija bo v dvoriščih del Torso na sporedu jazz večer z Enricom Rava, 17. julija bo v istem kraju v okviru koncertov Folkfesta nastopil harfist Vincenzo Zitello, 22. julija nas bo v Città Fiera

Alessandro Bergonzoni v predstavi Anghingò

zabaval komik Daniele Trambusti, 30. julija vedno v istem kraju Ugo Dighiero s predstavo Il primo miracolo... Daria Foa.

Na trgu Prvega maja bosta 4. avgusta nastopila znana komika Claudio Bisio in Rocco Tanica (basist skupine Elio e le storie tese) v predstavi Bisio'sm Gritistizz, 7. avgusta bo na sporedu večer varietejev in operet, 10. bo trzasko gledališce Verdi predstavilo izbor iz musicalov Tutti insieme appassionatamente, 12. avgusta bodo nastopili italijanski komiki Dighiero, Chicco & Paco (iz od-

daje Avanzi) in Maurizio Milani, ki smo ga lahko videli v oddaji Sù la testa.

Furlanska rock goliardna skupina Frizzi-Comini-Tonazzi bo 13. avgusta na dvoriščih del Torso predstavila koncert Meglio suonare che essere suonati, 19. istega meseca bo ponovno v naši deželi Alessandro Bergonzoni in operet, 26. avgusta bomo lahko poslušali komične trike Vasinjeve, Casinijeve in Littizzettove, 28. avgusta pa bo nastopila furlanska etno-folk skupina Mitili Folk.

Dnevi nemega filma dvanajstič

Gre za kvalitetno in odmevno pobudo

ALES DOKTORIC

Od 9. do 16. oktobra bo v Pordenonu 12. prirediteljev Dnevov nemega filma, ki se je v vseh teh letih utrdil kot evropsko in svetovno najodmevnejša filmska manifestacija v deželi. Seveda imamo v Furlaniji-Julijjski krajini se druge uveljavljene filmske prireditve, ki imajo svoj odziv tudi v vsedržavnem merilu. Festival Alpe Adria Cinema v Trstu je izgubil svojo izvorno geopolitično os in zajel že skoraj nepregleden seznam držav. Film Video Monitor bogati skromno slovensko filmsko zetek z raziskovanjem mejnih osebnosti – letos je bil to Peter Handke. Ob njem je v Gorici Premio Sergio Amidei, ki podeljuje nagrade za najboljši scenarij. V Vidmu prireja Centro espressioni cinematografiche vsako leto svojo monografsko filmsko revijo, poleg tega pa je v furlanski prestolnici tudi letni Sejem furlanskega filma.

Prvo filmsko srečanje naslednje sezone bodo Dnevi nemega filma, ki uspešno skrbijo za to, da ne bi poniknil izredno važen zgodovinski spomin o prvem obdobju sedme umetnosti. Letos predstavlja kot osrednji program avstralski in novozelandski film. Zanimivo je, da so se Avstranci in Novo-

zelandci pri kovanju svojega filmskega izraza navezovali na velikega Američana Davida Worka Griffitha in posneli po njegovem Rojstvu nacije (1914) svoje sporno nadaljevanje The Birth of White Australia (1928) ali se prej The Birth of New Zealand (1922). Maorska kultura pa ima gibljive slike za sakralno označen fenomen, zato bo 87. letna Whitarina Harris, novozelandska igralka nemega obdobja, tudi vodila poseben »dialog« med občinstvom in duhovni posnetih oseb na ekranu.

Dnevi bodo posebej vzeli v filmski kronološki pretres leto 1913, usodno in odločilno za vso svetovno kinematografijo, ki se je naslednjega leta morala soočiti z izbruhom 1. svetovne vojne. Pordenon se bo tudi poklonil stoletnici rojstva Rexa Ingrama, ki je

v uspešnici The Four Horsemen of Apocalypse (1921) ustvaril zvezdo Rodolfa Valentina, in stoletnici rojstva komika Charleya Chaseja, vrstnika slavnega Harolda Lloydja. In se, če smo že pri jubilejih, ki prevečkrat postajajo pri zgodovinskih zadevah kar programski vodje, je tu se petdesetletnica narodnega filmskega arhiva iz Prage, ki bo predstavil nekaj del iz svoje zakladnice.

Kot vsako leto se bo seveda festival začel in sklenil z velikim filmsko in koncertno predstavo, na začetku bosta to dva se nenajavljena filma z glasbeno kuliso Wima Maertensa, sodobnega belgijskega skladatelja, na koncu pa omenjeni film Rexa Ingrama z Rodolfo Valentino, ki ga je Carl Davis, dolgoletni gost Dnevov v Pordenonu, na novo glasbeno opremil.

LAHKA GLASBA / RAZGOVOR S KANTAVTORJEM ANGELOM BAIGUERO

O glasbi, Sloveniji ...

Njegova zadnja plošča »Più lontano non c'è« je izšla pri Založbi RTV Slovenije

ANDRO MERKU

Pred nedavnim je bila zaključna akademija Glasbene sole 55, ki letos praznuje peto leto uspešnega delovanja: tehten dosežek, ce pomislimo, da se vsako leto vpise na solo povprečno petsto gojencev, in ce ne podcenjujemo dejstva, da na soli poučuje kar petindvajset profesorjev. Po zanimivi akademiji v nabitopolnem gledališču Miela v Trstu sem izkoristil priložnost in prijateljsko pokramljal z umetniškim vodjem sole kantavtorjem Angelom Baiguero.

Najprej ti čestitam za uspešen nastop gojencev, rad pa bi kaj več zvedel o tvojem zadnjem diskografskem trudu. Pred mesecem je izšla pri založbi kaset in plošč RTV Slovenija zbirka pesmi »Più lontano non c'è«. Kako to, Angelo, da si se odločil prav za antologijo?

»Naključno. Tri leta od tega so me prvič povabili na Festival melodij, morja in sonca v Portoroz. Prvo leto sem prejel nagrado kritike, isto se mi je pripetila tudi naslednje leto, seveda z drugo pesmijo. Ob tisti priložnosti so mi predstavniki založbe predlagali, da bi izšla moja zadnja plošča ("Complici e assenti") tudi v Sloveniji. Rečeno, storjeno. Vrnil sem se tudi tretje leto, tokrat pa so me vprašali za zbirko. Pravzaprav so prvotno od mene hoteli novo ploščo. Nova plošča pa bi terjala se veliko več casa, tako

smo se raje odločili za zbirko. Gre za skupno dvanajst pesmi, enajf od katerih vzetih iz lp-plošč "Caffè degli specchi", "Angelo", "Cinquantacinque" in "Complici e assenti". Pesem "Non farmi aspettare" pa je nova.

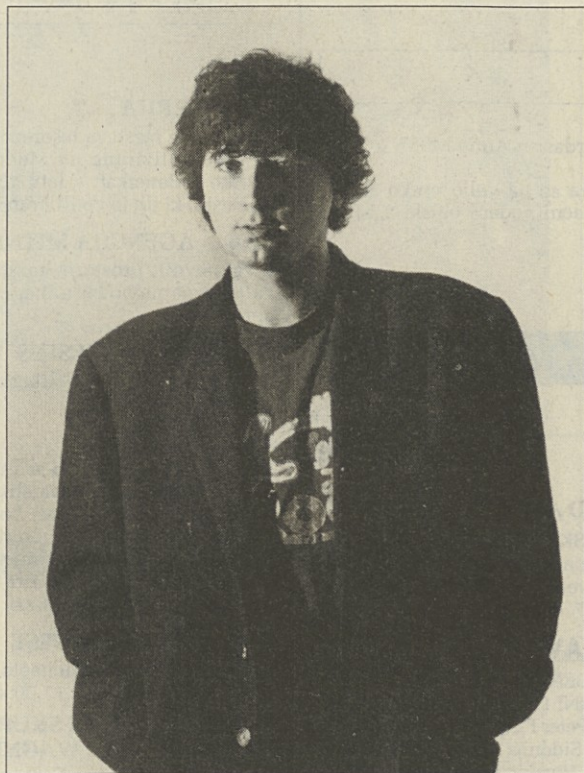
Zelo rad delam onkraj meje: z ene strani imas veliko manj problemov, z drugega zornega kota pa naj povem, da niso se dosegli najboljšega nivoja pri diskografskem produciranju. Verjetno izdajajo prevec plošč in zaradi tega je kvaliteta povprečna. Na vsak način pa sem zelo zadovoljen, ker sem edini tujec, ki je posnel album pri založbi RTV Slovenija.

A bi lahko podrobneje nakazal, kako je prišlo do prvega, tako rekoč »usodnega« kontakta z založbo?

»Veš, pri organizaciji festivala v Portorozu sodeluje tudi založba. Tako sem spoznal umetniškega vodjo založbe Iva Umka in prišlo je spontano do sodelovanja. Lani je izšla v Sloveniji plošča "Complici e assenti". Zal tik po vojni, tako da ni bila prodajalec-te najboljše. Z letosnjo zbirko pa je vse v najboljšem redu.

Po katerem kriteriju si izbral pesmi za zbirko?

»Verjetno se bos temu čudil, vendar jih nisem izbral jaz. Imam tako rad vse svoje pesmi, da bi bil gotovo izbral motive custveno. Tega pa ni storil Gabriele Centis, ki je iz-

bral pesmi po nekem objektivnem merilu tako, da nekako stvarno zrcalijo moj glasbeni razvoj. Kar pa se tice pesmi "Non farmi aspettare", bo uvrščena v ploščo, ki bo izšla v Italiji neke v jeseni.

Rad bi samo podčrtal dejstvo: pesmi so v zbirki prav take kot so bile v prvotni verziji, brez nikakršne spremembe; masterja se nismo dotaknili. Ob začetku me je to skrbelo: bal sem se, da bodo nekatere pesmi kot npr. "Grande uomo" ali "Caffè degli specchi", zveneze zastarele. Nic vsega tega: zasluga za tak dosežek gre predvsem odličnim glasbenikom, kot sta npr. Fulvio Zafred ali Sergio Portaluri, ki so aranžirali moje pe-

smi v casu, ko psloh nisem vedel, kaj je aranžma. Zvoki so združili skorzi cas kljub temu, da je med prvo in zadnjo pesmijo kar petnajst let razlike. Ko bi bilo mogoče, bi verjetno vtaknil v zbirko tudi staro pesem "Ljuba", a ni bilo nikakrj mogoče dobiti masterja pri založbi Fonit Centra.

Tvoje pesmi pogosto-ma govorijo o Trstu in vsemu navkljub, globalno gledano, so relativno optimistične, pozitivne. Misliš, da onkraj meje ljudje dojemajo to trzasko pozitivno sliko?

»Ne strinjam se v celoti s tvojo trditvijo o pozitivnosti Trsta. Res ljubim toliko Trst, da sem se celo odpovedal glasbeni karieri na državni ravni:

pomisli, založba Ricordi mi je nudila stanovanje v Milanu! Poleg tega mi je lani državna televizijska mreža ponudila pogodbo; jaz pa sem pobegnul v Trst!

Zal pa se bojim za bodocnost Trsta, ker se mesto v zadnjih casih nevarno zapira vase. To je cas rasističnih groženj. Upam samo, da ne bodo Trzascani sledili političnim leaderjem mesta: bi bila prava tragedija! Trzascani kot taki so stokrat boljši od trzaskih politikov. Zadeva je morda nekoliko neobčajna: Trzascan je v glavnem tolerant. Spominjam se se casa, ko sem se komaj preselil v Trst. Bil sem dobesedno zaprepasčen: vsak dan sem slisal nazivne "Sciavo", "Bisiaco", "Talian". Mislim, da bolj rasističnega mesta kot Trst ni. S casom pa sem prišel do spoznanja, da ni tako. V Trstu gre za instrumentalizacijo teh problemov; neko zlorablja določene situacije. Zaradi tega ne morem nikakor govorit o pozitivnosti Trsta. Velja pa le, da končno iz moje glasbe in splosno iz besedil pride na dan neko upanje. Prav tako pride na dan moj občutek nelagodja ped življenjem; v današnji družbi živim slabo. Kljub temu pa upam naprej: v tem smislu naj govorimo o pozitivnosti Trsta. Rad bi videl, da tudi Slovenci dojemajo to pozitivnost.

Slovenije je že premo-stila najhujše težave. Misliš, da bo sramotne vojne na Balkanu sploh kdaj konec?

»Stalno sprašujem

prijatelje onkraj meje o zadnjih razpletih in dogodkih. Vendar se prej bi ti navedel primer iz sporta: v trzaski kosarkarski ekipi živijo dan za dnem skupaj dva Srba (eden se je poročil z muslimanko), en Hrvat, dva Slovenca in en Crnogorec. Živim v tesnem stiku s temi fanti in ti zagotavljam, da se imajo resnično radi. Na začetku so bili zaskrbljeni nad vojno, zdaj so obupani, moralno uničeni, strti. Pravijo, da bo minilo vsaj kakih dvajset let, preden se bo tragica stvarnost kolikor toliko normalizirala. Po pravici rečeno, sploh ne vem, kaj bi lahko napravili. Med drugim naj povem, da je Trst edino mesto, v katerem ne obstaja zbiralni center za begunce iz bivše Jugoslavije. Skratka sem ob celotni situaciji pesimist.

Kar pa se Slovenije tice, moram reci, da je tamkajšnje vzdušje neverjetno. Spominja me na Kalifornijo v petdesetih letih. Večkrat grem s prijatelji cez mejo: pejejo me v obrobne vasi, v katerih so koncerti heavy-metal glasbe tja do zore. Nihce ne protestira. Pred kratkim sem bil tudi v Izoli: ljudje plesejo, pojejo, igrajo in razpravljajo na plazi do jutra. Ali ni to krasno? Mislim, da imajo Slovenci neverjetno voljo do novega življenja. Ce se namerava Trst oddaljiti od Slovenije ali tudi od drugih bližnjih držav, kot je Hrvaska, bo napravil ogromno napako: pravzaprav je to čista norost!

KNJIŽEVNOST / USPEŠNICA

»V znak prijateljstva, Pavel Maurensig« Razgovor z avtorjem Lüneburgove variante

JURJ PALJK

Na predstavitev knjige Lüneburgova varianta (La variante di Lüneburg) sem sel že uro pred uradnim napovedanim srečanjem z avtorjem. Majhna knjigarna Editrice Goriziana na korzu Verdi v Gorici je vse presenetila z izjemno podjetnostjo in gotovo tako prekrizala račune največjemu knjigarju v Gorici, ki mi je se pred dnevi zatrjeval, da Paola Maurensiga v Gorico zagotovo ne bo do jeseni, ko ga bo on predstavil z vsem bliscem, kot se spodobi za pisatelja, ki je pri petdesetih letih postal najbolj iskani italijanski pisatelj s svojim prvencem. Lüneburgova varianta je sedaj bestseller zalozbe Adelphi in je trenutno najbolj prodajana knjiga od vseh italijanskih avtorjev, prodanih je že nad 40 tisoč izvodov knjige in prav sedaj založba pripravlja že četrti ponatis.

Seveda sem hitel in to zato, ker sem hotel avtorja ujeti prej, pred velikim navalom ljudi, da mi pove vsaj nekaj stvari o sebi in o tem, kako je sploh začel pisati roman. In to kakšen roman! Tezko bi nase v italijanski sodobni poplavi romanov delo, ki bi bilo kos Lüneburgovi varianti. Roman sem namreč prebral prej, prebral sem ga v enem večeru in bi o njem napisal samo telegrafsko to, da je zelo dober, napet, napisan zelo berljivo, italijansčina je suha in res zelo učinkovita, pripovedni slog je neverjetno napet in bralca kar vleče, jezik je klen in izbran. V romanu ni nepotrebnega teženja z raznimi psihicnimi problemi posameznih junakov, ki so za sodobne romane tako značilni. Vse se odvija hitro, skozi dogajanje in delovanje vidimo junakom v dušo, knjiga je res dobra, slog spominja na Levija, pa ceprav so primerjave odvečne in največkrat neustrezne. Roman bi morali prevesti v slovenscino takoj, ker je res izvrstno literarno delo: dobra zgodba, izvrsten slog pisanja, jednatost, kaj hoče clovek od dobrega romana se? Mislim, da zadenem v polno, ce napisem, da bo postal roman longseller, prav gotovo pa bodo skušali prenesti zgodbo na filmsko platno, prej ali slej, ker je snov zelo hvalazna. Maurensiga sedaj v italijanskem casopisju primerjajo z Rothom, Zweigom, nekateri, posebno tisti, ki ga niso brali, a o njem vseeno pišejo, pa celo z Svevom. Slava je namreč kot sonce, v katerem se tudi kritikom in pisunom splaca malce sončiti. Maurensig je postal cez noc poznan in slaven, a vendar ga ze od dalec vidis, da ni za take stvari, kot je televizija, kjer sedi in ne ve, kaj bi rekel, ko pa ga vprašajo, naj pove nekaj besed o svojem romanu, odvrne, da je pac roman otok zase, ki govori sam. O romanih namrec govorijo romani sami in ne pisatelji.

Ko sem prišel v knjigarno na korzu Verdi, ga se ni bilo. Vedel pa sem, da bo prišel vsaj pol ure prej. To sem vedel zato, ker so ljudje, ki napišejo tako dovršena literarna dela, gotovo v življenju naverjani na točnost, saj bi drugace ne bili sposobni napisati tako na kost zreduciranega stilno imenitnega romana, v katerem je slog enako vazen kot pri pripovedi.

Tako je tudi bilo. Pred vhomom je svetlolasi mladostni petdesetletnik srednje velikosti in odprtega obraza ugasnil cigareto in tudi to mi je bilo všeč. Pocakal sem, da so ga organizatorji pozdravili, mu povedali, da ga ze cakam in vlnudno se je nasmehnil, mi predstavil zeno, nasploh deluje Maurensig zelo umirjeno in zadržano, redkih besed je in vsako pretehta, predno jo izreče. Kot v svoji prvi knjigi.

Zacel sem: »Povejte mi prosim kaj o sebi in o tem, kako vas je zacela zanimati literatura!«

Nasmehnil se je vprašanju, samo svetlo modre oci so bile resne, najbrz je ze sit teh vprašanj, ker je pac sedaj zaradi knjige venomer okoli, kjer mu vsi postavljamo enaka vprašanja: »Za literaturo sem se zacel zanimati ze zelo zgodaj. Rojen sem leta 1943 v Gorici, tam sem živel do osemnajstega leta, sedaj pa živim v kraju Feletto Umberto pri Vidmu, kjer sem porocen. Do tridesetega leta sem mislil, da bom postal pisatelj, hotel sem postati pisatelj, a me je potem življenje potegnilo drugam. Tako je ta moja ljubezen ostala neke prikrita, imam pa se eno drugo veliko strast, namrec strast do igranja saha. Pisati pa sem zacel spet pred približno stirim - petimi leti, ko sem napisal roman, ki pa ni bl izdan, takoj nato sem napisal Lüneburgovo varianto.«

Vprašal sem ga, ce je res, da je poslal rokopis na slavno založbo

Adelphi po posti, brez "botrov" in "priporočilnih pisem", ki so tako v modi in brez katerih ne izide v Italiji nobena knjiga vec.

»Ja, ja, res je, rokopis sem poslal kuverti in po posti. Na nacin torej, za katerega vsi vemo, da je tradicionalnen in da nikdar ne deluje. Cakal sem res zelo dolgo. Sele po enem letu sem zaslusal zvonec telefona in dobil zame zelo veselo novico, tako, kakršno sem tudi pričakoval: Prebrali smo roman, tiskali ga bomo takoj.«

Spet sem se navezal na nekega literarnega kritika, ki je v osrednjem trzaskem italijanskem glasilu pisal o Maurensigu kot o možnem novem Svevu in to na tak nacin, da se je videlo, da je Svevo velikan, Maurensig pa ne: »Vas primerjajo z Svevom in tudi z Rothom, postavljajo vas v tako imenovani kotel Mitteleвроpe.«

»Glejte, meni to primerjanje ni všeč, najbrz pa so to storili samo zato, ker sem rojen ob meji, v Gorici, kot je bil Svevo rojen ob meji, le da on v Trstu. Morda pa tudi zato, ker je bil Svevo trgovec in sem jaz samo trgovski potnik, morda, ne vem. Ampak jaz se pa prav nic ne spoznam v Svevu, nobene kulturne povezave ni med nama, morda samo geografska. Z Rothom, Musilom, ja to pa ja, saj mi je bila ta literatura najbolj všeč in sem se po nji tudi zgleoval, ce hocete. Sicer pa je tako, da vsak vidi drugace, vsakdo vidi neke podobnosti, ki so lahko resnicne, lahko pa ne. Sploh pa ne vidim smisla takega pocetja.«

Postavil sem mu tisto vprašanje, na katerega vsi pisatelji neradi odgovarjajo: »Ker je vas roman zelo slogovno dovršen in izredno napet, bi vas vprašal, ce mi lahko poveste, kolikokrat ste ga napisali.«

Maurensig se je spet nasmehnil: »Roman sem pisal eno leto, bolje rečeno, v mislih sem ga imel eno leto, napisal pa sem ga v slabem mesecu dni. V glavi sem dejansko imel zgodbo in lestvico, po kateri sem gradil dogajanje. Ko imate dobro zgodbo in dobrega junaka, si to držite zelo blizu in na tem z veseljem delate, popravljate, spet spreminjate in dodajate. Ko koncate to zgodbo in je konec življenja z njo in z junakom, vam je v bistvu zelo zal, da oddate to v javnost, stran od sebe.«

Ko sem mu postavil to vprašanje pa mu je nasmeh sel cez cel obraz, do oci: »Kaj pa bodocnost, vsi vas sedaj pričakujejo na tako imenovani preizkušnji drugega romana, ste ze kaj pomislili na to?«

»V prvih intervjujih sem po neprickovanem uspehu romana Lüneburgova varianta odgovarjal, da sem po naravi zelo len clovek in da morda ne bom pisal nic vec in da bom samo užival slavo tega romana.« Smeje je se dodal: »Seveda to ni res, ker me je prav izid tega romana opogumil, da bom gotovo se kaj izdal, seveda z vso odgovornostjo, ki jo sedanji uspeh nalaga.«

Nisem mogel vec nadaljevati pogovora, ker je masa bralcev ze pritiskala in hotela od njega posvetilo v knjigo, podpis avtorja velja, podpis uspešnega avtorja je pa veliko vec vreden, tudi moden je, vlece v knjigarne tudi tiste, ki ne vedo, kdo je Musil in niti ne Frish, ki j jih je on prebral, med temi je bila cisto slucajno tudi slavljenceva knjiga.

Nisem ga vprašal, ce je slovenskega rodu, ker se mi je zdelo to neumestno vprašanje na tistem mestu. Hip kasneje sem ga slisal, kako se je vlnudno pogovarjal v slovenscini s trzasko ravnateljico Nado Pertot, ki mi je pozneje tik pred začetkom predstavitev knjige sepnila: »Tako imamo se enega uspešnega pisatelja, veste obiskoval je slovenske sole v Gorici!«

Potem smo na predstavitvi vsi svečano poslušali lepe besede prof. Sergia Tavana in nekega intelektualca, ali pa vsaj cloveka, ki je hotel to biti, ki je na predstavitvi Maurensigovega romana Lüneburgova varianta, na dolgo in široko govoril predvsem o knjigah, ki jih je on prebral, med temi je bila cisto slucajno tudi slavljenceva knjiga.

Zato sem odšel. Ker sem samo velik bralec knjig in spoustujem vse pisatelje, in ker tudi vem, kje je osnovna mera dostojnosti. Kot Maurensig, ki je ustrezljivo in potrpeljivo molcal, zelo jedrnato odgovarjal na malo vprašanj. Sele zvečer sem odprl knjigo Lüneburgova varianta in v njej v slovenscini prebral na prvi strani z nalivnim peresom napisano pisateljevo posvetilo: »V znak prijateljstva, Pavel Maurensig.«

KOLESARSTVO / 3. ETAPA TOUR DE FRANCE

Abdužaparov najmočnejši

Nelissen obdržal rumeno majico

DINARD - Džamoludin Abdužaparov iz Uzbekistana je dobil tretjo etapo kolesarske dirke Tour de France, Belgijec Nelissen pa je ohranil rumeno majico. Abdužaparov je bil najmočnejši v zaključnem sprintu 190 km dolge etape od Vannesa do Dinarda, na drugo in tretje mesto pa sta se uvrstila Nelissen in Italijan Mario Cipollini. Isti trije kolesarji, vendar v drugem vrstnem redu, so bili na zmagovalnem odru tudi po koncu druge etape, Cipollini (zmagovalec prve etape) in Nelissen (zmagovalec druge etape) pa sta bila na stopničkah v vseh treh etapah doslej.

Belgijec Marc Seargent in Francoz Laurent Desbiens sta poskrbela, da etapa ni bila tako enolčna, kot so jo napovedovali pred startom. Na 42. kilometru sta pobegnili, sama vozila 128 kilometrov in si nabrala že 13 minut prednosti. Toda tudi to ni bilo dovolj, saj ju je glavnina ujela približno 20 kilometrov pred ciljem.

Takrat so se začeli običajni taktični poskusi s hitrimi in kratkimi pobezi nekaterih kolesarjev, vse skupaj pa se je po pričakovanju končalo z množičnim sprintom v zadnjih 300 metrih. V njem je bil najmočnejši Abdužaparov, kralj sprinterjev Cipollini pa kaj več ni mogel storiti,

Vrstni red 3. etape, Vannesa - Dinard, 190 km: 1. Džamoludin Abdužaparov (Uzb) 4h 41'53" (poprečna hitrost 40,335 km na uro); 2. Wilfried Nelissen (Bel); 3. Mario Cipollini (Ita); 4. Johan Capiot (Bel); 5. Laurent Jalabart (Fra); 6. Olaf Ludwig (Nem); 7. Stefano Colagè (Ita); 8. Johan Museeuw (Bel); 9. Christophe Capelle (Fra); 10. Andrea Ferrigato (Ita) vsi v času zmagovalca.

Skupni vrstni red: 1. Nelissen (Bel) 15h 23'16"; 2. Cipollini (Ita) +25 sekund; 3. Abdužaparov (Uzb) +28; 4. M. Indurain (Spa) +29; 5. Bugno (Ita) +38; 6. Marie (fra) +40; 7. Zülle (Svi) +41; 8. Jalabart (Fra); 9. Alcala (Meh) +45; 10. Rominger (Svi) +47 itd.

Na sliki AP: bratski pogovor Miguela (levo) in Prudencia Induraina med včerajšnjo etapo.

ATLETIKA / NA MITINGU V STOCKHOLMU

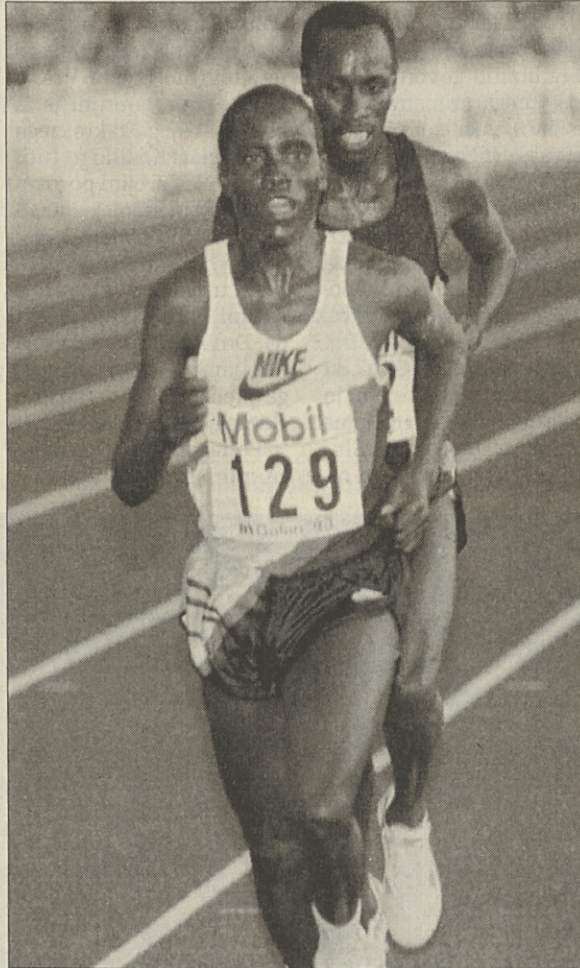
Nov svetovni rekord Chelima na 10.000 m

Znamko Barriosa je Kenijec izboljšal za 1,7 sekunde

STOCKHOLM - Na atletskem mitingu za veliko nagrado (Grand Prix) v Stockholmu je Kenijec Richard Chelimo, srebrni z olimpijskih iger v Barceloni, pred 17 tisoč gledalci dosegel nov svetovni rekord v teku na 10.000 metrov (27:06.91) in za 1,7 sekunde izboljšal dosedanje najboljšo znamko Mehicana Arturja Barriosa izpred starih let. John Doherty je skrbel za narekovanje tempa 65 sekund na krog, vendar je Irec omagal. Zato se je Chelimo po 13. krogu prebil na celo in pospešil tempo na 63 sekund na krog. Na polovici proge, ko je bil že povsem osamljen, je 21-letnik tekel bolje od svetovnega rekorda in v zadnjih krogih je bilo jasno, da je ta v nevarnosti. Kenijec je mirno v 60.9 sekunde odtekel se zadnji krog in ob burnem spodbujanju gledalcev izboljšal rekord Barriosa, ki je zasedel drugo mesto z zaostankom 25 sekund. Najboljši letošnji rezultat na svetu je dosegel drugi Kenijec Moses Kiptanui, ki je 3000 metrov z zaprekami pretekel v času 8:12.52.

Danes bo veliki atletski miting v Lausanneu, kjer bo nastopilo 12 olimpijskih prvakov, 12 svetovnih prvakov, 12 svetovnih rekorderjev in 4 evropski prvaki.

Rezultati: moški - 200 m: 1. Fredericks (Nam) 20.21, 2. Johnson 20.25, 3. Nelloms (oba ZDA) 20.58; 800 m: 1. Everett (ZDA) 1:45.33, 2. Kiprotich 1:45.36, 3. Tanui (oba Ken) 1:45.41; 1.500 m: 1. Morcelli (Alž) 3:31.83, 2. Birir (Ken) 3:36.66, 3. Yates (VB) 3:37.04; milja: 1. Kiplagat 3:59.48, 2. Kipketer (oba Ken) 3:59.57, 3. Morrell (VB) 3:59.70; 10.000 m: 1. Chelimo (Ken) 27:06.91 (svet. rekord), 2. Barrios (Meh) 27:34.27, 3. Castro (Por) 27:34.53; 110 m ovire: 1. Jackson 13.45, 2. Jarrett (VB) 13.45, 3. Tong (Kit) 13.50; 400 m ovire: 1. Young 49.61, 2. Zellner 49.66, 3. Adkins (vsi ZDA) 49.94; 3000 m zapreke: 1. Kiptanui (Ken) 8:12.52, 2. Croghan (ZDA) 8:20.60, 3. Sahere (Mar) 8:23.31; visina: 1. Conway (ZDA) 231, 2. Kemp (Bah) 231, 3. Smith (VB) 228; daljava: 1. Powell (ZDA) 838, 2. Streeter-Thompson (Kajm. otoki) 818, 3. Pedroso (Kub) 813; palica: 1. Gataullin 570, 2. Petutsinski (oba Rus) 570, 3. Jegorov in Potapović (Kaz) po 560; kopje: 1. Zelezny (Čes) 84.26, 2. Kinnunen (Fin) 83.02, 3. Hill (VB) 82.00; **Zensko** - 100 m: 1. Devers 11.04, 2. Torrence (oba ZDA) 11.13, 3. Privalova (Rus) 11.13; 800 m: 1. Holmes

Richard Chelimo (št. 129) med rekordnim tekom (AP)

(VB) 2:00.45, 2. Jevsejeva (Ukr) 2:00.71, 3. Jongmans (Niz) 2:01.58; 1500 m: 1. Kremoljova (Rus) 4:08.57, 2. Boulmerka (Alž) 4:09.97, 3. Podko-pajeva (Rus) 4:10.63; 5000 m: 1. Meyer (JAR) 14:50.29, 2. Peters (ZDA)

15:11.86, 3. Kiplagat (Ken) 15:20.21; 400 m ovire: 1. Batten 54.63, 2. Buford (oba ZDA) 55.02, 3. Westen (Sve) 55.96; troskok: 1. Mučailova 14.79, 2. Cen (oba Rus) 14.65, 3. Kravec (Ukr) 14.49.

SKI ROLKE / PO NASTOPU V BIELMONTU ZA ITALIJANSKI POKAL

Posamezniki Mladine v boju za prva mesta

Rolkarji Mladine Resco (na sliki) so v nedeljo v tekmi navkreber v Bielmontu opravili predzadnji nastop v tekmovanju za italijanski pokal, ki se bo zaključilo 5. septembra. Mladina je se vedno v boju za društveni pokalni naslov, čeprav ima Bassano na skupni lestvici ze 218 točk prednosti. Preobrat je se možen, vendar pa bo morala na zadnji tekmi nastopiti s cim vecjim številom tekmovalcem, predvsem pa je vazno, da nastopijo vsi najboljši.

Zelo dobro pa kaze tekmovalcem Mladine Resco v posameznih kategorijah. Tako je med začetiicami Mateja Bogatec trdno v vodstvu in ji za osvojitev naslova zadosca ze to, da na zadnji tekmi pride do

cilja. Uspešna je tudi Jelka Bogatec, ki na skupni lestvici trenutno zaseda 3. mesto. Izvrstne uvrstitve pa se nasmihajo tudi nekaterim drugim. Tako je tudi med veterani na skupni lestvici v vodstvu clan Mladine Giacomo Petozzi, ki sicer prihaja iz Trbiza, trenutno tretji je Tibor Drasic med kadeti, pri mladincih pa je Cargnelutti na 2. mestu.

Na nedeljski tekmi, ki je potekala navkreber, so se posebej izkazala dekleta, pohvaliti pa velja tudi ostale. Posebej velja se povedati, da je imel veliko smolo Erik Tence, ki je napolovici proge zlomil rolo in zato precej zaostal in zasedel sele 10. mesto.

NAJMLAJŠE, 1km: 1. Košuta Danja (SD

Mladina) 6'17"7; ZACETNICE, 1 km: 1. Mateja Bogatec (SD Mladina) 4'08"2; 2. Jelka Bogatec (SD Mladina) 4'12"8; KADETI, 2, 5 km: 1. Simone Buzziol (S.C. Montebelluna) 10'20"9; 4. Tibor Drasic (SD Mladina) 10'50"0; 6. Mitja Tretjak (SD Mladina) 11'57"7; 8. Daniel Tence (SD Mladina) 13'24"2;

KADETINJE, 2, 5 km: 1. Anna Rosa (S.C. Barzio Valsassina) 10'35"5; 5. Tatjana Kobau (SD Mladina) 14'18"1;

NARASCAJNIKI, 5 km: 1. Emiliano Stella (G.S. Alpini Trivero) 17'54"1; 4. Michele Lampe (SD Mladina) 19'02"6; 13. Aljosa Paulina (SD Mladina) 21'33"8; 15. David Bogatec (Mladina) 22'24"5;

16. Daniele Petozzi (SD Mladina) 24'26"8; MLADINCI, 10 km: 1. Omar Peruzzo (Cent. Sportivo Bassano) 33'42"6; 4. Federico Cargnelutti (Mladina) 37'11"9; 10. Erik Tence (SD Mladina) 49'19"5; VETERANI, 10 km: 1. Giacomo Petozzo (SD Mladina) 39'55"9; 21. Boris Bogatec (SD Mladina) 49'37"8.

EKIPNA LESTVICA: 1. SK.C. Comunità Cervino 649; 2. S.C. Montebelluna 591; 3. G.S. Unicars TN 506; 4. Cent. Sportivo Bassano 500; 5. SD Mladina 480; 6. G.S. Alpini Trivero 441; 7. Sport Club Angrogn 424; 8. S.C. Barzio Valsassina 258; 9. Sci Club Lissone 231; 10. Skiroil Club Aosta 183.

JADRANJE / REGATA ZA OPTIMISTE

Čupina ekipa zasedla zelo dobro 3. mesto

Edini poraz so doživeli v polfinalni regati

13. Pokal Sirene odpadel

Zaradi pomanjkanja vetra v nedeljo niso mogli izvesti 13. pokala Sirene za laserje in evropsko. Organizator, TPK Sirena, je sicer vse pripravil, da bi se 36 jadrnic (23 v razredu evropa in 13 v razredu laser, od tega 10 iz Slovenije) pomerilo v najboljših možnih pogojih, toda račune jim je zmešala narava. Veter, brez katerega jadrnanja ni, je bil tokrat »odsoten« in organizatorjem ni preostalo drugega, da regato po večurnem cakanju odpovedo.

Zjutraj sicer ni kazalo tako slabo. Ob 9.30 so se tekmovalci in zirijski podali na start, med desetimi nutnimi pripravami pa je veter povsem obrnil smer, tako, da so morali spremiti tudi startni položaj. Toda v tem času je veter povsem ponehal, stanje pa se ni popravilo do 15. ure, ko so morali regato dokončno odpovedati.

TPK Sirena bo naslednjo regato organiziral 18. julija, ko bo na sporedu mednarodno tekmovanje za »optimiste«.

Preteklo soboto in nedeljo je Jadranski klub Cupa, s sodelovanjem pomorskega kluba Pietas Julia in kluba Tavolani, organiziral dvodnevno področno tekmovanje za ekipe v razredu optimist. Tekmovanje je veljalo tudi kot kvalifikacije za državno prvenstvo, saj prvo in drugouvrščena ekipa pridobi pravico do nastopa na državnem prvenstvu. Vpisanih je bilo deset ekip iz devetih klubov iz XI. cone FIV.

V soboto so zaradi pomanjkanja vetra startali sele v zgodnjih popoldanskih urah, ko je zapihal sibeke veter, medtem ko dopoldne start ni bil mogoč. Toda na zalost je se ta kmalu ponehal. Tako so lahko namesto predvidenih šestih opravili samo dve regati.

V nedeljo pa je ze na vse zgodaj kazalo, da bo vreme bolj naklonjeno. Tekmovalci, pod vodstvom sodnikov (Giacomi, Sain, Boldrini, Pasquini, Magajna, Prearc in Vuga) so se zato podali na morje ze ob 8.30 zjutraj, toda ko so skušali startati, je veter ponehal. Zacelo se je neugodno cakanje, okrog 10. ure pa je veter končno le zapihal z zadostno mocjo. Najprej so izvedli regate, ki so zaradi pomanjkanja vetra odpadle v soboto. Po šestih regatah je bilo ze razvidno, da bodo polfinalni boji potekali med ekipami SN San Giorgio in YC Adriaco ter med SV Barcola Grignano in YC Cupo.

Na zalost je Cupa izgubila prav to in tudi edino regato v dnevu in se je tako uvrstila le v finale za tretje mesto z YC Adriacom. Cupina ekipa, ki so jo sestavljali Matija Spinazzola, Johana Kriznic, Ana Zerjal, Alessio Pincin in Zoran Bandelj, je dobro reagirala po porazu v polfinalu in z odločnostjo premagala ekipo Adriaca in tako več kot zasluženno osvojila zelo dobro tretje mesto.

V finalnem dvoboju za prvo mesto je SN San Giorgio premagal SV Barcola Grignano.

Končni vrstni red: 1. SN San Giorgio, 2. SV Barcola Grignano, 3. JK Cupa, 4. YC Adriaco. LUKA VUGA

Obvestila

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT

vabi clane na sestanek, ki do danes, sreda, 7. t. m., ob 20.30 v prostorih KD V. Vodnik v Dolini. Govor bo o plezalnih vzponih na Zermulo in Gran Sasso.

SK BRDINA

vabi vse starše prijatelje smučarske panoge na predstavitve sezone 93/94, ki bo danes, 7.t.m., ob 20. uri v domu Brdina na Opcinah.

SK DEVIN

sekcija MTB organizira v nedeljo, 11. t.m. v Cerovljah uradno tekmo V. preizkusno za trofejo »Città di Trieste«. Istocasno poteka rekreacijska tekma na krajsi progi. Informacije in vpisovanje David tel. 220423.

SHINKAI KLUB - odsek joge

organizira v soboto, 10. in nedeljo, 11. t. m. tecaj mandala. Tel. st. 327488.

JK CUPA

obvesca, da je v teku vpisovanje za jadrnalne tecaje, ki bodo v naslednjem izmenah: tecaj za optimiste namenjen otrokom od 8. do 14. leta starosti od 19.7 do 30.7 ter 2 tecaja windsurfa in sicer od 19.7 do 23.7 in od 26.7 do 30.7.Vpisovanje na sedezu drustva ob sobotah od 16. do 18. ure, tel. 299858.

SK BRDINA

organizira vsako sredo razvedrilni sportni popoldan za otroke od 3. do 11. leta. Zbiralisce na Opcinah na Brdini, ob 17. uri.

SK DEVIN - sekcija MTB

obvesca, da se treningi nadaljujejo vsako sredo in petek z zbiraliscem ob 18.30 v Nabrezini pred cerkvijo.

NOGOMET / TURNIR ZA NAJMLAJŠE V FOLJANU

Uspešen nastop Mladosti

Boljša od Doberdobcev je bila le ekipa Jadrana iz Poreča

Minuli teden se je mladstvo doberdobske Mladosti udeležilo tradicionalnega turnirja, ki ga ob koncu vsake sezone sprejema društvo Real Isonzo iz Spetra ob Soci. Turnirjev je sicer več in so porazdeljeni po starostnih kategorijah. Mladost je nastopila na turnirju namenjenim kategoriji najmlajših. Vse tekme so se odvijale na igrišču v Foljanu. Poleg domačinov in Doberdobcev sta sodelo-

vali se moštvi Sant'Andrea iz Trsta in Jadrana iz Poreča v Istri, ki je tudi zasluženno osvojil prvo mesto. RE Z U L T A T I TEKEM 1. kolo: Jadran - Sant'Andrea 2:0; Mladost - Real Isonzo 4:1 (1:1). Strelci: Florenin, M. Devetak, D. Jarc.

2. kolo: Real Isonzo - S. Andrea 2:0; Jadran - Mladost 2:0. 3. kolo: Jadran - Real Isonzo 1:0; Mla-

dost - S. Andrea 3:1 (3:1). Strelci: D. Perletic (2), Florenin.

V treh tekmovalnih dneh je Mladost nastopila v naslednji postavi: D. Devetak, Zanier, Moro, Sterni, Gorjan, Petejan, M. Devetak, Jelen, D. Feletic, C. Devetak, Florenin, Cotic, M. Jarc.

KONČNI VRSTNI RED: Jadran 6 točk, Mladost 4, Real Isonzo 2, S. Andrea 0. (VIP)

Odprto pismo brigadirja Krkoviča Kučanu

LJUBLJANA - Poveljnik brigade Moris brigadir Tone Krković je predsedniku RS vrnil pred letom dni preje-to državno odlikovanje srebrni znak svobode Slovenije. V svojem odprtem pismu Milanu Kučanu navaja, da se je za to dejanje odločil zaradi vrnitve generala Konrada Kolska v Slovenijo ter odločnega nasprotovanja najvišjih osebnosti slovenskega političnega vodstva dostojni javni proslavi dneva slovenske državnosti, 25. junija. Krkoviča moti, da se danes skuša omalovaževati dogodke, ki so prispevali k samostojnosti, in njihove najpomembnejše akterje. »V zadnjem obdobju pa se mnoga podeljevanja slovenskega državljanstva očitnim sovražnikom slovenskega naroda in slovenske države, osebam, ki so odkrito grozile z morijo, pustosenjem in vsestranskim uničevanjem vsega, kar je slovenskega za ceno uveljavljanja interesov jugo-srbske politike in, kot vsek, omogočanje vrnitve iz Beograda v Slovenijo »najzaslužnejšim« odredbodajalcem za agresijo na Slovenijo, »je se zapisal Krković in dodal, da s tem ne postavlja pod vprašaj funkcije predsednika države. »Kot poklicni vojak bom vedno spoštoval ukaze tistega, ki ga bodo ljudje demokratično izvolili. Vojaška čast pa mi ne dovoljuje, da bi nosil odlikovanje, ki je bilo moralno razvrednoteno.« (- STA)

O psih in deponiji Barje

LJUBLJANA - IS skupščine mesta Ljubljane je na včerajšnji seji sklenil, da naj mestni sekretariat za komunalno gospodarstvo do septembra letos pripravi predlog lokacij za prostore in prsto gibanje ter fiziološke potrebe psov po soseskah. Vse ljubljanske občine bodo pisno pozvali, da čim prej sprejmejo spremembe odlokov o reji, registraciji, cepljenju in označevanju psov ter obveznosti pri vzdrževanju čistoče javnih površin. Sklenili so tudi, da mestni sekretariat za komunalno gospodarstvo, promet in zveze pripravi z občino Kamnik pogodbo za dolgoročno poslovno-tehnično sodelovanje pri nadaljnji gradnji odlagališča na Barju in sodelovanje mesta pri gradnji kompostarne Suhadole. (STA)

Ministrstvo za obrambo o Elanu

LJUBLJANA - Na pisanje o Elanovem financiranju učnega centra v Poljčah ministrstva za obrambo v včerajšnji Republiki je omenjeno ministrstvo poslalo naslednjo obrazložitev: »Zaradi objektivnega obveščanja javnosti je potrebno pojasniti, da je Center za obrambno usposabljanje začel z delom v letih 1980-81. Center je bil v sklopu takratnega republiškega sekretariata za obrambo. Leta 1985 prvotna tehnična oprema ni več zadovoljevala vse večjih potreb in ker je primanjlovala deviz za nabavo nove opreme, se je takratni sekretar za ljudsko obrambo Janko Kusar dogovoril z vodstvom Elana o odkupu deviz. Elan je za to leta 1986 dobil v dinarski protivrednosti kredit vojaškega servisa. Tekoče anuitete je republiški sekretariat za ljudsko obrambo redno plačeval na Ziraconu Elana.«

V Elektrokovini so dobili majsko plačo

LJUBLJANA - Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije je sporočil, da so delavci Elektrokovine Maribor včeraj ob 9.30 le dobili majsko plačo. Zato je bila sedmdnevna stavka pol ure kasneje končana. SKEL prav tako obvešča, da se bodo danes ob 11. uri nadaljevala pogajanja s Skladom za razvoj RS za nadaljnjo rešitev kritičnega položaja v dvatisočlanskem kolektivu Elektrokovine Maribor. (L. G.)

Slovenski kongres o stiski Slovencev v Bosni

LJUBLJANA - Predsedstvo Svetovnega slovenskega kongresa se je odločilo za začetek široke akcije osveščanja slovenske in svetovne javnosti o stiski Slovencev sredi krvave vojne v Bosni. SSK daje tudi pobudo, da se v Sloveniji oblikuje odbor za pomoč tem rojakom. Zato prosi vse Slovence, institucije in humanitarne organizacije, naj se oglasijo s predlogi in podporo na naslov Konference za Slovenijo, Cankarjeva 1/4 v Ljubljani. (M. J.)

Za kulturno sodelovanje med Slovenijo in Slovaško

LJUBLJANA - Sergij Pelhan, minister za kulturo RS, se je udeležil slovenskih prireditev ob sprejemu Slovenije v Svet Evrope. Ob tej priložnosti se je pogovarjal s slovaškim kulturnim ministrom, s katerim se je dogovoril za meddržavno sodelovanje na področju kulture. Slovenija bo pripravila osnutek sporazuma meddržavnega sodelovanja tudi za področje solstva in sporta, slovaški minister pa bo našo državo obiskal v letosnjem septembru. (M. J.)

Narodna stranka proti »rejugoslovanizaciji«

LJUBLJANA - Narodna stranka Slovenije ugotavlja, da tudi v naši državi obstajajo posamezniki in skupine t. i. velikih sil, ki si prizadevajo za osnovevanje nekakšne tretje Jugoslavije. Silam, ki so bile na prvih demokratičnih volitvah porazene in so za ohranitev svojih materialnih in oblastvenih privilegijev pripravljene uporabiti prav vsa sredstva, je jasno, da se lahko trajno obdržijo na oblasti le, če se Slovenija vrne v Jugoslavijo, meni SNS. Paleta dejanj, ki to potrjujejo, sega vse od prevelikodusnega podeljevanja državljanstva, izgube Elana do zavzemanja za oficirje JLA. NSS sodi, da je prihodnost slovenskega naroda zato spet negotova, in poziva vse, da se uprejo načrtovani rejugoslovanizaciji. (M. J.)

Kamničani varujejo okolje

KAMNIK - Obrtniki kamniške občinske skupščine so na svoji zadnji seji sprejeli tri pomembne odloke o varstvu okolja. Lotili so se uvajanja ločenega zbiranja odpadkov na njihovem izvoru in omejitve uporabe premog, ki vsebuje preveč zvepla. V prepovedano vrsto premoga sodi premog iz Trbovelj, Kanizarice in Senovega, medtem ko je uporaba zagorskega, hrastniškega in velenjskega premoga dovoljena. S tretjim odlokom so uvedli večji red na Veliki in okoliških planinah. Poleg odlagališč odpadkov so določili, da se v planinskih kočah lahko kuri le z drvmi ali plinom, prepovedana pa je uporaba kurilnega olja in premoga. (M. J.)

PARLAMENTARNA RAZPRAVA O INTERPELACIJI

Polemika o sprevrženi morali

Miha Kozinc: »Nisem sodeloval s Službo državne varnosti!« - France Bučar očita krščanskim demokratom sprevrženo moralo - Polemika o tem, kdo obnavlja udbovske metode

LJUBLJANA - Razprava o interpelaciji se je začela s obrambnim govorom pravosodnega ministra Miha Kozinca, v katerem je zavrnil vse obtožbe, ki so jih na njegov račun navedli predlagatelji interpelacije. Na trditev, da je zlorabil trilateralno vladno komisijo za uvedbo »disciplinskega postopka« zoper Miho Brejca, je povedal, da so v komisiji predstavniki treh strank, ki vse odločitve sprejemajo soglasno in da zato tovrstna zloraba ni mogoča. S Službo državne varnosti ni ni-

koli sodeloval, je dejal Kozinc in se pri tem skliceval na številne izjave Vinka Levsteka, s katerimi je ta branil svojega takratnega odvetnika. Kozinc je tudi zatrdil, da s svojim pogovorom z Romanom Jegličem ni »ponovno uvedel metode stare udbe«, ampak je Jegliču samo svetoval, v kakšni obliki (s pismom) naj Drnvoški sporoči svoje pripombe na delo takratnega predstojnika varnostne službe Miha Brejca.

Po razpravi pravosodnega ministra so se oglasili

TANJA STARIC

predlagatelji interpelacije. Tone Persak (DS) je menil, da je pri dogovarjanju Kozinca in Jegliča »slo za politiko na bizantinski način«, torej z zarotami in spletkami. Franc Zagozen (SLS) je zatrdil, da ga Kozincevi odgovori niso prepričali, in dodal, da ima Levstek pri svoji vztrajni obrambi nekdanjega odvetnika očitno osebne razloge. V primeru Kozinc gre za moralno vprašanje; pravosodni mi-

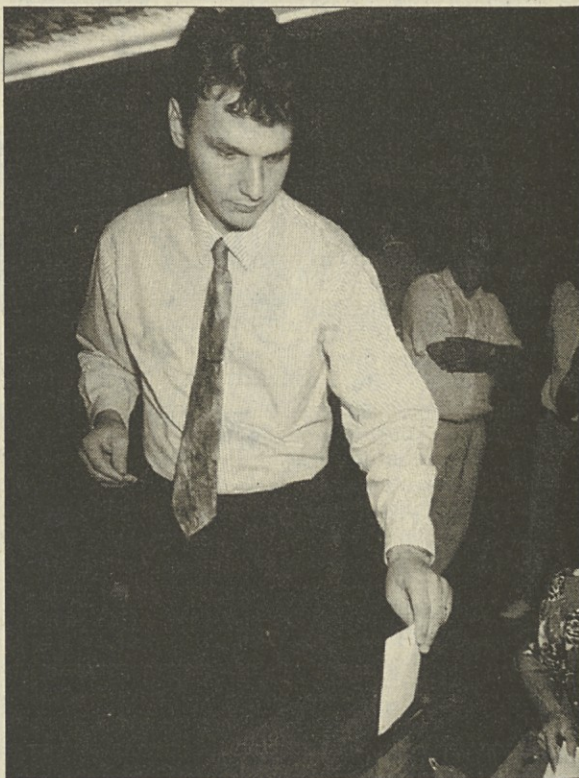
nister ne more biti človek z omadeževano preteklostjo.

Precej polemik je sprožil govor Franceta Bučarja (DS), ki je krščanskim demokratom očital sprevrženo moralo. SKD naj bi to pokazala z izjavami, da preteklost nima vpliva na sedanjost. Bučar trdi nasprotno - s pismom Jegliča naj bi se pokazala nevarnost obnove klasičnih udbovskih metod, interpelacija pa je poskus, da bi to preprečili. Ignac Polajnar (SKD) je potem povedal, da so vsi kandidati te stranke

podpisali izjavo, da nikoli niso sodelovali z varnostno službo. »Ali je torej to dejanje sprevrženo?« je vprašal Polajnar. Rudi Moge (LDS) je bil se bolj oster - po njegovem mnenju je sprevržena morala to, da s prstom kaže na Kozinca človek, ki je bil nekoč oficir OZNE. Bučar je na ta očitek odgovoril, da je bil res oficir OZNE, da pa je iz te službe kmalu »izstopil«.

Sledila je polemika o tem, kdo pravzaprav obnavlja udbovske metode. Vika Potocnik, Jasa Zlobec in Miran Potrč so menili, da to počne opozicija s svojimi napadi na Kozinca brez pravih dokazov. Casopisni članki kažejo, da gre za akcijo, ki je dobro premisljena in »časovno tempirana«. Podpisniki interpelacije so bili namreč z vsemi dejstvi seznanjeni mnogo prej, vendar so mimo sedeli s Kozincem skupaj v vladi. Zaro Pregelj (SLS) je trdil, da ima pravosodni minister očitno druge naloge in ne tistih, ki mu jih nalaga parlament, in da so te naloge v neposredni zvezi z njegovim sodelovanjem s SDV.

Poslanci niso sprejeli predloga ljudske stranke, naj bo glasovanje javno. Po glasovanju je opozicija ugotavljala, da je »nemoralen obstoj takšne koalicije, v kateri glasujejo vsak po svoje«, vladne stranke pa, da »je koalicija dokazala svojo trdnost«.

Opozicija ni zbrala dovolj glasov (Foto: Srđan Živulović/TRIO)

Vinko Levstek, ki je sicer razpravo o interpelaciji spremljal na galeriji skupaj z novinarji, je po glasovanju izjavil: »Sem zelo zadovoljen, ker Miha Kozinc ni bil razrešen. Če bi bil, bi me spremljalo celo življenje, da se mu je to zgodilo zaradi mene. Argumenti, s katerimi so nastopali zoper njega, sploh niso bili tako tehtni, da bi bili vredni resne razprave. Slo je za igrjo, ki pravzaprav sploh ni bila uperjena zoper Kozinca, ampak zoper predsednika vlade Janeza Drnvoška. Kozinc je bil le trojanski konj. Politčno bi mu storili zelo veliko krivico, če bi ga razrešili. Konstrukt o udbi imenjem cence in ne dokument. Delal sem za angleško obveščevalno službo in vem, kaj in kako smo tam delali. Če pa parlament meni, da Miha Kozinc ni sposoben pravosodni minister, gre za povsem drugo stvar in parlament ima vse možnosti, da se tega vprašanja loti in o njem izreče.« (M.V.)

KOMISIJA ZA NADZOR NAD DELOM VIS

Je bilo prisluškovanje legitimno?

Danes o prisluškovanju tudi v državnem zboru

LJUBLJANA - Pred zasедanjem parlamenta se je včeraj za zaprtimi vrati sestala komisija za nadzor varnostne službe. Na dnevnem redu je bila tokrat v javnosti že pozabljena prisluškovanje na afera oziroma poročilo nekdanje Bekeseve komisije, ki je v prejšnjem mandatu skrbela za zakonitost delovanja Vis. Kot je znano, je ta komisija ugotovila, da je varnostna služba v posameznih primerih delovala v nasprotju z ustavo in zakonom. V aferi, ki se je začela z objavo pogovora Cirila Zlobca z italijanskim konzulom v knjigi obrambnega ministra, se je namreč izkazalo, da je Vis prisluškovala tujemu predstavništvu brez sodnega naloga.

Na včerajšnji seji komisije, na kateri sta sodelovala tudi Miha Brejca in Peter Be-

keš, so po besedah Jase Zlobca s konsenzom ugotovili, da je bilo delovanje Visa v času osamosvojitve legitimno. O zakonitosti »ni bilo govora«, poročilo Bekeseve komisije pa so samo »vzeli na znanje«. V tem smislu je sejo označil tudi Peter Bekes, ki je povedal, da je bila prejšnja komisija zadolžena samo za ugotavljanje zakonitosti, kar je tudi storila. Ni pa bila pristojna za ocenjevanje »politične upravičenosti«. Preprosto povedano - prisluškovanje brez sodnega naloga je sicer nezakonito, vendar pa je bilo v času osamosvojitve zaradi interesov države upravičeno. Komisija se ni lotila vprašanja, kaj se je s podatki, ki jih je Vis pridobila, dogajalo pozneje (kako so se znašli v Premikih). Ali bodo o tem sploh govorili, ni ja-

sno, kajti izjave članov komisije se o tem precej razlikujejo. Na včerajšnji seji naj bi se temu izognili, ni pa izključeno, da bodo o odtekanju Visovih informacij govorili danes, ko bo prisluškovanje afera na dnevnem redu zasédanja zbora. Zanimivo je, da komisija uradnega sporocila po seji se vedno ni pripravila (predsednik Bucar po seji ni dal izjav) in da se tudi mnenja članov o tem, kaj so sploh sprejeli, razlikujejo. Potrditev legitimnosti pa nekateri pripisujejo dejstvu, da varnostna služba tudi zdaj uporablja »enake metode« in da so zato vladne stranke morale priznati upravičenost delovanja Vis v času Brejca, saj bi morale v nasprotnem primeru ugotoviti nezakonitost delovanja službe tudi v času Sirseta. (T. S.)

Bo komisija govorila tudi o varovanju podatkov Visa? (Foto: Srđan Živulović/TRIO)

KOMISIJA / LOKALNA SAMOUPRAVA

Kmalu zakon o lokalnih volitvah

Jasna razmejitev lokalne samouprave in državne uprave

LJUBLJANA - Komisiji državnega zbora (DZ) za lokalno samoupravo je vodja vladne strokovne skupine za lokalno samoupravo Stane Vlaj predstavil pripravljeno gradivo za zakon o državnih upravi. Člani komisije so se do predstavljenih rešitev opredelili predvsem v luči predvidene reforme upravljanja na lokalni ravni - lokalne samouprave.

Iz nacela o cimjasnejši razmejitvi državne uprave in lokalne samouprave, ki je vodilo pripravljalce zakona, izhaja tudi teritorialna organizacija državne uprave na upravne okraje (UO). Upravni okraj kot območje izpostave ministrstev naj bi obsegali ozemlje več lokalnih skupnosti,

vodil pa naj bi jih okrajni glavar ali nacelnik okraja. Prek posvetovalnega telesa - sosveta - naj bi vpliv na kadrovske rešitve v državnih upravi izvajale tudi lokalne skupnosti, je povedal Stane Vlaj.

V razpravi je član komisije Ivo Hvalica (-SDSS) poudaril, da bi se morali UO pokrivati z ozemljenim pokrajim, saj bo v nasprotnem primeru prihajalo do velike zmede. Izkušnje zadnjih mesecev nas namreč učijo, da je ravno sodelovanje med lokalno politiko in državo največji generator korupcije in zlorab. Pripravljen gradivo bi moralo čim prej postati zakonski predlog, ki bi po možnosti že ta mesec prišlo v zakonodajne postopke DZ. (STA)

INFRASTRUKTURA / HE VRHOVO

Pred poskusnim obratovanjem Sava še ni dovolj čista

LJUBLJANA, 6. junija - Odbor državnega zbora za infrastrukturo in okolje je na današnji seji med drugim obravnaval informacijo o poteku gradnje HE Vrhovo in sklenil, naj se ugotovi, ali se zahteve iz lokacijskega dovoljenja po izboljšanju čistote Save res uresničujejo, poleg tega pa je vlado zadolžil, da pripravi poročilo o reševanju problemov pred začetkom poskusnega obratovanja.

O poteku gradnje HE Vrhovo je poročal predstavnik ministrstva za gospodarsko dejavnost, ki je poudaril, da je objekt že v fazi, ko bo kmalu priključen

na elektrosistem. Ze v letošnjem septembru ali oktobru naj bi začel poskusno obratovati. Opozoril je, da ključni problemi kljub blizajočemu se roku poskusnega obratovanja vendarle ostajajo odprti. To so cestne povezave, čistost Save in neusklajenost med resorji (ministrstvi za varstvo okolja, gospodarske dejavnosti in za promet in zveze). Se vedno namreč ni jasno, kaj je s predpogojem za poskusno obratovanje - čistoto Save, ki bi morala biti pred prvim polnjenjem akumulacijskega jezera za eno stopnjo čistejša.

DRŽAVNI ZBOR / AVTOCESTE

Cestni tolar za prometno omrežje

Zvišanje stopnje davka od prometa naftnih derivatov

LJUBLJANA - Poslanci državnega zbora so v dopoldanskem delu zasédanja prekinili razpravo o predlogu zakona o zagotovitvi namenskih sredstev za gradnjo avtocestnega omrežja v Sloveniji. Večina razpravljalcev se je strinjala z vladnim predlogom, da se zakon vrne v fazo osnutka, vlada pa naj na osnovi današnje razprave in sklepov državnega zbora predlog zakona pripravi do julijskega zasédanja zbora.

Omenjeni zakon so predložili poslanci Socialdemokratske stranke, njegov cilj pa je zagotovitev namenskih sredstev za pripravljalna dela za dograditev manjkajočih avtocestnih odsekov na smeri vzhod-zahod, ki naj bi se izvajala na osno-

vi koncesije. S tem naj bi dobili tisti del finančnih sredstev, ki jih bo morala Slovenija priskrbeti pri taksem načinu financiranja gradnje. Zakon bo zagotavljal namensko porabo sredstev za vse potrebe financiranja razvoja avtocestnega omrežja: tako za pripravljalna dela za dograditev avtocest na smeri vzhod-zahod kot za samo gradnjo. Vključene pa bodo tudi druge avtoceste iz programa razvoja. Zakon predvideva uvedbo cestnega tolarja, ki bi ga namensko uporabili za gradnjo avtocestnega omrežja. Predvideno je tudi zvišanje stopnje davka od prometa določenih vrst naftnih derivatov, ta sredstva pa naj bi namensko usmerjali v gradnjo cest.(STA)

POGOVORI VLADA - SKZ, ZZS

Še neusklajeni glede večjih stroškov odkupa pšenice

LJUBLJANA - Pogajalski skupini vlade RS in Slovenske kmečke zveze ter Zadrzne zveze Slovenije sta na ponedeljkovem novem sestanku ugotovili, da sta SKZ in ZZS izpolnili obvezo, ko sta prekinili stavko ter odpravili zaporo cest in mejnih prehodov.

Vlada RS je sprejela ceno pšenice letine 1993, in sicer 24 tolarjev za kilogram za prvi kakovostni razred in 23 tolarjev za drugega. Ze junija so uvedli višjo odkupno ceno mleka, skupaj s premijo 27 tolarjev za liter mleka s 3,6 odstotka tolsce. Sprejet je bil pravilnik o določanju odku-

pne cene kravjega mleka, kot tudi odkupna cena mleka s premijo 28 tolarjev za liter mleka tretjega kakovostnega razreda s 3,6 odstotka tolsce. Pogajalski skupini sta določili odkupno ceno goveje živine - 175 tolarjev za kilogram. Na sestanku pa niso dosegli kompromisa o priznavanju povečanih stroškov odkupa pšenice letine 1993, ki naj bi jih zagotovili iz proračunskih sredstev, in sicer za dodatnih 6 odstotkov pri odkupu pšenice iz zasebnega sektorja. Vlada namreč vztraja, da je pokritje teh stroškov naloga razmerja kmet - zadruga. (STA)

MENJALNIŠKI TEČAJI						
6. julija 1993						
	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
menjalnica	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A Banka	69,90	71,00	9,75	10,05	7,70	7,87
Avtohisa*	69,80	70,40	9,90	10,10	7,60	7,90
Azur Grosuplje	70,10	70,60	9,90	10,05	7,62	7,88
AMTK Plus, Ljubljana	70,30	70,50	9,90	10,10	7,60	7,90
Bela vrtnica, Ljubljana	70,20	70,80	9,90	10,05	7,60	7,85
Banka Vipava Nova Gorica	70,00	70,49	9,88	10,04	7,70	7,79
Bobr Fuzine in Trzin	70,20	70,50	9,95	10,05	7,70	7,90
BTC d.d. Ljubljana	69,80	71,00	9,80	10,10	7,40	7,85
BTC Sezana	69,30	70,70	9,75	10,05	7,65	7,80
Brod Ljubljana	70,10	70,80	9,90	10,10	7,60	8,00
Come 2 us	70,00	70,60	9,85	10,05	7,62	7,83
Dom na trgu	70,20	70,89	9,90	9,99	7,71	7,85
Dom Caffè Domžale*	70,10	70,40	9,95	10,10	7,65	7,90
Emona Globtour	69,95	70,70	9,88	10,04	7,56	7,83
Eros Ljubljana*	70,20	70,50	9,92	10,00	7,70	7,90
Eros Kranj*	70,20	-	9,90	10,00	7,70	7,90
Eurotours Ljubljana*	70,10	70,70	9,70	10,05	7,70	7,90
Fiba Koper	69,58	70,57	9,72	10,00	7,65	7,77
Fima, Media*	70,20	70,50	9,95	10,05	7,70	7,80
Feniks Koper*	69,60	70,60	9,72	10,00	7,65	7,80
Golfturist Domžale	69,95	70,40	9,90	10,10	7,55	7,80
Hida	70,25	70,35	9,95	10,00	7,76	7,81
Hram Rozice Menges	70,10	70,35	9,90	10,05	7,70	7,83
Hipotekarna Banka Koper*	69,60	70,70	9,75	10,03	7,65	7,80
Idila Sečovlje	70,05	70,60	9,80	10,00	7,68	7,85
Ilirika, Ilirska Bistrica	70,00	70,50	9,90	10,00	7,71	7,78
Ilirika, Slovenj Gradec	69,95	70,65	9,76	10,00	7,71	7,80
Ilirika, Postojna	69,95	70,74	9,90	10,00	7,66	7,75
Ilirika, Sezana	70,15	70,49	9,85	10,05	7,72	7,80
Ilirika, Podgrad	69,20	71,00	9,75	10,00	7,60	7,80
Ilirika Jesenice	70,42	70,70	9,82	9,98	7,71	7,84
Invest Škofja Loka	70,01	70,85	9,90	10,05	7,70	7,88
Italdesign Nova Gorica*	70,00	70,45	9,88	10,05	7,68	7,78
Import-Export, Nova Gorica*	70,00	70,50	9,96	10,05	7,71	7,79
Komercialna banka Triglav	69,71	70,61	9,85	10,05	7,65	7,83
Kompas Holidays	70,20	70,40	9,80	10,00	7,70	7,85
Kompas Fintrade	70,00	70,49	9,90	10,10	7,60	7,89
Kompas Hertz Celje	70,10	70,60	9,85	10,05	7,58	7,83
Kompas Hertz Velenje	69,50	70,50	9,85	10,05	7,58	7,83
Kompas Hertz Idrija	70,10	70,60	9,85	10,05	7,58	7,83
Kompas Hertz Tolmin	70,10	70,60	9,85	10,05	7,58	7,83
Kompas Hertz Novo mesto	70,10	70,60	9,85	10,05	7,58	7,83
Kompas Hertz Krško	70,10	70,60	9,85	10,05	7,58	7,83
Kompas Hertz Bled	70,10	70,60	9,85	10,05	7,58	7,83
Kompas Hertz Nova Gorica	70,10	70,60	9,85	10,05	7,62	7,87
Kompas Hertz Maribor	70,10	70,60	9,85	10,05	7,58	7,83
LB d.d. Ljubljana	69,95	71,50	9,88	10,15	7,56	7,89
LB Komercialna banka GO	70,00	71,50	9,90	10,29	7,30	7,90
LB Banka Zasavje d.d. Trbovlje	69,80	71,00	9,90	10,09	7,40	7,84
LB Kreditna banka MB d.d.*	69,45	70,80	9,80	9,99	7,60	7,95
LB Splošna banka Celje	70,00	70,50	9,95	10,03	7,73	7,79
LB Splošna banka Koper	69,09	71,02	9,70	9,99	7,52	7,85
LB Dolenjska Banka, N. mesto	70,00	71,60	9,90	10,20	7,68	7,90
Libertas*	69,90	70,55	9,81	9,98	7,69	7,79
Ma Vir	70,20	70,60	9,90	10,10	7,60	7,90
Madai N. Gorica*, Sempeter*	70,00	70,50	9,90	10,00	7,71	7,78
Moneta Invest	70,25	70,35	9,90	9,99	7,78	7,82
Niprom I, Niprom II, Ljubljana	70,10	70,40	9,90	10,00	7,75	7,85
Petrol Ljubljana*	70,20	70,50	9,80	10,00	7,75	7,85
Pigal Solkan*	70,00	70,50	9,90	10,05	7,70	7,80
Pigal Kobarič*	70,00	70,50	9,90	10,05	7,70	7,80
Pigal Obutek*	70,00	70,50	9,90	10,05	7,70	7,80
Pigal Diskont*	70,00	70,50	9,90	10,05	7,70	7,80
Pigal Ilirska Bistrica*	69,90	70,40	9,90	10,05	7,68	7,78
Poštna banka Slovenije*	69,00	70,30	9,50	9,94	7,25	7,79
Probanka Maribor	69,50	70,80	9,80	10,03	7,65	7,90
Publikum Ljubljana	70,22	70,35	9,90	9,99	7,73	7,80
Publikum Celje	70,15	70,45	9,93	10,03	7,68	7,82
Publikum Krško	70,30	70,80	9,65	10,15	7,41	7,78
Publikum Maribor	70,12	70,44	9,93	9,98	7,63	7,85
Publikum Metlika	70,20	71,00	9,85	10,05	7,60	7,80
Publikum Mozirje	69,99	70,48	9,85	9,99	7,58	7,80
Publikum Novo Mesto	70,20	71,00	9,85	10,05	7,60	7,80
Publikum Tolmin	70,15	70,48	9,80	10,00	7,70	7,77
Publikum Sevnica	70,30	70,80	9,85	10,10	7,60	7,90
Publikum Šentilj	70,05	70,65	9,92	10,06	7,63	7,85
Publikum Šentjur pri Celju	69,90	70,69	9,80	10,00	7,68	7,79
Publikum Trebnje	70,10	71,00	9,92	10,10	7,60	7,90
Publikum Zalec	70,20	70,45	9,90	10,05	7,60	7,79
Roja	70,10	70,60	9,85	10,00	7,68	7,90
Šit - on	70,00	71,00	9,70	10,00	7,50	7,87
SKB d.d. Ljubljana***	70,20	70,25	9,97	9,97	7,73	7,78
Slovenijaturist žel. p. Ljubljana*	70,10	70,60	9,75	10,03	7,55	7,85
Slovenijaturist Maribor*	70,00	71,50	9,90	10,00	7,10	7,60
Slovenijaturist Jesenice	70,05	70,95	9,80	10,05	7,60	7,85
Slovenska Investicijska Banka d.d.	70,10	70,65	9,90	10,10	7,60	7,85
Slovenska hran. in pos. Kranj	70,25	70,80	9,90	10,04	7,70	7,85
SZKB d.d.	69,80	70,50	9,80	10,00	7,70	7,95
Sonce Ljubljana	70,25	70,40	9,85	9,99	7,70	7,85
Shalaby	69,80	70,50	9,70	10,00	7,70	7,77
Tori, Ljubljana	70,20	70,70	9,85	10,10	7,65	7,95
Tentours Domžale	70,10	70,50	9,90	10,10	7,72	7,95
Upimo Ljubljana	70,28	70,35	9,90	9,95	7,75	7,83
Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **						

MENJALNICA HIDA

Pokrita tržnica Ljubljana

MENJAMO TUDI LIRE, DOLARJE, FRANKE, KRONE, FUNTE IN GULDNE

VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVASKI DINARJI

Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

BANKA SLOVENIJE								
Tečajna lista št. 129 z dne 6. julija 1993 — Tečaji veljajo od 7.7.1993 od 00.00 ure dalje								
				ZA DEVIZE				
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni		
Avstralija	036	avstr. dolar	1	80,1694	80,4106	80,6518		
Avstrija	040	šiling	100	992,8228	995,8102	998,7976		
Belgija	056	frank	100	339,5598	340,5815	341,6032		
Kanada	124	dolar	1	92,5456	92,8241	93,1026		
Danska	208	krona	100	1816,2500	1821,7151	1827,1802		
Finska	246	marka	100	2092,9853	2099,2831	2105,5609		
Francija	250	frank	100	2065,3816	2071,5984	2077,8112		
Nemčija	280	marka	100	6988,2648	7009,2925	7030,3204		
Grčija	300	drahma	100	—	51,3921	51,5463		
Irska	372	funt	1	—	170,7464	171,2586		
Italija	380	lira	100	7,6906	7,7137	7,7368		
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	3,7000	—		
Japonska	392	jen	100	110,0652	110,3964	110,7276		
Nizozemska	528	gulden	100	6220,9532	6239,6722	6258,3912		
Norveška	578	krona	100	1647,1339	1652,0902	1657,0465		
Portugalska	620	escudo	100	73,5865	73,8079	74,0292		
Švedska	752	krona	100	1517,1522	1521,7174	1526,2826		
Švica	756	frank	100	7865,2918	7888,9587	7912,6256		
Velika Britanija	826	funt sterling	1	179,3887	179,9285	180,4683		
ZDA	840	dolar	1	119,1221	119,4804	119,8388		
Evropska Skupnost	955	ECU	1	136,8442	137,2560	137,6678		
Španija	995	peseta	100	91,5462	91,8217	92,0972		
Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.								
Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 7. JULIJA 1993								
št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIV I 5. OKTOBRA 1993:				1,300,000	660,052	689,333	1,349,385	
90		101,5465%	106,0512%	103,7988%	130,000	66,005	68,933	134,938

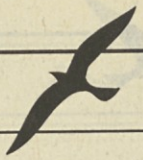
MENJALNI TEČAJ ZA HRD			
6. JULIJ 1993	v SIT za 100 HRD		
menjalnica	nakupni	prodajni	
A Banka Ljubljana	3,40	4,60	
Hida	3,50	3,90	
Slovenijaturist žel. p. Ljubljana	3,50	5,00	
Libertas Koper	3,70	4,60	
LB Banka Zasavje, Trbovlje	3,50	5,50	
Azur Grosuplje	3,50	3,85	
Shalaby Koper	3,50	4,80	
Ilirika Jesenice	3,30	3,80	
Idila Sečovlje	3,50	4,10	
Hipotekarna Banka Koper	2,00	4,00	
Tečaj velja danes.*			

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA			
6. JULIJ 1993	v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1520,00	1565,00	
nemška marka	900,00	920,00	
francoski frank	264,00	272,50	
holandski gulden	795,00	819,00	
belgijski frank	43,45	44,75	
funt sterling	2290,00	2365,00	
irski sterling	2175,00	2240,00	
danska krona	232,00	239,00	
grška dragma	6,40	7,10	
kanadski dolar	1180,00	1220,00	
japonski jen	14,00	14,50	
švicarski frank	1005,00	1035,00	
avstrijski šiling	126,50	130,80	
norveška krona	210,00	217,00	
švedska krona	195,00	202,00	
portugalski escudo	9,20	9,90	
španska peseta	11,50	12,20	
avstralski dolar	1020,00	1055,00	
madžarski florint	11,00	15,00	
slovenski tolar	12,50	13,00	
hrvaški dinar	0,30	0,55	

TEČAJ TOLARJA V TUJINI				
6. JULIJ 1993				
država	banka	nakupni	prodajni	
Avstrija	Posojilnica Pliberk	10,00	12,00	
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	9,50	10,00	
Avstrija	Posojilnica Borovlje	9,25	10,25	
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	9,70	10,30	
Avstrija	Posojilnica Ločilo	9,50	10,00	
Italija	Kmečka banka Gorica	12,30	12,95	
Italija	Tržaška kreditna banka	12,50	13,00	

DEVIZNI TRG BEOGRAD					
2. JULIJ 1993			ZA DEVIZE		
država	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	20020800	20081000	20141200
Francija	frank	100	41750300	41875900	42001500
Nemčija	marka	100	140938300	141362400	141786500
Italija	lira	100	154754	155220	155686
Švicra	frank	100	138136600	158612400	159088200
ZDA	dolar	1	2387076	2394259	2401442
V.Britanija	funt	1	3609252	3620112	3630972

Opomba: povzeto po Reuterju

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

10.55	Batman, 32. del ameriške nanizanke
11.20	Videospon, ponovitev
12.00	Iz življenja za življenje: Zastrupitve v kmetijstvu, VPS 1200,
12.30	Na poti z dr. Stinglom, nemška dok. serija 10/12, VPS 1230
13.00	Poročila
13.05	Poslovna borza, ponovitev
17.05	Michelangelova pomlad, ponovitev 2/5 dela koprodukcijske nadaljevanke
18.00	TV dnevnik 1
18.10	Svet poroca
18.45	Analitična mehanika, 22/52 del ameriške izobraževalne serije, VPS 1845
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.10	Zarisece
20.40	Film tedna: Ledeno poletje, francoski film, VPS 2040
22.15	TV dnevnik 3, VPS 2215
22.50	Sova V sportnem duhu, 14/15 del ameriške humoristične nanizanke, VPS 2245
23.15	Tisto, 2/4 del ameriške nadaljevanke po romanu Stephena Kinga, VPS 2315
	Mikov Sum, da se je vmlilo pošastno »tisto« je potrjen, saj pri eni od zrtev najde sliko otroka, ki je bil umorjen pred 30. leti...
00.00	Video strani

SLOVENIJA 2

15.00	Magija in moda, ponovitev 8. oddaje
	Ce ste zamudili oddajo včeraj, si oglejte danes najnovejšo čarovnijo Wayna Dobsona, pri katerih bosta sodelovala zajček Ringo in Waynov najdragocenejši as - Linda Lusardi...
	In cetudi vam je morda družba magičnega showa zanimivejša, boste morali priznati, da je druženje z modo vsaj sedemkrat lepše, saj boste spoznali sedem svetovno znanih manekenk.
15.50	Ozmizje, ponovitev
17.05	'Alo! 'Alo!, 18., zadnji del angleske humoristične nanizanke
17.35	Tisto, 1/4 del ameriške nadaljevanke po romanu Stephena Kinga
18.30	Otroški program
19.30	Ziv zav
20.04	Dnevnik 2, vreme, sport
20.40	Sportna sreda
22.30	Grand Prix v atletiki, prenos iz Lausanne
	Video strani

KANAL A

09.15	MCM
11.00	Ne joči, Peter, ponovitev slovenskega cb filma
12.45	MCM
17.45	Drugacen svet, ponovitev 197. dela ameriške nadaljevanke
18.45	Male zivali
20.10	Porocila
20.30	Oci Bosne, dokumentarni film
21.15	Med dvema ognjena, soočenje v studiu
22.15	Rock starine, 22. oddaja
22.40	Pet minut
22.50	Porocila
23.10	Drugacen svet, 198. del ameriške nadaljevanke
00.10	MCM
01.00	Video strani

KOPER

18.00	Otroški program, izobraževalna oddaja
-------	---------------------------------------

RAI 1

6.50	Aktualn: Unomattina, (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik
9.05	Film: Acque selvagge
11.00	Dnevnik
11.05	Dok.: Amerindia
11.30	Nan.: Cuori senza età
12.00	Variete: Buona fortuna
12.30	Dnevnik 1
12.35	Nan.: In viaggio nel tempo
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Film: Shanghai Express (dram., ZDA '32)
15.30	Film: Non mangiate le margherite (ZDA '60)
17.55	Dnevnik 1
18.00	Nan.: Cose dell'altro mondo, 18.40 Mio zio Buck, 19.10 Padri in prestito
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Film: Chisum (western, ZDA '70)
22.40	Dnevnik 1
22.45	Dentro la notizia
22.55	Nocni rock
23.20	Sport, nato dnevnik

RAI 2

6.55	Film: La ragazza made in Paris (kom., '66)
8.30	Otroška oddaja
9.55	Nan.: Lassie
10.30	Rubrika o vrtnarstvu
10.55	Nan.: Al di qua del paradiiso, 11.45 Družina Drombush, vmes (11.40) dnevnik
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
14.10	Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara
15.30	TV film: Traffik (3.)
17.10	Ristorante Italia
17.20	Vesti in iz Parlamenta
17.40	Nan.: Hill Street, 18.40 Miami Vice, vmes (18.30) sport
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	TV film: Un posto freddo in fondo al cuore (dram., It. '91)
22.15	Aktualno: Mixer, 23.15 Pegaz
23.55	Nocni dnevnik

RAI 3

6.45	Jutranja oddaja: L'altrarete
11.30	Namizni tenis
12.00	Dnevnik ob 12-ih
12.05	Pogled na gledališce
14.00	Dezelne vesti
14.10	Popoldanski dnevnik
14.40	Drobcji jazza
15.25	Tour de France
17.30	Drobcji in dok. La tratta degli animali
18.50	Vreme in sport
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
19.50	Sport: Vercini Tour
20.30	Film: Totò a Parigi (kom., It. '57)
22.10	Drobcji
22.30	Dnevnik ob 22.30
22.45	Milano, Italija
23.40	Nan.: Perry Mason
0.30	Dnevnik in vreme
1.00	Variete: Fuori orario

RETE 4

6.25	Nanizanke
8.30	Nad.: Marilena, 9.55 Ines, 10.50 Soledad, (9.30) vesti
11.00	Nan.: Avvocati a Los Angeles
12.00	Kviz: Gioco delle coppie, nato nad. Celeste
13.30	TG 4 vesti, 14.00 nad. Sentieri, 15.00 Quando arriva l'amore, Anche i ricchi piangono
16.00	Aktualno: C'eravamo tanto amati, Lu lei l'altro, 17.00 La verità
17.30	Vesti, nato rubrika o lepoti ter nad. Grecia
19.00	TG4 vesti
19.30	Nad.: Micaela, 20.30 Milagros
22.30	Film: La cosa (fant., ZDA '82, i. Kurt Russell), vmes vesti

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
8.35	Nan. in film Sabrina (kom., ZDA '54, i. A. Hepburn, H. Bogart)
12.00	Kviz: Si o no
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Aktualno: Forum
14.30	Nan.: Casa Vianello, 15.00 Pappa e ciccio, 15.30 Otto sotto un tetto
16.00	Otroški variete
18.15	Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	Variete: Belli freschi (vodi Paolo Bonolis)
22.30	Aktualno: 5 delitti imperfetti
23.20	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik TG 5

ITALIA 1

6.20	Pregled tiska
6.30	Otroški variete
9.15	Nanizanke
12.40	Odprti studio
13.00	Otroški variete
13.45	Nan.: Poliziotto a 4 zampe, 14.15 Riptide, 15.15 Professione vacanze
17.00	Variete: Unomania
17.05	Nan.: Ultraman, 18.00 T.J. Hooker, 19.00 I ragazzi della prateria, vmes (17.55) sport
20.00	Kviz: Campionissimo
20.00	Variete: Karaoke
20.30	Nan.: Beverly Hills
22.30	Variete: Mai dire TV
23.00	Film: Duplice inganno (krim., ZDA '87, i. G. Goodeve, R. Mattson)
1.00	Odprti studio, sport
1.35	Jadranje

TELE 4

13.30	Lastne oddaje: Dogodki in odmevi
19.30	Dogodki in odmevi

KOPER

15.00	Joe Forrester, tv nanizanka
15.50	Nocni sodnik, ameriška tv nanizanka
16.15	Daktari, tv nanizanka
17.10	Trillo jazz, posnetek koncerta jazzovske skupine Roberto Magris Jazz Quartet
18.00	Otroški spored
18.50	Izobraževalna oddaja
19.00	Primorska kronika
19.25	TV dnevnik
19.25	Joe Forrester, tv nanizanka
20.15	Nocni sodnik, ameriška tv nanizanka
20.40	Ameriške zgodbe: Skoraj moski, - Richard Wright
21.15	Sprehod po moderni umetnosti, italijanska dokumentarna serija
21.45	TV dnevnik
21.55	Arhitektovi nasveti
22.30	Zilch, ameriško/novozelandski film, 1979
	Igrajo: Michael Mizrahi, Lucy Sheehan in drugi

ORF Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
10.30	Domaci prijatelji so tudi ljudje, pon. filma Doktor Doogie Howser
13.10	Waltonovi: Vrnitev
14.20	Skandal v Veroni, 2/3 del italijanske nadalj. Denty: Rdeca kapica, svic. risana serija
16.35	Ramona: Taksna sramota
18.00	Cas v sliki
18.30	Umor je napisala, 1/35 del serije
19.22	Znanost
20.15	Nepozaben konec tedna v Benetkah
21.55	Tekmecka: Dva lorda
22.45	Na zacetku je bil ogenj, francosko/kanadski film
	Igrajo: Everett McGill, Rae Dawn Chong in drugi; režija: Jean Jacques Annaud

ORF Avstrija 2

16.50	Tisoc mojstrov: Gargen Tot Sint Jans: Janez Krstnik v pušcavi
17.00	Poklicno izobraževanje: Strojni mehanik
17.30	Zemlja in ljudje: Resite metulje
18.00	Gozdna kmetija, 2. del
18.30	To ni mogoče, nori show
20.15	Rdece-belo-rdece sale, vrhunci iz avstrijskega kabareta
20.50	Mister Bean, Rowan Atkinson
21.15	Lov na morilske viruse
23.00	Evropski pokal za amaterje v latinsko-ameriških plesih

Hrvaška 1

08.00	TV koledar
08.10	Porocila
09.00	Silas, ponovitev 3. dela otroške serije
09.25	Ovidij, pon. 3. dela
10.00	Porocila
11.00	Doseci nebo, 3/12 del nadaljevanke
12.00	Porocila
12.05	Luc svetlobe, 3. del ameriške nadaljevanke
13.05	Monofon
14.00	Porocila
14.05	Poletni predah
14.05	Cosbyjevi, 8/20 del am. hum. nan.
14.35	Dragi John, 9/22 del am. humoristične nan.
15.05	Smrtonosni strel, pon. 2/4 dela angl. nadalj.
16.00	Porocila
16.10	Tom in Jerry kot otroka, 12. del
16.45	Pod sončnikom
18.00	Porocila
18.05	Moja knjiga o dzungli, 22/27 del nemške pzn. serije
18.35	Santa Barbara, 448. del ameriške nadalj.
19.30	Dnevnik 1
20.10	Veseli ples, angleski film
22.35	Dnevnik 2
23.00	Slika na sliko
23.50	Porocila

Hrvaška 2

19.30	Dnevnik 1
19.55	Lausanne: Atletski miting, prenos
22.35	Smrtonosni strel, 3/4 del angleske nadaljevanke
20.40	Zenska z dvema obrazoma, 3/4 del am. filma
23.25	Sestre, 2/7 del ameriške nadaljevanke
	Igrajo: Swoosie Kurtz, Patricia Kalember, Julianne Phillips, Sela Ward, režija: Robert Butler
23.20	Večer ob glasbi
00.20	Horoskop

MTV Madžarska

06.00	Dobro jutro
09.00	Cez dan
09.25	Svet je cudovit, pzn. serija
10.00	Ambasadorkin moz, pon. 7. dela fr. nad.
11.30	Igra
12.00	Opoldanski saldo
12.00	Dnevnik
16.10	Oblast in strast, 22. del avstral. serije
16.45	Pocitnice Cimbora, otvoritveni koncert
17.30	Evropski popotnik
18.13	Miami Vice, ameriška nadaljevanke
19.07	Vecerna pravljica
19.30	Dnevnik
20.10	EX, angleski tv film
22.10	Podelitev nagrad grammy
23.35	SP v sabljanju, posnetek

RADIO

Slovenija 1

(UKV 88.5; 90.0; 91.8; 92.9; 94.1; 96.4; MHz, od 16.00 SV 918 kHz)

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.30 Dnevnikov odmev; 9.00 Turistični napotki; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.45 iz tujega tiska; 14.05 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 25-letnica Consortium musicum; 20.20 Glasbena panorama; 21.05 Koncert za besedo; 21.25 Operne melodije; 22.40 Etno glasba sveta; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

(UKV 87.8; 92.4; 93.5; 95.3; 96.9; 97.7; 98.9; 99.9; MHz)

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Strokovnjak svetuje; 8.30 Dopoldne na valu 202; 8.40 Pridetive; 9.45 Kje vas čevselj zuli; 10.40 Primorski val; 11.00 Moped Show; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilizem; 12.40 Stajerski val; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Drobčinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.50 Sport; 18.00 Italian style; 19.30 Klinika Tivoli; 20.00 Melodije po pošti; 22.20 Rock'n'roll radio.

Slovenija 3

(UKV 96.5; 101.4; 102.0; 103.9; MHz, od 19.30 88.6; 93.1; 100.3; 100.6; do 16.00 SV 918 kHz)

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00 Porocila; 8.10 Dobro jutro; 9.05 Glasba; 10.05 Umetniška beseda; 11.05 Izbrali smo; 12.05 Pojemo in igramo; 13.05 Počitniško popotovanje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Poletje v notah; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasbena panorama; 16.45 Naši umetniki; 17.00 Glasbeni festival; 19.30 In-termezzo; 20.00 Pota naše glasbe; 21.30 Ars Antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glasba pripoveduje...; 23.55 Lični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.5 - 93.8 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.45 Servisne informacije.

cije; 9.00 Pesem tedna; 9.45 Souvenir d'Italy; 10.30 primorski val; 11.00 Moped Show; 11.30 Hladno...toplo... vroče; 12.30 Opoldnevnik RK; 13.00 Jagode in podkone; 15.00 Glasbeni desert; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Finančni nasveti; 16.35 Na vročem pesku; 17.30 Osmrtice; 18.00 Na vročem pesku, 2. del; 19.30 Prenos RS.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almannah; 6.15 Drobci, turistični napovednik; 7.45 Prišlo je poletje; 8.05 Horoskop, slovarček; 8.35 Popevka tedna; 8.40 Ob pogrnjeni mizi; 8.45 Igrajte z nami; 9.05 Baby radio; 9.15 Zivalski svet; 9.45 Po vaši izbiri; 10.00 Pregled tiska; 10.45 Popotovanja po Istri; 11.00 Randevous; 12.00 Glasbeni desert; 13.00 Glasba po željah; 14.45 Back to the future; 16.10 Promocija plošče; 16.20 Prireditve; 16.35 Butik Gallus; 16.45 Oye que pasa; 17.20 Single tedna; 17.50 Prireditve uspešnic; 18.00 Spomin iz Italije; 18.45 Brazilska glasba; 19.30 Dnevnik.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes koledar; 8.10 Duh časa in čar odrca v spominih J. Babica; 8.40 Slov. lahka glasba; 9.15 Dermoflash; 9.30 Revival; 10.10 Koncert GM 13.11.92; 11.30 Odprta knjiga: Cvetje v jeseni (Ivan Tavcar, r. M. Sossi); 11.50 Orkestralna glasba; 12.00 Primorske mavrice; 12.20 Potpuri; 12.40 Slov. oktet; oktet Vrtnica; 12.50 Orkestri; 13.20 Orkestri; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 13.45 Narodnozabavna glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Bardo 1992; 14.40 Soft music; 15.00 Poletni mozai; 17.10 Klasični album: J. Brahms; 18.00 V mreži metafor; 18.30 Jazz; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Porocila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 21.00 Pogovor z odvetnikom; 22.30 Drugi Trst.

Radio Koroška

18.30-20.00 Glasbena sreda; 21.05-22.00 Pesmi morja in sonca - Poletje '93.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake on the Wild Side, vodi Rebecca de Ruvo; 10.00 Video, vodi Richie Rich; 13.00 Video, vodi Simone Engelen; 16.00 Greatest Hits, vodi Paul King; 17.00 Coca Cola Report; 17.15 MTV v kinu; 18.00 The Soul of MT V; 18.30 MTV Prime, vodi Pip Dann; 20.00 Dial MTV; 20.30 Most Wanted; 22.00 Greatest Hits; 23.15 MTV v kinu, ponovitev; 00.30 Post Modern; 02.00 Video, vodi Marjine; 03.00 Nočni video

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 09.55 Risanke; 10.30 The Pyramid Game; 11.30 Koncertacija; 12.00 Držni in lepi; 12.30 Sokolov greben; 13.30 E Street; 14.00 Drugi: acen svet; 14.45 Trife so družba; 15.15 Sally Jessy Raphael; 18.00 Star Trek: The Next Generation; 19.00 Games World; 19.30 E Street; 20.00 Rescue; 20.30 Polna hiša; 21.00 Hunter; 22.00 Zakon v Los Angelesu; 23.00 Zvezde steze: Naslednja generacija; 00.00 Ulice San Franciska

PRO 7

06.05 Serije, ponovitve; 10.30 V Korzancovi senci, ponovitev filma; 13.55 Na drugi strani vzhajajočega meseca, ponovitev am. z. filma; 16.10 Gospod Belvedere: Plemenik je clovek, 17. del; 17.04 Risanke: Zazoo I, zivalska sola, Kremenčkovi; 19.25 Roseanne, 21. del; 20.15 Plesna akademija II, nemško/ameriški plesni film; 22.20 Jake in McCabe, 40. del; 23.15 Havaji 5-0: Tragedija v deškarskem raju; 01.10 Prvi ponedeljek v oktobru, ponovitve

EUROSPORT

JUTRI

8. julija

Z razdružitvijo se zadnje federacije, nastale na razvalinah habsburškega cesarstva po katastrofi prve vojne, Českoslovaške, se je število novih držav v Evropi dvignilo na 22. Velikanski pomen tega neverjetnega dogajanja na prelomu tisoletij je zlasti v spoznanju, da ni mogoče v nedogled tlačiti in zatirati narodov. Takoj ko so se zamajali temelji diktatur, so po vrsti razpadale umetne in nasilne združbe nezdružljivega.

Nakopljena nasprotja, splet močignih, internacionalnih interesov, se posebej pa zamere, ki so pritrjeno čakale svoj trenutek v mesanih skupnostih, so planile na dan kot srdito obračunavanje kulturnih, verskih in nacionalnih identitet. Zarisa se vrstijo od Azijskih step do Jadrana in le v optiki distance se nam slikajo bliznji spopadi v Bosni in Hercegovini huji. Kaj bo iz tega nastalo moremo le slutiti. Slutnje pa so lahko le mračne, če upoštevamo, da se na ognjeni črti stikata krščanska in islamska civilizacija.

Konferenca o evropski vamosti in sodelovanju (-KVSE) je odigrala pomembno vlogo v urejanju tekočih problemov razdruževanja in demontaže komunističnih diktatur. Tudi pri razpadu Jugoslavije so politiki v okviru KVSE močno vplivali na dogajanje in čas bo pokazal, kako uspešni so bili. Vsekakor so 8. julija lani sprejeli medse Slovence. Tega dne je slovenski premier Janez Drnovšek v Helsinkih podpisal helsinsko listino.

Ce bi atome vodika lahko ohladili do absolutne ničle, ne bi dobili kapljavine ali trdnine. Namesto da bi se utekočinili ali celo zamrzili, bi se preobrazili v nenavadno vrsto plina, ki nastane s tako imenovano Bosejevo kondenzacijo. Atomi tedaj mirujejo, zato - po zakonih kvantne mehanike - ni mogoče določiti njihove lege. Plin se obnaša kot en sam velikanski atom.

To končno stanje snovi pa lahko dosežemo že pri nekoliko višjih temperaturah, in ne sele pri absolutni ničli. Nekateri fiziki stavijo, da je pride do Bosejeve kondenzacije v vodik pri 30 mikrokkelvinih, torej pri tridesetih milijoninkah stopinje nad absolutno ničlo. Joakim T. M. Walraven je s sodelavci razvil novo metodo, ki naj bi fizikom z zvijačo omogočila doseči skrajno mejo. Posrečilo se mu je mu je združiti dve tehniki: hlajenje z laserjem in s pomočjo izparevanja.

Pri laserskem hlajenju gre za to, da ustvarimo elektromagnetno polje, ki nasprotuje gibanju atomov plina. Ta »optična melasa« upočasnjuje atome in s tem hladi plin. Druga vrsta hlajenja temelji na uhajanju najhitrejših atomov iz plina, v katerem ostajajo počasni in hladni.

V zadnjem desetletju so se fiziki hladili atomarni

vodik le s pomočjo izparevanja, ker laserska metoda se ni bila uporabna. Glavna težava je bila ustvarjanje svetlobe s tako valovno dolžino, da jo vodikov atom v osnovnem stanju lahko absorbira. Prav to pa je ključno za delo Walravneve skupine: njim se je posrečilo ugotoviti, kako dobiti primerno svetlobo. Z uporabo najrazličnejših ojačevalcev in filtrov so pretvorili zarez vidne svetlobe v sibe pulze ultravijoličnih fotonov z valovno dolžino 121,6 nanometra.

Da bi dosegli tako izjemno nizke temperature, so Nizozemci ujeli vodikove atome v magnetno polje. Nato sledi obsevanje z ultravijoličnimi pulzi, ki atome zavrejo v eni smeri. Ker pa so atomi v magnetni pasti medsebojno sklopljeni, se končno upočasnijo (in s tem ohladijo) v vseh smereh. Tako je Walravnova skupina dosegla temperaturo blizu 8000 mikrokkelvinih.

V tem procesu se hladnejši atomi pomikajo proti sredini magnetne steklenice (kot tudi pogosto recemo primerno oblikovanemu polju, iz katerega atomi ne morejo uiti), tisti bolj vroči pa nihajo sem ter tja. Hitreje atome potem odstranijo iz pasti, pri čemer si spet pomagajo z laserskimi pulzi. S to inaično hlajenja z izparevanjem dobimo plin pri

3000 mikrokkelvinih. »Ni kakega bistvenega razloga, zakaj ne bi mogli iti se bistveno nižje,« pravi Walraven.

»Že samo to, da tako napravo sestaviš in da tudi deluje, je izjemen uspeh,« meni Daniel Kleppner z Massachusettskega inštituta za tehnologijo, ki se ima za prijateljskega tekmeča. Vendar dodaja, da »ni prav jasno, da bo s tem, kar je napravil Walraven, kaj laže doseči Bosejevo kondenzacijo.«

Kleppnerjeva skupina uporablja metodo z izparevanjem, ki je bolj običajna od Walravneve tehnike. Ko so atomi enkrat zaprti v magnetno steklenico, nekoliko zmanjšajo jakost polja na enem koncu pasti, tako da lahko najhitrejši atomi pobegnejo. To postopek je zelo učinkovit in omogoča ohlajitev atomarnega vodika na rekordnih 100 mikrokkelvinih.

Po Kleppnerjevem mnenju

nju je mogoča Bosejeva kondenzacija tudi brez laserskega hlajenja. Walraven se ne strinja. Njegova skupina ima na voljo tako klasično hlajenje z izparevanjem kot lasersko tehniko. »Če že imamo primerno svetlobo, zakaj je ne bi uporabili?«

Walraven in Kleppner morata tekmovali se s Carlom Wiemanom z Univerze v Koloradu. Wieman je s pomočjo laserske metode ohladil cezijske atome do najnižje temperature doslej - do enega mikrokkelvina. Vendar zato ni nič bliže končnemu cilju kot oba tekmeča. Ker je težje stokrat težji od vodika, bo do Bosejeve kondenzacije prišlo pri mnogo nižji temperaturi. Medtem pa skuša Kleppner s sodelavci razviti laser, s katerim bo mogoče zaznati in meriti Bosejevo kondenzacijo. »Vsi ugičajo, komu se bo to najprej posrečilo,« se dodaja.

(Prev. G. V.)

Aids pustoši po Aziji

ZENEVA - Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) opozarja, da bi sredi devetdesetih let prebivalstvo Azije utegnilo biti bolj kot v Afriki okuženo z virusom HIV, čeprav je črna celina ta hip najbolj ogrožena. HIV se od konca osemdesetih let hitro širi v južni in jugovzhodni Aziji. Na Tajskem, recimo, pred vseh petimi leti »na prvi pogled ni bilo okuženosti s HIV«, pravi Michael Merson, direktor Globalnega programa za aids pri WHO. Po njegovi oceni je danes okuženih približno 400.000 ljudi, to število pa bi se lahko do leta 2000 povzpelo na dva do štiri milijone. Na območju južne in jugovzhodne Azije živi več kot polovica svetovnega prebivalstva in zato bi širjenje aidsa imelo zastrašujoče posledice. »Populacija spolno aktivnih odraslih ljudi je v Indiji dvainpolkrat večja kot v podсахarski Afriki,« opozarja Merson. Ob teh podatkih svet ne bi smel ostati ravnodušen.

Resnica o Billyju the Kidu

LOS ALAMOS - V kroniki t. i. Divjega zahoda je zapisano, da je William Bonney, bolj znan kot Billy the Kid, 15. julija 1881 padel na nekem ranču v New Mexico med spopadom z moznimi zakona. Toda po neki legendi se je 22-letni Bonney izmaknil serfovskim krogom in jo popihal v Teksas, kjer je docakal lepo starost. To legendo podpira tudi trditve nekega Brucea B. Roberta iz Teksasa, ki je vse do smrti v letu 1950 pripovedoval, da je pravzaprav on sam Billy the Kid. Guvernerju New Mexica je celo poslal prošnjo, naj ga pomilosti, čes da je vse uboje zakrivil kot mlad izobčenec. Legendo so zdaj preverili - kako drugače! - z računalnikom.

Raziskovalec Thomas Kyle iz Narodnega laboratorija Los Alamos je z računalnikom primerjal avtentične fotografije Billyja the Kida in nekega pristnega posnetka Brucea B. Roberta. Po besedah Thomasa Kylea računalnik »odkrije več kot človeško oko, ker izravna razlike, ki nastanejo zaradi načina obdelave posnetka, popravi napake v izostritvi in zbrise praske in druge poškodbe, ki jih je povzročil zob časa«. Pokazalo se je, da Billy the Kid in Bruce Bill Roberts nista bila ista človeka. »Mnogi stari ljudje trpijo za podobno vrsto samosleplja kot Roberts,« razlaga Kyle. »Tudi v Washingtonu si je nekdo vtepel v glavo, da je Butch Cassidy, vendar je računalniška analiza tudi tokrat postavila stvari na svoje mesto.«

Robotski hišni čuvaj

SEUL - Družba Samsung je zacela prodajati robota, ki bdi bodisi nad kakim prostorom ali po želji kar nad vso zgradbo. Robot je kaj malo podoben robotu, kakršnega si navadno predstavljamo - to je nekakšna polkrogla oziroma kupola. Stvar se sama premika, vendar se ne zaleti v zid in ne pade po stopnicah. Če zazna kakšno gibanje, razbijanje sip, spremembo temperature in druge nepredvidene spremembe, začne oddajati zvočne signale, hkrati pa signalizira bližnjemu avtomatskemu telefonskemu aparatu. Avtomat pokliče centralni sistem za nadzor nad zgradbo, ta pa obvesti policijo. (E. J.)

FIZIKA / PROTI NAJHLADNEJŠI FAZI SNOVI

Vodik tik nad absolutno ničlo

Najnižje temperature dosegajo s pomočjo laserjev

RUSSEL RUTHERN

AVSTRIJA / PRVO SREČANJE MED PREDSEDNIKOMA AVSTRIJE IN SLOVENIJE

Velika podobnost v stališčih

Priznanje Slovenije leta 1992 ni bilo prenačljeno - Slovenija pričakuje podporo Avstrije pri procesu evropske integracije - Klesfil za področje stabilnosti - Podpora manjšini na Koroškem - JE Krško »dolgoročno vprašanje«

IVAN LUKAN

za vstop v Evropo dejal, da je Avstrija takorekoc na poti v Evropsko skupnost, da pa ob tem ni pozabila odgovornosti, ki jo ima napram svojim sosedom na vzhodu in na jugu. Ob tem je kot »optimistično misljoč avstrijski predsednik« menil, da bo v okviru dolgoročnega integracijskega procesa prislo tudi to vključitve sosednjih držav Avstrije.

Milan Kucan se je na tiskovni konferenci tudi zavzel stališče do aktualnih bilateralnih vprašanj - od slovenske manjšine na Koroškem in na Stajerskem tja do nuklearke v Krškem.

Glede položaja slo-

venske manjšine v Avstriji je slovenski državni predsednik dejal, da so nekatera vprašanja odprta, glede reševanja teh odprtih vprašanj pa je poudaril, da je za to pristojna Avstrija, ki naj v sodelovanju s koroškimi Slovenci razreši odprta vprašanja.

»V Evropi je napočil čas velikih sprememb, zato je moja želja, da bo končno tudi celovški zupan s ponosom izrekel, da je zupan mesta, v katerem živi tudi veliko število Slovencev«, je dejal Kucan.

Glede nuklearke v Krškem pa je Milan Kucan dejal, da »tudi v Sloveniji nihče ni srečen s

to jedrsko elektrarno« in napovedal da jo bo Slovenija »dolgoročno tudi likvidiral«. Pogoji za zaprtje elektrarne pa so dogovor s Hrvaško ter pomoč drugih pri prestopu na alternativne energetske vire. Dokler ti predpogojeve bodo doseženi, se bo Slovenija potrudila, da bo pri obratovanju nuklearke vsaj izločila »človeški faktor« kot morebiten vzrok nesreče.

Slovenski predsednik se je na tiskovni konferenci zavzel stališče do slovensko-avstrijske meje: nedvoumno je poudaril, da je Slovenija oz. slovenski parlament ob razglasitvi slovenske

samostojnosti in neodvisnosti hkrati priznal tedaj obstoječe meje med Slovenijo in Avstrijo. »Prizadevanja Slovenije nikoli niso bila usmerjena v premikanje meja, naša želja je v tem, da bo meja med Slovenijo in Avstrijo čim bolj evropska, odprta in prepustna«, je poudaril slovenski predsednik.

V zvezi s sprejemom predstavnikov Narodnega sveta in Zveze slovenskih organizacij pred svojim obiskom v Avstriji pa je Kucan dejal, da so bili predstavniki manjšine enotni v oceni svojega položaja in konkretnih problemov, ki jih želijo rešiti. To so problemi dvojezičnih vrtec, dvojezične sole, vpis v sred-

nje sole, razširitev slovenskih radijskih in televizijskih oddaj na ORF ter gledanosti televizije Slovenija. Glede načina zastopnosti manjšine v zakonodajnih telesih kot sta to na primer deželni zbor in avstrijski parlament pa so se po mnenju slovenskega predsednika pokazale »stare razlike«.

Glede vprašanja Staroavstrijev v Sloveniji - vprašanje je odprl avstrijski predsednik Klesfil - pa je Kucan dejal, da problem obstaja in dodal, da se s tem vprašanje ne bavi mesana avstrijsko-slovenska strokovna komisija. V zvezi z dejanji med vojno v Sloveniji pa je menil, da je treba takratna dogajanja »danes gledati drugače«.

Avstrijski predsednik Klesfil se je v svojem režimeju srečanja s slovenskim predsednikom Kucanom ponovno izrekel za to, da Srednja Evropa postane stabilno področje, v katerem tako Avstrija kot tudi njeni sosedji izpolnjujejo pomembno in odgovorno nalogo.

Ta pomembna in odgovorna vloga Avstrije prav v tem prostoru je nesporna, je dejal avstrijski zvezni predsednik Klesfil in poudaril, da je to tudi ocena drugih evropskih držav, predvsem evropske dvajsetice.

Obenem pa je Klesfil ponovno izpostavil tudi važnost sodelovanja preko meje ter potrebo po »duhu odprtosti in tesnega regionalnega sodelovanja«.

Iz večeršnjega srečanja predsednikov Avstrije in Slovenije Klesfila in Kučana na Koroškem.

Slika: Tomi Lombard

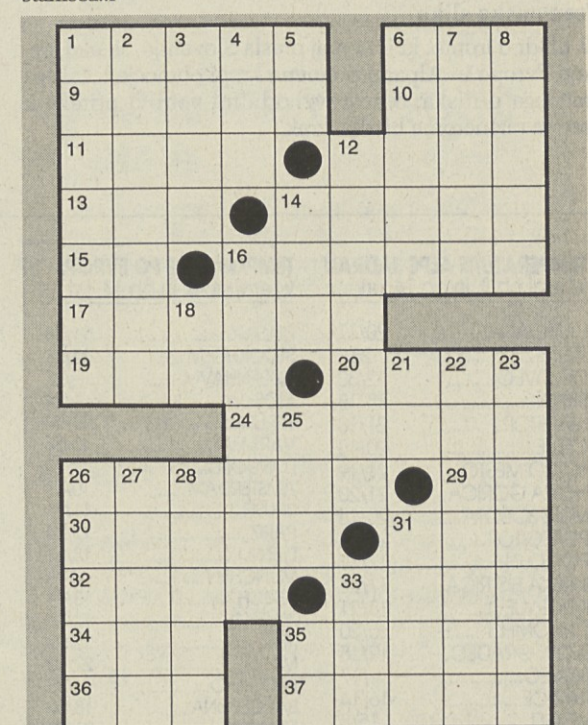
KRŽANKA

Vodoravno:

1. gorenjska metropola, 6. izvorni krak reke Menam v Indokini, 9. ime, izraz, 10. krajša oblika imena Ales, 11. tuji rock glasbenik (Billy), 12. družabna prireditel, 13. rimski cesar, ki je leta 70 razdeljal Jeruzalem, 14. operni spev, 15. avtomobilska oznaka Turčije, 16. pripadnik velike evropske skupine narodov, 17. prestopnik izgred, 19. tkanina z vtkanimi kovinskimi nitmi, 20. stirikotno obtesano deblo v gradbenih konstrukcijah, 24. zobna zalivka, običajno iz amalgama, 26. tiskarsko sito, 29. kemijski znak za erbij, 30. kdor ima razvit, ptrefinjen estetski cut, 31. srbska oblika imena Aleksander, 32. bajeslovni kralj Britanije, glavni junak Shakespeareove tragedije, 33. ime pevca ameriške rock skupine Poison Michaelsa, 34. vrtnec, 35. okrogla cvetna gredica, 36. star Slovan, 37. indonezijsko ime za Novo Gvinejo.

Navpično:

1. švicarski pisatelj, avtor romanov Via Mala in Tereza Etienne (John), 2. gumica za brisanje, 3. staro ime za brezbarven plin dušik, 4. afriški veletok, 5. začetenik največjega slovenskega matematika, 6. močan dez, 7. drevoval na obeh straneh ceste, 8. človek z velikim nosom, 12. kar koga obdaja, okolje, 14. angleško svetlo pivo, 16. znamenje vladarske casti, zezlo, 18. kemijski znak za samarij, 21. začetenik nekdanjega televizijskega Jamesa Bonda, 22. vrstni red crk v latinici, 23. starogrsko mesto na vzhodni obali Atike, kjer so Atenci leta 490 pred našim štetjem porazili Perzijce, 25. gibanje po zraku, 26. ime hrvaskega igralca Bašića, 27. vzhodnoazijski pakt, 28. začetek dirke, 31. indijski bivoli, 33. slovenski pesnik in pisatelj s pravim imenom Vladimir Pavšić, (Matej), 35. avtomobilska oznaka največjega hrvaskega pristanca.1

Aca, Lear, Brel, Brel, Jar, rondo, Am, Iran.
TR, Slovan, eksces, lam, nam, plomba, raser, Br, ester.
Vodoravno: Kranj, Nan, naziv, Alo, Idol, ples, Tit, arja.
REŠITVE

OB ROBU KONFERENCE

Avstrija - Rusija: »tiho« slovo od državne pogodbe?

Vprašanje državnemu zboru

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - Tiho in neopazno naj bi se bili od nje poslovili, ob robu bilateralnega srečanja pri Svetovne konferencie Organizacije združenih o

človekovih pravicah na Dunaju. Sploh je niso več omenili - Avstrijske državne pogodbe -, je konec junija komentiral ugledni avstrijski dnevnik »Die Presse« okolščino, da so Avstrijci in Rusi s pogodbo določili, kateri meddržavni sporazumi med njimi naj v bodoče se veljajo. Dunajski dnevnik je dostavil, da je s tem aktom nekdanja pravna in politična po-

memnost Avstrijske državne pogodbe končana.

Le nekaj dni nato je neki gradiscanski list navezujejo na to interpretacijo - dal pod vprašaj upravičenost zahtev gradiscanskih Hrvatov. Novi poskusi razlage državne pogodbe so včeraj bili povod za parlamentarno vprašanje manjšinske referentke Zelenih Terzije Stojšic v državnem zboru. Zunanji minister Mock naj po da jasn odgovor na spekulacije o mednarodnem dokumentu, ki vsebuje najvažnejše pravice Slovencev in Hrvatov v Avstriji.

AVSTRIJA / SODIŠČE

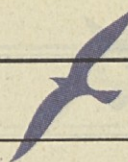
Svarilna obsodba dveh desničarskih skrajnežev

SALZBURG-DUNAJ. S štirimi leti oz. 18 mesecev zapora se je za dva avstrijska neonacista v Salzburgu končala sodna obravnava. 33-letni Reinthaler in 23-letni Lipthay sta bila obtožena v smislu prepovednega zakona zaradi ozivljanja nacional-socialistične miselnosti in dejavnosti.

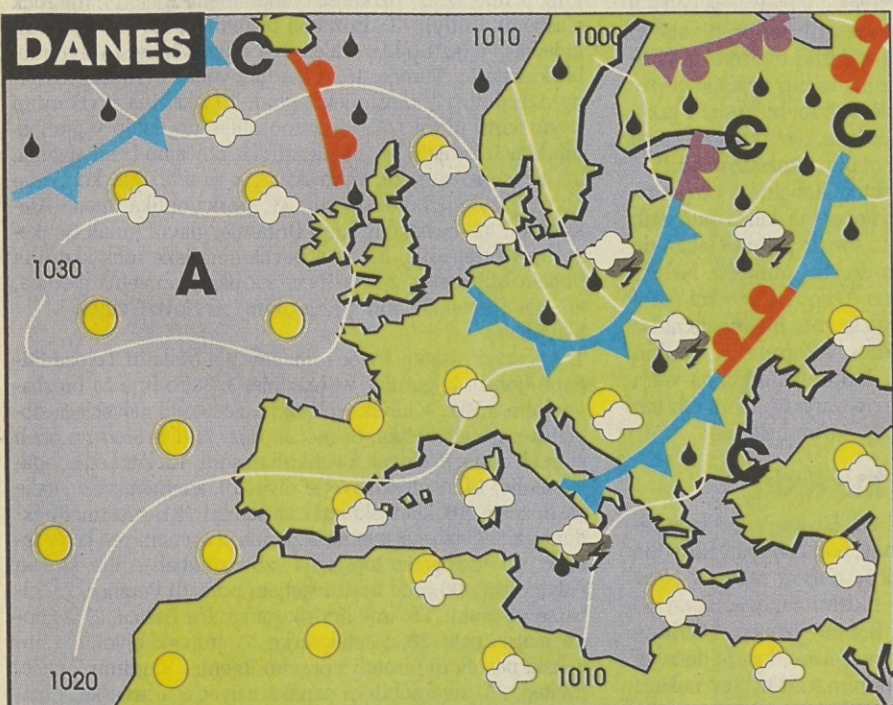
Sodnik je nepogojno kazni med drugim utemeljil z okolščino, da je rovarjenju desničarskih ekstremistov v preteklosti bilo posvečeno veliko premalo pozornosti, razsoda pa naj bi zato imela tudi svarilni in zastra-

sevalni učinek. Obtožena sta vložila priziv.

Pri dunajskem procesu proti trenutno najbolj »prominentnemu« avstrijskemu neonacističnemu aktivistu, 35-letnemu vodji avstrijske in nemške neonacistične scene Gottfriedu Kuesse-lu, je v ponedeljek bilo na sporedu intenzivno zasliševanje obtoženega. Tudi Kuessel se mora pred porotnim senatom zagovarjati zaradi ozivljanja in povelicevanja nacionalsocializma. Kuessel sam se je pred sodiščem razglasil za nedolžnega.

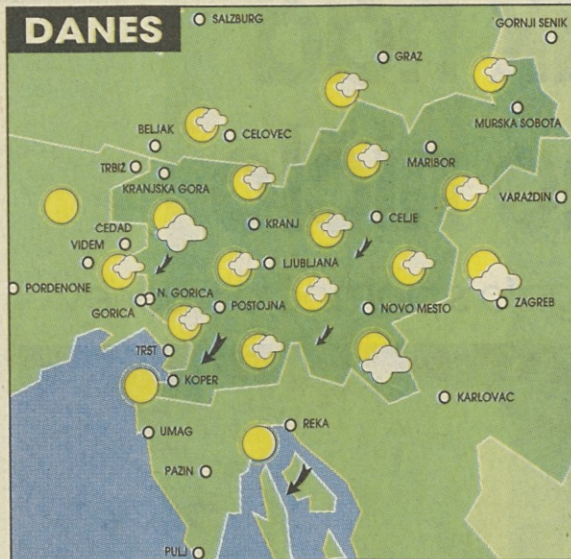
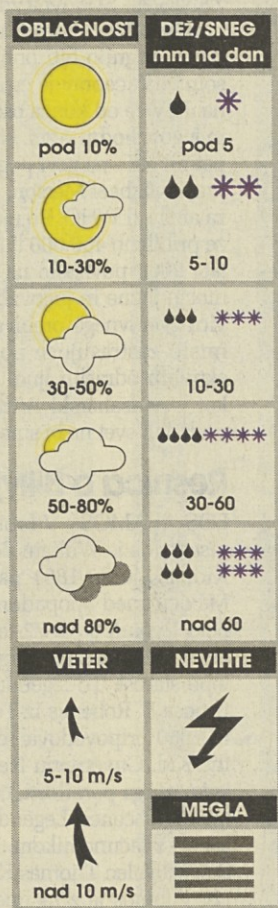
EVROPA / OHLADITEV NA VZHODU

Vremenska slika
Za hladno fronto, ki je včeraj presla Slovenijo, se nad srednjo Evropo in Alpami ponovno krepi območje visokega zračnega pritiska. S sverovzhodnimi vetrovi priteka k nam se razmeroma hladen zrak.

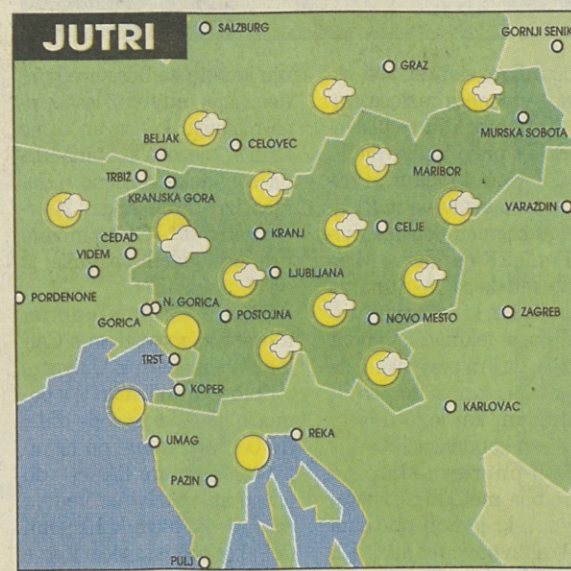

ALPE JADRAN / SONČNO, BURJA BO OSLABELA

Slovenija:
Danes bo večinoma sončno. Burja na Primorskem bo oslabela. Temperature bodo od 18 do 23°C, na Primorskem do 26°C.

Sosednje pokrajine:
V sosednjih pokrajinah bo večinoma sončno. Burja ob severnem Jadranu bo oslabela.

V Sloveniji:
V četrtak bo sončno in malo topleje.

Obeti:
Tudi v petek se bo nadaljevalo sončno vreme.

RAZMERE NA CESTAH V SLOVENIJI
Zaradi spremenljivega vremena so ceste ponekod po Sloveniji mokre in spolzke. Promet je redek in poteka tekoče ter brez zastojev.

JEZERA

Erozijska in umetna jezera

DRAGICA MEDVESCEK

Erozijska jezera so nastala zaradi poglobitev, ki jih je povzročila ledeniška, rečna, kraska ali eolska erozija.

Glacialna ali ledeniška jezera ležijo v globelih pleistocenskih planinskih ledenikih ali pa na mestih, kjer je ledenik s selektivno erozijo v manj odpornih masivih povzročil se sekundarno poglobitev (Triglavsko jezero).

Rečna erozijska jezera nastanejo zaradi fluvialne erozije v razširjenem rečnem koritu. To so tako imenovana pretočna jezera. Pogostejše so mrtvice - jezera v odrezanih rečnih meandrih (na rekah z aluvialno podlago in majhnim padcem).

Kraska erozijska jezera nastanejo v kraskih vrta-

cah in usekih ter na kraskih poljih. Največja so na potopljenih kraskih poljih, kot na primer Skadarsko jezero s površino 391 kvadratnih kilometrov.

Poseben tip predstavljajo presihajoča kraska jezera (Cerkniško jezero) in termokraska jezera. Ta so v predelih stalno zamrznjenega zemljišča v globelih, ki nastanejo ob posedanju terena zaradi raztalitve podzemnih slojev. H kraskim jezerom pristevamo tudi jezera z majhno površino v planinskih sifonih.

Eolska jezera nastanejo s poglobitvijo, ki jo povzroči delovanje vetra (Paličko jezero).

Umetna jezera nastanejo s pregraditvijo rečnih dolin in kanjonov z

betonsko, zemeljsko ali betonsko-zemeljsko pregrado. Namen teh pregrad oziroma nastalih jezer je lahko oskrba prebivalstva, kmetijstva in industrije z vodo, proizvodnja električne energije, zaščita pred poplavi in.

Najstarejša umetna jezera so se gradila že pred 3000 leti. Jezero Homs v dolini reke Orant v Siriji, ki ima površino približno 50 kvadratnih metrov, je bilo zgrajeno že okoli 1300 let pred našim stetjem.

Tudi v naravnem jezuru je mogoče umetno dvigniti gladino vode z zgraditvijo pregrade. Taki primeri so Viktorijino jezero v Afriki (68.100 kvadratnih kilometrov) ter Bajkalsko in Ontarijsko jezero.

Cerkniško jezero

TEMPERATURE ALPE JADRAN	TEMPERATURE PO EVROPI
LJUBLJANA..... 20/17	HELSINKI..... 11/18
TRST..... 23/-	STOCKHOLM..... 11/21
CELOVEC..... 22/30	KÖBENHAVN..... -/22
BRNIK..... 18/18	MOSKVA..... -/24
MARIBOR..... 21/18	BERLIN..... 11/24
CELJE..... 20/18	VARSAVA..... 13/26
NOVO MESTO..... 21/19	LONDON..... 10/20
NOVA GORICA..... 21/20	AMSTERDAM..... 10/19
MUR. SOBOTA..... 20/15	BRUSELJ..... 11/23
PORTOROŽ..... 21/28	PARIZ..... 11/24
POSTOJNA..... 17/19	DUNAJ..... 18/31
ILIRSKA BISTRICA..... 17/25	MÜNCHEN..... -/1
KOČEVJE..... 18/21	ZÜRICH..... 13/29
CRNOMELJ..... 20/20	ŽENEVA..... 17/31
SLOV. GRADEC..... 19/15	RIM..... 25/35
BOVEC..... -17	MILAN..... 22/30
RATECE..... 16/14	BEOGRAD..... -/35
VOGEL..... 15/8	BARCELONA..... 18/30
KREDARICA..... 9/3	ISTAMBUL..... 21/32
VIDEM..... 22/-	MADRID..... 15/32
GRADEC..... 22/17	LIZBONA..... 18/32
MONOSTER..... 19/13	ATENE..... -/36
ZAGREB..... 23/18	TUNIS..... 25/45
REKA..... 26/27	MALTA..... -/30
	KAIRO..... -/35

DOLŽINA DNEVA
Sonce bo danes vzhlo ob 05.19 in zasllo ob 20.54. Dan bo dolg 15 ur in 35 minut. Luna bo vzhla ob 22.30 in zaslja ob 09.00.
SETVENI KOLEDAR
Luna je v znamenju Ribe, elementa vode. Sejete lahko zimsko solato, nabirate in susite zdravilne zeli ter zacimbe in kisate zgodnje zelje.
TEMPERATURE JEZER, REK IN MORJA
Jezera: Blejsko 22°C, Bohinjsko 20°C.
Jadransko morje: Portorož NP, Koper 25°C, Trst NP, Gradec NP, Crikvenica 24,7°C, Pulj NP, Losinj NP, Split 24°C, Hvar 23°C, Vis 23°C, Opatija NP, Bar NP.
Reke: Mura (G. Radgona) 19,8°C, Sava (Radovljica) 15°C, Sava (Sentrjakob) 16,8°C, Sava (Radece) 23°C, Savinja (Lasko) 20°C, Ljubljanska (Mostje) 18,6°C, Bistrica (Sodražica) 16,3°C, Sora (Suha) 18,7°C, Iska 17,5°C.
PLIMOVANJE
Danes: ob 6.01 najnižje -56 cm, ob 12.51 najvišje 38 cm, ob 18.29 najnižje -11 cm, ob 23.46 najvišje 28 cm.
Jutri: ob 6.25 najnižje -49 cm, ob 13.19 najvišje 36 cm, ob 19.09 najnižje -10 cm, ob 0.15 najvišje 20 cm.

Horoskop

piše
Aleksandra Zorc Berce

- OVEN 21-3/20-4:** V tem obdobju so vaše želje nenasitne in če mislite tako nadaljevati, se boste popolnoma izčrpali. Razmislite, kaj se vam bolj izplača.
- BIK 21-4/20-5:** Danes naredite zase nekaj lepega, kupite si kaksno malenkost ali pa si privoščite noro pustolovščino. Če boste iskreni, vam pozneje nihče ne bo mogel nič očitati.
- DVOJČKA 21-5/21-6:** Zakaj se počutite tako klavmo in pustite vsaki drobni napaki, da vas spravi v slabo voljo? Če se vam to zadnje case pogosto dogaja, pojdite raje na dopust.
- RAK 22-6/22-7:** Sproščeni in zadovoljni boste, saj se dobro zavedate, da ste večino svojih težav rešili ali pa vsaj uspešno preložili. Zato uživajte!
- LEV 23-7/23-8:** Toliko idej imate, ne veste pa, katera je tista prava. Zaupajte svoji intuiciji in verjetno ne boste razočarani. Čaka vas novica v zvezi z družinskim članom.
- DEVICA 24-8/24-9:** Težko ste pričakovali današnji dan, vendar ste spet razočarani. Pustite času čas in ne verjemite vsaki sladki besedi, ki je namenjena vam.
- TEHTNICA 23-9/22-10:** Ze lep čas vas mucijo težave z denarjem. Problema v bližnji prihodnosti ne boste rešili, zato raje usmerite svoje moči drugam.
- SKORPIJON 23-10/22-11:** Končno prihaja dolgo pričakovani obisk z novicami, ki jim skorajda ne boste mogli verjeti. Posledica bo nostalgija in razmišljanje o zamujenih priložnostih.
- STRELEC 23-11/21-12:** Zadeve so postale jasne tisti trenutek, ko ste uporabili svoje organizacijske sposobnosti in zdaj končno lahko rečete, da vajeti držite v svojih rokah.
- KOZOROG 22-12/20-1:** V službi boste danes v središču pozornosti, saj ste uspešno zaključili projekt, za katerega je večina menila, da je vnaprej obsojen na neuspeh.
- VODNAR 21-1/19-2:** Danes brzdajte svoja čustva, kajti na obzorju so prepriči s starejšimi osebami. Od vas bodo zahtevali nekaj, kar nikakor ni v skladu z vašim obnašanjem.
- RIBI 20-2/20-3:** Harmonija, ki ste jo začeli čutiti v domačem okolju, se na žalost negativno odraža v službi, saj se ne morete osredotočiti na nobeno resnejše delo.

SOMALIJA / MEDTEM KO SE MOČ GENERALA AIDIDA ŠIBI

Široka akcija modrih čelad za odkrivanje skladišč orožja

Francoski vojaki se bodo umaknili iz Somalijem, Nemci pa prihajajo

MOGADIS - Stanje v Somaliji se zaostre. Medtem ko iz vrst upornikov prihajajo govorice, da je general Aidid med svojimi pristasi padel v nemilost, verjetno zaradi številnih oboroženih napadov na sile Združenih narodov, so pripadniki modrih čelad včeraj ponovno izvedli množično ofenzivo in odkrili večja skladišča orožja. Najpomembnejšo akcijo so včeraj ob zori izvedli Američani, ki so s pomočjo helikopterjev presetali ved južni del Mogadisa. Akcijo je izvedlo najmanj 150 vojakov z oklopnimi vozili in s sodobno oborožitvijo za odkrivanje ostrostrelcev.

Vojaki OZN so včeraj preresetali južni del Mogadisa (Telefoto AP)

Medtem pa prihaja do sprememb v vrstah zaveznikov. Italijani bodo zaenkrat ostali v Somaliji, kar je predsinocnim izrečno potrdil zunanji minister Andreatta v parlamentu, kjer je poročal o napadu na italijanski kontingent, v katerem so bili ubiti trije vojaki, ranjenih pa je bilo 22. Pac pa se iz Somalije umikajo Francozi. Obrambni minister Leotard je namreč v Phnom Penhu, kjer se nahaja na uradnem obisku, napovedal, da bo Francija umaknila svojih 1.300 moških iz Somalije še pred koncem leta in je o tem že obvestila generalnega sekretarja Butrosa Galija. Leotard je dejal, da je razlog za to odločitev izključno v varčevalni politiki nove francoske vlade. Medtem pa se v Somaliji krepi nemška vojska prisotnost; včeraj so nemški vojaki, ki so se doslej držali v okolici, prispeli tudi v Mogadis.

TAJSKA / ZAPRTE V TOVARNI

Enajst deklet umrlo v požaru sredi Bangkoka

BANGKOK - Najmanj enajst deklet je izgubilo življenje v požaru stiri nadstropnega poslopja v tajski prestolnici Bangkoku. Vse žrtve, stare od 14 do 18 let, so plameni zajeli v visokem pritličju tovarne, ki je bila v poslopju. Vhodna vrata so bila zaklenjena in lastnica jih ni odklenila niti potem, ki je izbruhnil požar. Na oknih so bile pritrjene zelezne rešetke, tako da tudi beg skozi okno ni bil mogoč.

Kot je povedala policija, so dekleta spala na zasilnih ležalcih v tovarni, ko je okoli polnoči izbruhnil požar. Lastnica tovarne Cangim Asawanontawong je iz tovarne zbežala takoj ko so izbruhnil plameni, pri tem pa je, kot je sama dejala, pozabila odkleniti vrata prostorov, v katerih so prenočevala dekleta. Ti prostori so bili zaklenjeni, da bi se dekleta ponoči ne oddaljila iz tovarne in menda je to v Bangkoku nekaj skoraj povsem običajnega. Gasilci so popzar pogasili v približno pol ure, mladim delavkam pa niso več mogli pomagati. Umrle so zaradi zadušitve.

Pred manj kot tremi meseci je požar v Bangkoku uničil veliko tovarno igrač. V plamenih je izgubilo življenje 200 oseb, največini mladih delavk. Tedaj so ugotovili, da je imela tovarna samo dva ozka zasilna izhoda, ki se zdalec nista zadostovala, da bi osebe lahko v primeru požara ali druge nesreče pravočasno zapustile poslopje.

ULSTER / V BOMBNEM ATENTATU IRE RANJENIH 14 CIVILISTOV IN 5 POLICISTOV

Nov val nasilja na Severnem Irskem

BELFAST - V mestecu Newtownards v Severni Irski je včeraj pomoci eksplozija razstrelivo nabit kombi; v eksploziji je bilo ranjenih 14 civilistov in pet policistov. Od trenutka, ko je neznanec telefonsko obvestil policijo, da je bila nastavljen bomba, pa do eksplozije je minilo 11 minut, torej premalo časa, da bi lahko v celoti izpraznilo območje, na katerem je bil napovedan atentat. Nekaj ur kasneje pa je policiji uspelo preprečiti drugi atentat, tokrat v Belfastu, kjer so preiskovalci nastavili 250 kilogramov razstreliva.

Po mnenju protestantskega politika Johna Taylorja so ti atentati zelo močno vplivali na prebivalstvo. »Reči moram nekaj, cesar ne bi hotel nikoli reči: IRA zagotovo zmaguje v Severni Irski,« je včeraj dejal. Pozval je londonsko vlado, naj zaostrí nadzorstvo in naj poišče velika skladišča razstreliva, s katerimi IRA zagotovo razpolaga. »Po 21 letih morajo tudi Angleži razumeti, da nas je londonska vlada zapuistila,« je se dodal. Sicer pa tudi minister za Severno Irsko Patrick Mayhew pritiska na londonsko vlado, naj sprejme vse možne ukrepe za zaustavitev nasilja, saj so poleg bombešev IRE tudi protestantski ekstremisti pripravljeni na oborožen spopad. Sicer pa za prihodnje dni napovedujejo nov val nasilja, saj bodo 12. julija protestanti praznovali obletnico zmage nad katolici.

